

כל ישראל

מוסף שבת

כ"ט באדר תשע"ח 16/3/18

במעמקי

בני ברק

כתב 'כל ישראל' ביקר במנהרות הרכבת הנחפרות מתחת בני ברק, ונפעם מההיקף והתוכניות לשינוע הממונים Ⓢ מנכ"ל נת"ע, יהודה בר-און, חושף את לוח הזמנים המתוכנן, הקווים העיקריים והפתרונות למורכבות הישראלית Ⓢ מסע אל בטן האדמה

כמאיר לארץ

כל דכפין

ייתי וייכול

תנובה במבצע

הזכיונה שנ הבית

ההגרלה הגדולה
1,000,000 ₪

לרכישת דירה
בתקיים בתאריך ז' בסיוון תשע"ח (21.5.2018)

*במבצע יכולים להשתתף אך ורק בני 18 ומעלה *פרס כספי של 1,000,000 ₪ (לפני ניכוי מס במקור), ניתן להשתמש בפרס לכל מטרה *המוצרים המשתתפים במבצע: מוצרי החלב ותחליפי החלב של תנובה (לא כולל מוצרי מעדניה) *ניתן להשתתף במבצע בין התאריכים כ"א בשבט תשע"ח עד י"ח באייר תשע"ח (6.2.2018-3.5.2018) *התמונות להמחשה בלבד *אריזות: מכסים, פקקים, ברקודים לפי המפורט בתקנון המבצע *ההגרלות השבועיות (10 הגרלות) יתקיימו בין התאריכים ג' באדר תשע"ח עד י"ד באייר תשע"ח (18.2.2018-29.4.2018) *מועד ההגרלה הגדולה בז' בסיוון תשע"ח (21.5.2018) *הפרס השבועי יינתן כשובר *בכל הגרלה יוגרל פרס אחד *ניתן לזכות בהגרלה שבועית אחת בלבד *רשימת נקודות המכירה בטלמסר (03-3739999) *בכפוף לתנאי תקנון המבצע *עורך ההגרלה: תנובה מרכז שיתופי לשיווק תוצרת חקלאית בישראל בע"מ *המפקח על ההגרלה: רו"ח רוני תירושי *ניתן לעיין בתקנון המבצע במשרדי העוזר לעורך ההגרלה: פרסום גל אורן בס"ד 2007 שותפות מוגבלת, רחוב מנחם בגין 42 רמת גן, בתיאום מראש *ההגרלה נערכת עפ"י תנאי ההיתר הכללי לעריכת הגרלות לפרסומת מסחרית לפי חוק העונשין, התשל"ז-1977 *ט.ל.ח. **בצירוף הפרטים האישיים: שם פרטי, משפחה, טלפון, טלפון נייד, כתובת מלאה ומספר תעודת זהות.

ההגרלה השבועית מס' 6

חדר נוער

תתקיים ביום ראשון בתאריך: ט' בניסן תשע"ח (25.3.2018)
הזדרזו! כדי להיכנס להגרלה יש לשלוח מעטפות עד יום רביעי (ה' בניסן תשע"ח) בשעה 09:00

נכנסים
להגרלות השבועיות
ולהגרלה הגדולה

שולחים
ל.ת.ד. 62241. באמצעות סניף בית הדואר
בית המיון ההגנה 137 תל אביב 6162001
או באמצעות תיבות המבצע בנקודות המכירה הנבחרות

אוספים
10 אריזות ממוצרי החלב
של **תנובה**

שולחים יותר מעטפות ומגדילים את סיכויי הזכייה!

ניתן לשלוח במעטפות רגילות או במעטפות המבצע**

פרטים ועדכונים בחוברת המבצע או בטלמסר:

03-3739999

לקבלת חוברת המבצע שלחו מייל tnuvamitza@gmail.com

לקראת חודש ניסן

לרעיון הנזכר כאן, והוא שאין בו מתנות כהונה, ורק הבעלים אוכלים, ובכך באה לידי ביטוי עילאי העובדה כי בממלכת כהנים וגוי קדוש עסקינן.

הקרבת הקרבן ואכילתו בלי תווך של הכהנים נחשבת לשיא בעבודת השם ואליו אנו מסוגלים להגיע בלילה הזה, שבו אנו חווים בצורה ממשית בכל שנה את הרגעים הגדולים, רגעי החסד של יציאת מצרים.

כעת כל זמן שלא זכינו, ראוי לנו שנוזכר ונזכיר, נלמד ונבין את גודל הענין, ונקיים בהידור את כל המצוות שיש לנו אפשרות לקיימן: אלה שלקראת החג, אלה שבחג עצמו ואלה שבשאר ימות השנה.

לסיום הריני מבקש להזכיר שהמצוה הראשונה המזדמנת לנו בימי ניסן היא המצוה של ברכת האילנות שנותנת ביטוי ראשוני להתחדשות האביב שבטבע ואשר מקביל לאביב אשר בסדר השנה המיוחד לעם ישראל, וזהו מה שאמר מרן הרב קוק זצ"ל בפתגם החודש שלו: "יציאת מצרים תהא לעד האביב של העולם כולו".

להגיע האדם שממצה את כל שיש לו לשם גבוה, ולהשגה זו אנו מייחלים כשאנו אומרים בכל יום שיהי רצון שיבנה בית המקדש במהרה בימינו.

בפרשת ויקרא, מובאים הדברים כולם מתוך הקריאה של הקב"ה למשה רבנו, ובמדרש יש אריכות דברים על מעלתו המיוחדת של משה ומבואר שם שהקריאה אל משה גדולה מן הקריאות לאדם, נח ואברהם.

עוד מבואר שזו היתה צריכה להיות מידתם של כלל ישראל אלא שהחטא פגם עד שלא היו יכולים לשאת לבדם את כל העצמה הרוחנית והוצרכו לאנשי קשר הכהנים, ובתחילה משה רבנו. הוא היה במעלה גדולה כל כך, שהיה נחשב ככהן גדול שאוכל בקודשי שמים אף על פי שלא שימש בבגדי כהונה, ולא היה זקוק לכל המערכת הקבועה במקדש שכן כבר נתעלה והגיע אל התכלית הנרצית.

פעם אחת בשנה זוכים ישראל כולם להתקרב במשהו אל אותה מעלה, והיא בליל הפסח בו אנו מצווים להקריב את קרבן הפסח שהוא החשוב שבמצוות החג, שלא בכדי נקרא על שמו, חג הפסח.

יש בקרבן הפסח כמה דברים מיוחדים ואולם אחד מהם קשור

בבראשית רבא דרשו את הפסוק: "וירא אלקים את האור כי טוב" כנגד חומש ויקרא שהוא מלא הלכות רבות. ויש לפרש שזו אכן סגולתה העיקרית של התורה שקובעת הלכות לסדר החיים הציבוריים והפרטיים, ודווקא מתוך המעשים שעושים על פי תורה מתגלה באופן ממשי משהו מן האור הגנוז מששת ימי בראשית.

על כך הרי נאמר: "כי נר מצוה ותורה אור", הנר הוא הכלי, הוא המצוה שהיא הבסיס לאור הגדול של התורה בעולם הזה. המצוות עצמן מקיפות את כל תחומי החיים וקיומן קשור למה שנאמר שהעולם עומד על התורה, על העבודה ועל גמילות חסדים. ואולם ידוע שעיקר הכוונה היא על העבודה שבכית המקדש עליה מדובר בפרשיות של חומש ויקרא שאנו מתחילים עכשיו בקריאתו.

הפרשיות האחרונות אשר בספר שמות מכינות אותנו בבניית המשכן וכליו, ואולם העיקר הוא בעבודה עצמה שמביאה להשאת השכינה.

העבודה של הקורבנות נעשית מתוך תחושה עמוקה של הסכמה להקרבה עצמית, ואדם אשר מקריב יודע שכך היה ראוי אף לו, להיות מוקדש לשמים. זהו, אפוא, השיא אליו יכול

דרך החינוך - כללים להצבת גדרים וגבולות

את העולם הזה עד תום. כאשר מצוי שרק המשטרה היא הסיבה לגבול. גם הגבולות שכן מנסים לחנך אליהם, יסודם בשרש זה. אם תגנוב ותיטפס, תיאסר. ונמצאת מפסיד מהנאות העולם ומצטער. אל תכה כדי שלא תוכה. וכו'. [המתבונן יגלה כי גם המשכילים שבהם המבינים שאין לגנוב ואין להכות לא רק כדי שלא תיאסר ושלא תוכה, אלא מפני שכן ראוי לחברה מתוקנת לנהוג, יסודם אותו יסוד הוא: חברה מתוקנת שאין לה גבולות, מזיקה לחברה, והרי הם מפסידים את חיי העולם הזה]. וכאשר אין חינוך לריסון תאווני שאין הפסד גשמי בצידו, התוצאות הרות אסון. וזוהי הסיבה העיקרית לדכדוך הפנימי והעצבות הנפשית הנפוצים כל-כך בקרב צעירים חניכי ובוגרי בתי הספר שאינם מחנכים על פי דרכה של תורה, וחוסר היכולת של רבים מאחינו אלה, קרבנות התרבות המערבית, להתמודד עם קשיים בחיים לעיתים עד כדי התאבדות בעת קושי עמוק. אדם שהורגל וחונך להתייחס לנהנתנות החומרית כאל תכלית החיים, יאבד מיד את שמחת החיים ואף את הסיבה לחיות (!) כאשר יחסרו לו מילויי התאוה, הכסף, והנאות העולם.

אולם בדרך התורה הקדושה, ההורים והמורים משמשים דוגמא חיה לחיים בעלי תכלית רוחנית נצחית, ולעמידה בגדרים וגבולות גם כאשר אין ריווח או הפסד גשמי בצידם, אלא רק מפני שאלה הן מצוות התורה וערכי היהדות. הם יותרו לעיני ילדיהם גם לצורך עצמם על שלגון קר ביום קיץ חם, רק משום שאין לו הכשר כראוי. הם יעצרו את שטף הדבור באמצע משפט כדי שלא להיכשל באיסור לשון-הרע. והם אף ישאלו חפץ לשכן אף על פי שהוא לא עשה כן כשהתבקש אתמול, משום שהתורה אוסרת להתנגס. ואשרי ההורים אשר השכילו והצליחו להביא את ילדיהם בעבודה רבת שנים להכרה ברורה כי הטוב האמיתי נעוץ בחיים הנכונים על פי הגדרים והגבולות אשר לימדנו הבורא יתברך לחיות במסגרתם לטוב לנו. למן שבת, תפילין, צדקה, חסד, לימוד תורה וכו', ועד אכילת הטוב והראוי, שמירת הגוף מסכנה, נתינה ונטילה בזמן, איכות הסביבה וסדר בכל ענין.

ואינה מתקרכת כלל להנאתו ואושרו של המתפרנס מגיע כפיו אשר סוף סוף הגיעו חסכוניותו לסכום המאפשר לממש את חלומו: רכישת וילונות חדשים לחלונות הבית. ילד אשר יודע כי כל משאלותיו יתמלאו, וכל ממתק וכל משחק שהוא חפץ בו יקבלו בוודאי, ניזוק בכפליים.

א. חסר הוא את הציפייה המהווה תנאי הכרחי לאושר וסיפוק. ב. הוא סבור שהרגלו זה יימשך כל ימי חייו. אך כשיגדל ולא יקבל את כל שיחפון, יחיה בתסכול, במרירות ובכעס.

במקביל לעבודה החינוכית הכללית לשם הכשרת הילד לחינוך, כמבואר לעיל, יש לפעול לזריעת זרעי החינוך בכל תחום אשר הילד בשל עבורו. שכן ילד אשר גדל בגישת השילוב הנכון בין השמאל הדוחה לבין הימין המקרבת, נעשה ילד כשיר ביותר לקליטת זרעי החינוך בתחומים המתאימים לגילו.

החינוך המעשי מתבצע באמצעות הדרכה נכונה ופיקוח נבון, עד ליישום הנדרש בכל תחומי החיים. כגון, מתן כבוד לזולת, להורים ולמורים; התגברות על רגשות שליילים ומידות רעות כמו כעס, גאווה, קנאה ושנאה; זהירות בממון הזולת שלא לקחת או להשתמש במה שאינו שלו; דחיית סיפוקים והימנעות מביצוע פעולות אסורות; ביצוע מצוות מעשיות המתאימות לגילו וכל הנהגה נכונה.

בהזדמנות זו יש לציין את התוצאה החינוכית הנפלאה, אליה מגיע בייתר קלות ילד המתחנך על פי כללי החינוך התורני. ילד זה מתרגל משחר נעוריו לגדרים וגבולות בכל תחום.

מלאכה: "שִׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹד וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי תִּשְׁבֹּת".
לבוש: "גְּדָלִים תַּעֲשֶׂה לָךְ עַל אַרְבַּע כְּנָפֹת כְּסוּתְךָ אֲשֶׁר תִּכְסֶה בָּהּ". "לֹא תִלְבַּשׁ שַׁעֲטָנִי".

אכילה: "זֹאת הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר תֹּאכְלוּ וְכוּ' אֵף אֵת זֶה לֹא תֹאכְלוּ".
שמיעה: "לֹא תִשָּׂא שְׁמַע שְׁוֹא".

דיבור: "לֹא תִלָּךְ רְכִיל בְּעַמֶּיךָ. לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם ה' אֱלֹהֶיךָ לְשׁוֹן וְכוּ'".

רגשות: "לֹא תִטֹּר". "לֹא תִשָּׂא אֶת אַחֶיךָ בְּלִבְכֶךָ".
לעומת זאת, החינוך הכללי המושפע מהתרבות המערבית, מרגיל ומחנך את הילד מבלי משים, עוד משחר ילדותו (!) לנצל

יסוד החינוך לגדרים וגבולות: לא כל שמתחשק עושים או רוכשים, ולא כל שנקלט באוזן מדברים, ובמה שטוב וראוי להיעשות לא מתעצלים. ומכיוון שהילד אינו יכול להבחין מעצמו בגדרים ובגבולות הראויים, וגם אינו מסוגל מצד חולשת כוחותיו הנפשיים ליישם לבדו את אשר ראוי או אינו ראוי לעשות, על ההורים להציב את הגבולות והגדרים ולעמוד על יישומן.

את הכללים הבסיסיים שיש לנקוט בהם בעת הדרישה, הסירוב והצבת הגדרים בפני הילד, כותב הרש"ר הירש ז"ל בלשונו הנפלאה בספרו "יסודות החינוך" (עמ' נד): "אל תיתן לילדך להשיג דבר על ידי תוקפנות עקשנית, לאחר שהדבר לא ניתן לו משום שאינו מתאים לגילו או עלול להזיקו. אל תיתן לו מתוך אהבת עצמך, כדי שלא להפריע את מנוחתך, מה שלא היית נותן לו מתוך אהבתך אליו. עם זאת, עליך לנהוג זהירות ולחסוך ככל האפשר בסירובים ובמתן פקודות.

לעולם אל תגזור עליו דבר מיותר וחסר חשיבות. וכן אל תסרב לדרישה בלתי מזיקה וחסרת חשיבות. ואולם, אם ציווית, עליך לעמוד על מילוי מצוותך בכל תוקף, ואם סירבת עליך לעמוד על סירובך למרות כל ההפצרות והלחץ מצד הילד. ויתור אחד של מה-בכך טומן בחובו סכנה לעתידו של הילד. בזה אתה קובע את ערכו של דיבור בעיני הילד. ולכן עליך להזהר מאד במילה: לא! תן לילדך והרשה לו כל מה שבידך לתת ולהרשות לו, ובתנאי שהדבר לא יסכן את טובתו הגופנית והמוסרית.

לעולם אל תצווה עליו, וכן אל תסרב לו, מתוך מצב רוח אישי שלך שאין לו כל קשר עם הילד.

אל תרשה דבר שאחר-כך יהיה עליך לאוסרו, ואל תאסור דבר שאחר-כך יהיה עליך להתירו."

יש הורים שדווקא משום היותם מבקשים את טובת ילדיהם אינם מציבים בפניהם גדרים וגבולות. כגון, שינה בזמן, ריבוי רכישת ואכילת ממתקים, סידור חפצים שפוזרו על ידם וכדו'. הורים אלה נוהגים כן מתוך הנחה שילד שמותר לו יותר, גדל מאושר יותר. ולא היא! עשיר מופלג אשר אינו רואה אתגר ברכישת וילונות חדשים לחלונות ביתו, הנאתו מרכישתם פגומה

ביצוע כל סוגי עבודות האלומיניום

גלאסדור

Aluminum Industries

תעשיות אלומיניום

חלון ההזדמנויות שלך!

חלונות | דלתות | סגירת מרפסות
חלונות הזזה | חלונות בלגיים
חלונות דרייקיפ | תריסים | מעקות זכוכית

מתחייבים למחיר הכי זול בעיר!*

לפגישת ייעוץ ללא התחייבות:

1-700-500-380

glasdoor73@gmail.com

בקרו באתרינו:

www.glass-door.co.il

גלאסדור אלומיניום

סורגדור

תעשיות מתכת

להרגיש בטוח!

Grates

ביצוע והתקנת כל סוגי הסורגים

ביצוע כל עבודות המתכת למוסדות ופרטיים

חלונות | דלתות | מרפסות | מעקות
קונסטרוקציות מתכת
מבחר ומגוון של כל סוגי הסורגים

המחיר הכי זול העיר! בהתחייבות!

מחיר מיוחד
לקבוצות רכישה
(מינימום 10 דירות)

להזמנת יעץ מיגון ללא התחייבות:

1-700-555-055

מייל: soragdoor@gmail.com

בקרו באתרינו: www.soragdoor.com

בכפוף לתנאי החברה

כוח הדיבור והתפילה

ולשאל את השאלה שהטרידה את כל בעלי המחשבה היהודיים לאורך הדורות:

כיצד הקרבנות מכפרים על הנפש? מה הקשר בין האדם שחטא ובין הבהמה שעולה על המזבח? אחת התשובות המרכזיות מובאת ברמב"ן (ויקרא א, ט) ובספר החינוך (מצווה צה): הבאת קרבן נועדה לפגוע ישירות בדומיננטיות של הנפש הבהמית.

כל מי שקיים את טקס ה"כפרות" בערב יום כיפור בשחיטת תרנגול, מכיר את תחושת הזעזוע מהמחשבה שהתרנגול הולך למיתה במקומך. זאת פעולה מהממת של המחשה שעוצרת את מירו החיים ושוברת את עזות המצח של הנפש הבהמית. וכך הבאת הבהמה לבית המקדש ושחיטתה כקרבן, מזכירים לאדם את העונש הראוי על מעשיו ואת רחמי הבורא שאפשר לו להמיר זאת בקרבן.

יתירה מכך: הבאת בהמה לקרבן מניחה מראה בפני האדם ומזכירה לו כיצד הוא נראה. בלהט החיים אנו פועלים כל כך מהר ולא עוצרים לשים לב מה מניע אותנו. הבאת הבהמה מעוררת מודעות לכך שאנו עצמנו פועלים כמו בהמה, מגיבים מהלב ולא מהראש ונסחפים אחרי התאוות שלנו.

וכיון שכן, התפילה מהווה תחליף ראוי לקרבן: כשם שהקרבן יוצר זעזוע פנימי בדרך שלילית, כך התפילה מעוררת התעלות ורוחנית ומשפילה את גאוותה של הנפש הבהמית בדרך חיובית. אך זה לא קל כמו שזה נשמע: חסידים מספרים סיפור נוקב: פעם הופיע במזיבו' יהודי תלמיד חכם והיו מדברים עליו שהוא גם צדיק וקדוש. תלמידי הבעש"ט ביקשו לתהות על קנקנו וגילו שהוא באמת ידען ובקי. כעת הם רצו לבחון אם הוא גם אדם נעלה, בעל נפש זכה וכוחות עליונים? הם שאלו את הבעש"ט כיצד לבחון זאת.

ענה להם הצדיק כך: "תבקשו ממנו עצה כיצד להיפטר כליל מהמחשבות הזרות המפריעות בעת התפילה. אם יעניק לכם עצה כזו – דעו שאין בו ממש! שכן מלחמת התפילה היא המלחמה של החיים ואין כל קיצור דרך לעשות אותה בקלות.

היות שהתפילה היא מקור הבערה של הנפש האלוהית, לכן נאמר בזוהר: "שעת צלותא שעת קרבא". כאן ניטש הקרב הגדול בין הקדושה אל ההיפך. היצר הרע רואה בתפילה נכס אסטרטגי והוא לא מוכן להניח לנו להצליח במשימה. לכן דווקא בשעת התפילה, אנו מתמלאים במחשבות, דאגות ותהיות, הכול כדי שנהיה בכל מקום חוץ מאשר בתוך אותיות התפילה.

אז מה עושים? איך בכל זאת זוכים להארה קטנה של קדושה בעת התפילה? הרבי מליובאוויטש הזכיר כמה פעמים עצה חסידית נהדרת. היא לגמרי אפשרית ומעשית. הגמרא אומרת כך:

ברכות כו, ב: העושה תפילתו קבע אין תפילתו תחנונים... רבה ורב יוסף אמרו שניהם: כל שאינו יכול לחדש בה דבר. רש"י: כהיום כן אתמול כן מחר.

לדברי הגמרא הללו, צריך כל יום לחדש משהו בתפילה. לא מצפים מאתנו להחזיק את הראש מרוכז לאורך כל התפילה כולה, אלא לפחות לחדש משהו בקטע אחד. לכן חסידים נהגו להתרכז במיוחד בלפחות קטע אחד בתפילה בכל יום, וכך במשך הזמן מצליחים להקיף את כל מזמורי התפילה.

יעזור ה' שיתקבלו כל תפילותינו ברצון, ומעל הכול, התפילה שנוכה במהרה לשוב לציון ברחמים ועוד לפני חג הפסח המתקרב נזכה לעלות לירושלים ולאכול שם מן הזבחים ומן הפסחים בקרוב ממש.

ראו בה פעולה מהפכנית שאמורה לשנות את האדם מהקצה אל הקצה, בדיוק כמו המעשה המשמעותי של הקרבת הקרבן בירושלים שהיה חוויה מכפרת ומשנת חיים. תפילה טובה אינה יכולה להסתכם במלמול מילות התפילה, אלא אמורה להיות כלי יוצר תודעה שמעמיד יהודי חדש.

וכך מסביר הרבי מליובאוויטש באופן נפלא ע"פ תורת החסידות: כאשר חז"ל אמרו: "ונשלמה פרים שפתנו", הם בהחלט לא התכוונו רק למלמול מילות התפילה, אלא הרבה יותר מכך: לרושם התודעתי שיוצרות מילות התפילה במוחנו ובליבנו.

עלינו לגבש תפישה מעמיקה אודות מטרתה של התפילה: תורת החסידות טוענת כי התפילה היא הדלק של החיים היהודיים. היא מקור הכוח עליו עומדת התשוקה והכמיהה הרוחנית בחיינו.

נחשוב על חייל יהודי שנחטף ומתגלגל בשבי לידי מחבלי החמאס. הם זורקים אותו במחסן מלוכלך, מנתקים אותו מהעולם ולא נותנים לו לאכול. הוא שוכב שם בודד ומנותק ומאבד בהדרגה את הכוח לחיות. כמה זמן הוא יוכל להחזיק שם? כמה ימים ואחר כך נשמתו פשוט תצא מגופו. רק אם הם ירחמו עליו ויתנו לו אוכל, הוא יחזור לנשום ולקבל חשק להיות כאן.

כעת נחשוב על הנשמה האלוהית שבתוכנו. הנשמה ירדה מלמעלה מלאת כוונות טובות, אך היא נחטפת ונלקחת בשבי בידי המרוץ של החיים החומריים. מרגע פתיחת העיניים בבוקר אנו עסוקים רק בדבר אחד: לגדול, לצמוח, לרדוף, להרוויח, לקנא ולחיות. בינתיים הנשמה הרוחנית מאבדת את הכוחות לצעוק ופשוט נמוגה אל תוך עצמה.

איך מבצרים אותה? זאת המטרה של התפילה: היא ארוחת הבוקר של הנשמה. היא המטען שמזרים לה כוחות וחשק. יהודי נכנס לבית הכנסת בבוקר, מניח הצידה את כל הדאגות ומתרכז למשך חצי שעה או שעה במילות התפילה. וכך בוקר אחרי בוקר. הוא חווה עולם חדש. הוא יוצר גשר וקשר אישי אל האלוהות. הוא מבחין בכוח האלוהי שמנחה את חייו באופן ישיר ונותן לו לחם לאכול ובגד ללבוש. הוא אומר את פרקי "פסוקי דזמרה" המתארים את שירת הטבע לקב"ה, ומתמלא בתחושה של אושר והודאה על חלקו. "הללוהו שמש וירח, הללוהו כל כוכבי אור".

בכך מבאר ספר הכוזרי את העובדה שמתפללים דווקא שלוש פעמים ביום. אלא שהתפילה היא המזון של הנפש כמו שהלחם הוא מזון הגוף. וכשם שאוכלים שלוש ארוחות ביום, בכל פרק של היום (בוקר, צהרים, ערב) כך מטענים את הנשמה מחדש בכל פרק של היום.

(ספר הכוזרי ג, ה): "והסדר הזה מהנפש כסדר המזון מהגוף: מתפלל לנפשו וניזון לגופו, ומתמדת עליו ברכת התפלה עד עת תפלה אחרת – כמו התמדת כוח היום עד שיסעד בלילה".

במקביל, התרוממות הרוח הנוצרת בעת התפילה מחוללת פעולה נוספת וקריטית, בצד השני של המתנס: התפילה מנחיתה מכה ישירה על הדומיננטיות של הנפש הבהמית. החלק הבהמי שבנו שואב את כוחו מהריקנות ותחושת הבנאליות של החיים, אך התפילה מבעירה אש של קדושה. היא ממלאת בתחושת קירבה מרוממת לאלוקים והאדם מטפס בכמה טפחים מעל הבלי היצר.

כעת אפשר לקשור את הקצוות ולהבין את הרצף בין הקרבנות לתפילה. למעשה, תפילה נאותה מחוללת את אותה הפעולה שחוללו הקרבנות. כאן עלינו להיכנס אל עומק מושג הקרבנות

נפתח בסיפור מיוחד במינו: בשנת תש"ו, 1946, נפתח פתח צר לבריחה מרוסיה הקומוניסטית. היה זה נס חד פעמי של "יציאת רוסיה תש"ו". הממשלה הפולנית שאפה להחזיר אליה הביתה את האזרחים שברחו לרוסיה בעת המלחמה, ופתחה את הגבול בין רוסיה לפולין באזור לבוב (למברג). זאת הייתה הזדמנות נדירה לפרוץ את "מסך הברזל" ולברוח מרוסיה הסגורה והמסוגרת. קמה קבוצה של חסידים נועזים והחלו לזייף ניירות פולניים כדי להוציא כמה שיותר אנשים מרוסיה.

פעם התחוללה בגבול דרמה. ר' ברל וחנה גורביץ' היו זוג צעיר, בסך הכול חצי שנה אחרי החתונה והתכוונו לעלות יחד על הרכבת לפולניה. חנה החזיקה בידה ניירות פולניים, ואילו בערל היה אמור לקבל אותם בגבול. הדקות חלפו והנער שהיה אמור להביא אותם לא הגיע. השוטרים של ביקורת הגבולות התקרבו ולבערל אין ניירות. התחילה היסטריה משום שהיה אפשר לשער שחנה תהפוך לעגונה לכל ימי חייה. הוא ייעצר וייתקע ברוסיה ואילו היא תצא לבדה מהמדינה. החל וויכוח נורא האם עדיף לכתוב לה גט בחיפזון, אך לא היה מי שיכתוב ועל מה לכתוב והם נפרדו בכוח זה מזו.

חנה התגלגלה לפריז ושם חיה אומללה בבדידות. מדי בוקר הייתה יוצאת לעבודתה כתופרת במתפרה בעיר ולא מפסיקה לבכות על גורלה המר. היה אדם אחד שהבחין בכאב שלה. שכן שלה בשם ר' איצ'ה גולדין החליט לתת לה תקווה. בכל בוקר היו יוצאים יחד מהבניין לעבודה והוא היה נעצר ומבטיח לה במלים מלאות תקווה כי בעלה עוד יחזור. לא היה שום כיסוי למילים שלו, אבל הן נאמרו בכזה ביטחון שחנה החלה להאמין להן. אט-אט היא פיתחה בהן תלות והייתה מחכה לו מדי בוקר למטה כדי לשמוע אותו אומר שוב: "את תראי שהוא עוד יחזור". רק אחרי ה"בוקר טוב" הזה הייתה מסוגלת ללכת לעבודה. כך חלפה שנה וחצי כשהדבר היחיד שמחזיק אותה הן מילות העידוד של גולדין.

בינתיים אירע נס ברוסיה הרחוקה. הממשלה הרוסית חתמה על עסקת חילופי אסירים עם פולניה וגירשה מהמדינה 8 אנשים. באופן פלאי, ר' ברל גורביץ' היה אחד מהם. הוא הגיע לקרקוב, ומשם ללודז', וניסה לברר לאן המשיכו היהודים שיצאו מרוסיה. היה שם איש עסקים שאמר כי הוא מכיר אדם אחד מכל מאות האנשים שיצאו והוא יכול לשלוח לו מכתב לברר היכן נמצאת גברת גורביץ'. לאותו אדם קוראים: "ר' איצ'ה גולדין"! כך זכה ר' איצ'ה להיות בעצמו מבשר הגאולה לגברת חנה גורביץ'.

הסיפור המדהים הזה מלמד כמובן על כוחן של מילים טובות, אך יש בו כדי לשפוך אור על אחת התמיהות הגדולות ביהדות, מדוע תפילה תהווה תחליף לקרבן?

חז"ל העמידו דיבורים במקום מעשים. בעוד שהתורה מצווה לעשות מעשה ממשי כדי להתקרב אל ה' וללכת אל הרפת ולהעלות קרבן על המזבח, ועוד יורדת לפרטי פרטים בנוגע למין הקרבן, הגיל שלו, סדר הסמיכה, ההקרבה, ואכילת הבשר (בקרבנות הנאכלים), חז"ל עשו דבר מהפכני וקבעו כי היום אפשר לדבר על זה. הדיבורים על הקרבן מהווים תחליף ראוי להבאתו לירושלים.

למה לא נעתיק את הפתרון הזה אל מצוות נוספות בתורה: אסיר שנתקע במחנה עבודה בסיביר בלי מצה בפסח – יוכל לומר את פרשת "החודש הזה לכם" או אסיר במחנה ההשמדה אושוויץ שאין לו תפילין – יוכל לומר את פרשת "קדש" וייצא ידי חובתו?

הכרח לומר כי חז"ל התייחסו אל התפילה בצורה אחרת. הם

מוצרי חשמל בשקל אחד בלבד

כשאנחנו מדברים על מבצע, אנחנו מתכוונים לזה

מתנות, הנחות, מבצעים ו-36 תשלומים

שואב אבק רטוב/יבש הובר

בשקל 599

ועוד עשרות מתנות שוות

מיקרוגל דיגיטלי לבמט

בשקל 599

ועוד עשרות מתנות שוות

הובר-בורד רכי נוע

בשקל 890

ועוד עשרות מתנות שוות

מטחנת בשר מולינקס

בשקל 599

ועוד עשרות מתנות שוות

כיריים חשמליות לבמט

בשקל 990

ועוד עשרות מתנות שוות

מגהץ קיטור טפאל

בשקל 690

ועוד עשרות מתנות שוות

מכונת קפה אינסייה

בשקל 699

ועוד עשרות מתנות שוות

קונים ממגון מוצרי החנות ומקבלים מתנה יוקרתית בשקל

<p>מקרר 4 דלתות</p> <p>החל מ-4390 ₪</p>	<p>מקרר כ500 ל'</p> <p>החל מ-1790 ₪</p>	<p>תנור דו תאי נרוסטה</p> <p>החל מ-1990 ₪</p>	<p>תנור משולב נרוסטה</p> <p>החל מ-1149 ₪</p>	<p>מקפיא 6 מג'</p> <p>החל מ-1099 ₪</p>
<p>מייבש כביסה 7ק"ג</p> <p>החל מ-1099 ₪</p>	<p>מכונת כביסה 7ק"ג</p> <p>החל מ-1249 ₪</p>	<p>מכונת כביסה 5 ק"ג</p> <p>החל מ-1049 ₪</p>	<p>תנור בנוי נרוסטה</p> <p>החל מ-1099 ₪</p>	<p>מקרר ביי סייד</p> <p>החל מ-3390 ₪</p>

ועוד מגון עצום של מוצרי חשמל המשתתפים במבצע מתנות ובמחיר פיצוץ

36
תשלומים

בעל שם טוב 16 בני ברק, טלפון: 03-5795171
שעות פתיחה 10:00-22:00 יום ו: 10:00-13:00

40 שנה של אמינות מנצחת

הרב בן ציון נורדמן

לא התקרבות, רק קרבות

בבסיס רעיון הקרבת הקרבות, נדרש האדם להביא את עצמו, גופו ורוחו, כמנחה אל השם יתברך • וגם: על מפעל ה'קמחא דפסחא' הגדול בישראל מיסודו של הגרי"ד גרוסמן

זה הלימוד עבורנו לדורות: הקב"ה לא רוצה שננקה סתם את הבתים שלנו, הוא לא רוצה התאמצות שלנו שתביא חלילה לקיטורים, חס ושלוש. הקב"ה רוצה קצת לב, קצת התחברות, קצת נשמה. ולכן אנו מצווים בפסח לפתוח את הדלת ובעיקר את הלב לזולת.

לא חלילה התקרבות. רק קרבות.

ומילה על מפעל ה'קמחא דפסחא' הגדול בישראל, של מו"ר הרב יצחק דוד גרוסמן שליט"א, חתן פרס ישראל ורבה של מגדל העמק. פרויקט חג שבע, כבכל חג הוא מחלק סלי מזון לעמך ישראל, והפסח השנה, זו החלוקה ה-17 שלו. שנת ה"טוב" - כה ייתן לו השם יתברך אורך ימים ושנות חיים להוסיף כהנה וכהנה.

כשאני רואה את האנשים שמנדבים ליבם להיות חלק מהנותנים אתה רואה עליהם שמחת חיים ואושר יותר מכל אדם אחר. מלבד זה שישנה הבטחה אלוקית של "עשר בשבילך שתעשר", וכל מה שהאדם נותן בעצם נותן לעצמו, מלבד כך, אדם נותן הוא אדם מאושר. מי שיועד לחלוק מעצמו, הוא האיש המאושר עלי אדמות. ככל שאתה נותן יותר אתה אוהב יותר, מתחבר יותר, בריא יותר ושמח יותר. זו מציאות בדוקה ומנוסה.

מחובתנו אנו לדאוג קודם לעצמנו שנהיה מאושרים יותר, ועל ידי שנחלוק מעצמנו ונעניק אושר גם לזולתנו, ירבה השפע בעולם לכולנו ונוכח תמיד להיות מהנותנים ולא מהמקבלים, והכול מתוך שמחה של מצוה. כולם מוזמנים ביום חמישי הקרוב ו' בניסן 22/3 החל מהשעה 11 בבוקר, לאנגר הגדול במחנה סרקין, צומת סירקין להיות חלק ממערך הנתינה בפרויקט "חג שבע לילדים" ולברך ולהתברך - "ברכנו אבינו- כולנו כאחד יחד" בברכת פסח כשר ושמח. חג שמח - חג שבע.

יחד שבטי ישראל!
שבת שלום ומבורך
הרב בן ציון (בנצי) נורדמן

"כל דיכפין ייתי ויכול", כל רעב יבוא ויאכל, "כל דצריך ייתי ויפסח", כל מי שצריך וזקוק יבוא ויצטרף לפסח. וכל כך למה אכן דווקא בחג הפסח נצטוונו על פתיחת הדלת?

בני ישראל במצרים היו משוקעים בארבעים ותשע שערי טומאה, עוד רגע קט והיו שוקעים בשער הנו"ן - שער החמישים, מבלי יכולת לצאת משם לעולם. כשראה הקב"ה את סבלות מצרים ואת עוונות של בני ישראל החליט להעניק להם בחסד, אפילו שבאותו רגע הם היו בבחינה קשה ובדרגה רוחנית ירודה ומושפלת.

ואז הגיע הקב"ה, "אני ולא מלאך, אני ולא שליח", וגאל

השבוע אנו פותחים את הספר השלישי של חמשה חומשי תורה וקוראים על הקרבות שהיו בזמן בית המקדש. אין לנו הבנה ברעיון הקרבות ובשורשם הגבוה. ידועים דברי הרמב"ם כי הקרבות נעשו כתשובה ותגובה לעולם שהיו רגיל לזכות לעבודה זרה. הראשונים נחלקים ואומרים שזה לא בדיעבד, וזה לכתחילה. הדברים הללו נעלים ונשגבים מבינתנו הדלה ומקט שכלנו. מה שאנחנו כן יכולים ללמוד מהקרבות הוא הקרבת הלב. התורה מחלקת בין קרבנו של עשיר שמביא שור או כבש לבין מנחתו של עני שיכול להסתכם בתור או בן יונה ואפילו במנחת סולת. כי העיקר הוא הלב, ברגע שהאדם מתקרב אל בוראו, לא באמת חשוב מה הביא וכמה הביא. הלב הוא הפרמטר.

הקרבות הראשונים בעולם היו של קין והבל. אל הבל ומנחתו שעה הקב"ה ואילו אל קין לא שעה. ויחר אף קין. מבאר השפת אמת כי מה היה ההבדל בין המנחות של השניים, והלא לכאורה גם קין הביא מטוב הארץ ולמה זה לא שעה הקב"ה אל מנחתו?

מבאר השפת אמת כי אצל הבל כתוב "והבל הביא גם הוא", ומשמעותו לדבריו, שהביא "גם הוא" - הביא את עצמו, את כל גופו, את רוחו, את נפשו, כמנחה כליל אל השם יתברך. זה הרעיון של הקרבן, שהאדם ירגיש שמה עושים לקרבן בעצם היו צריכים לעשות לו עצמו, והוא מתכפר באמצעות הקרבן. לקב"ה אין כל עניין בפרים מלאים ומדושנים כשהאדם לא שונה בקרבו מעט ממעשיו. בשמים אוהבים את המנחה האישית, את ההקרבה העצמית.

שלמה המלך ע"ה אומר בחכמתו (משלי טו יז) "טוב אֶרְחַת יָרֵךְ וְאֶתְקַהֵּ שֵׁם מְשׁוֹר אָבוֹס וְשִׁנְאָה בּוֹ". גם ארוחת ירק אם יש בה אהבה היא המנצחת.

עומדים אנו בימים אלו של ערב חג הפסח. ידועה ההלכה כי "אפילו עני שבישראל לא ייסב אם אין לו ארבע כוסות של יין". וכאן, בפסח, החובה מוטלת עלינו. זה החג היחיד בו נזכר עניין "קמחא דפסחא", להעניק קמח לעניים שיהיה להם איך להיכנס לחג. בתחילת הסדר אנו פותחים ואומרים בקול גדול:

מה שאנחנו כן יכולים ללמוד מהקרבות הוא הקרבת הלב. התורה מחלקת בין קרבנו של עשיר שמביא שור או כבש לבין מנחתו של עני שיכול להסתכם בתור או בן יונה ואפילו במנחת סולת. כי העיקר הוא הלב, ברגע שהאדם מתקרב אל בוראו, לא באמת חשוב מה הביא וכמה הביא

שיזה נסיעה היתה לנו!

מברוך

* בתוקף עד פסח תשע"ח, מוגבל למלאי ולתנאי המכר. ט.ל.ח.

**שמרנו
לכם
מתנה**

קונים וויז שמור
מבית הדרן
**ומקבלים בוסטר
מהודר לרכב***

פשוט עובד, הדרן!

sales@hadran.net

מהיום כולם נוסעים!
הדרן וויז. מערכת ניווט מתקדמת
המתעדנת במצב הכבישים, לנסיעה
המהירה והחלקה ביותר למחוז חפצ'ר.

באישור בית דין צדק בני ברק.

072-3994470

ניתן להשיג גם ברשת מחסני חשמל
ובחנויות הטכנולוגיה המובחרות.

צוריאל קריספל

יבואו טהורים

ויקרא אל משה (א, א) אמר רבי אסי, מפני מה מתחילין לתינוקות בתורת כהנים ואין מתחילין מבראשית? אלא שהתינוקות טהורין והקרבות טהורין, יבואו טהורין ויתעסקו בטהורים (ויקרא רבה פ"ז, ג) אם היינו שואלים אדם בעל הבנה בדרכי לימוד וחינוך ילדים, מהיכן כדאי להתחיל עמם בלימוד החומש? היה אומר להתחיל בפרשת לך לך, שילמדו איך אברהם שמע בקול השי"ת, ואיך שרה בכתה והתפללה עד שסוף סוף חבקה בן. לכאורה מה טעם יש להתחיל בספר ויקרא בעניין הקרבות ולהסביר לילדים על שחיטת הבהמה, זאת כאשר גם הרב אינו יודע את העניין על בריו, והרי כשמלמדים ילד, העיקר הראשון הוא לפתח את כח השכל וההבנה שבו, ולימוד כזה הוא לכאורה ממש ההיפך! גם ללמד מתחילת ספר בראשית, לעיני בשר הוא דבר משונה מאוד, וכי מה מביין ילד ב"תהו ובהו וחשך על פני תהום, ורוח אלקים מרחפת על פני המים", והדבר פלא והפלא.

משל למה הדבר דומה? לאדם שקנה מכונית חדשה ומבריקה, ברוב שמחה הוא נכנס ונוסע להנאתו, והנה לפתע המכונית נעצרת, הוא רץ למוכר ומתלונן, שואל אותו המוכר, "מלאת דלק"? תמה הקונה, "מה זה"? אומר לו המוכר "לך לתחנת דלק, תמלא את המיכל ותוכל לנסוע".

הקונה עושה כפי מה שאמר לו המוכר ורץ לקנות מיכל דלק, הוא מריח את הנוזל העכור, ואומר, לא די שהמכונית אינה נוסעת, אלא גם אכניס בה את המים הסרוחים הללו? התשובה היא, האם אתה עשית את המכונית? יש מי שעשה את המכונית, והוא מסתמא חכם בענייני מכוניות יותר ממך והוא אומר שרק הנוזל הזה עם הריח המוזר יגרום למכונית לנסוע, ובלעדיו לא תזוז לעולם, אם אתה מאמינו מוטב, ואם לאו אין לך תקווה!

וכן לענייננו, המחנך הדגול ביותר, לא הוא עשה את נפש הילד ואף אינו יודע מה יש בה, אין מי שמביין את עומק נשמת האדם אלא הבורא שעשה בלבד, והוא יתברך ברא אותו בתכונות מסויימות, וכך טבעה קדושה וטהרה, והדבר היחידי שמועיל להפעיל אותה כהלכה, הוא רק תורה ובמיוחד ענייני טהרות, בלעדי זה לא תשיג הנשמה את יעודה לעולם. הרמב"ם בשמונה פרקים כתב, שצריך ללמוד רפואת הנפש משל מרפואת הגוף, והנה אדם שיש לו פצע עם מוגלה ביד, הולך לרופא ומבקש משחה למרוח על הפצע, אומר לו הרופא, לא תועיל שום משחה, יש לך חיידק בתוך הגוף ועליך לבלוע כדור אנטיביוטיקה! וכך הם התורה והמצוות, האדם נברא עיר פרא, ויושבים על מדוכה זו כל חכמי העולם, איך מחנכים את האדם למידות טובות, אומרים חכמי התורה, ילמד תורה ויעשה מצוות, ותמוה, איך הסיפור של בריאת שמים וארץ ילמד את האדם לא לגזול ולא לכעוס, ואיך הסיפור של מכירת יוסף ירפא את הקנאה, איך השופר ירפא את הכעס והמצה תיישר את השכל. הכלל הוא— יבואו טהורים ויתעסקו בטהרות, התרופה של תורה נכנסת ישר לתוך הדם— לתוך הנשמה פנימה, ומרפאה מבפנים.

ילד שאינו יכול לשבת במקום אחד במנוחה, ישנו פתרון פשוט— נקשור אותו לכסא... אלא מה, הוא יקפוץ עם הכסא? נברייג את הכסא לרצפה... ברור שזה לא הפתרון, הבעיה היא לא בכך שהוא קופץ, אלא בנפשו, אם נקשור אותו, הוא אמנם לא יקפוץ, אבל את נפשו לא רפאנו במאומה.

בימינו, בעידן הפסיכולוגיה, כאשר מתרבות הגניבות — "פותרים את הבעיה" בהוספת שוטרים... אבל אז נוצרת בעיה חדשה — השוטרים עצמם גונבים...

ומהי הנשמה? "נשמה שנתת בי טהורה היא!" אם הנשמה טהורה היא צריכה תזונה שמתאימה לה היא צריכה טהרה! אם יענקל'ה קופץ, יש לו בעיה בנפש, בנשמה, מה עושים? "יבואו טהורים ויתעסקו בטהרות", תן לו חומש ויקרא, תספר לו על בריאת העולם, תספר לו על יוסף והשבטים.

לכן ההבדלים בין ילד הלומד ב"תלמוד תורה" לילד המתחנך במוסדות חילוניים בולטים מאוד, הילד שלנו מעודן, מרוסן, לא גונב וכו' ואילו הילד שאינו שומר תורה ומצוות נראה אחרת לגמרי.

בעולם הרחב מרבים לדבר ולהצר את השפעתה הקלוקלת של התקשורת על נפש הנוער, הילדים יושבים שעות ארוכות מול המרקע, צופים במעשי פשע לרוב, והדברים משפיעים עליהם והם מנסים לבצע בעצמם את מה שראו.

לעומת זאת, ילדינו לומדים בתלמודי תורה את הסיפור על מכירת יוסף — על יעקב אבינו שהיו לו שנים עשר בנים, האחים קנאו ביוסף — בן הזקונים, רצו להרגו, השליכוהו לבור מלא נחשים ועקרבים ולבסוף מכרוהו לישמעאלים.

באופן טבעי, ילד ששומע סיפור כזה כל כך הרבה פעמים, אמור להיות מושפע ממנו, אך מעולם לא שמענו על ילד שחזר מהתלמוד תורה, תפס את אחיו הקטן ומכר אותו... הילדים יודעים שהאחים היו צדיקים למרות שהם מכרו את יוסף — ואינם מושפעים כלל לרעה! כי התורה היא טהורה, ויבואו טהורים ויתעסקו בטהרות!

בברכת שבת שלום וחודש טוב ומבורך
צוריאל קריספל

נוער נושר

כשפוגשים את אותם בני נוער מתמודדים, מבינים שהסיפור האמיתי אינו אידיאולוגיה או פיתוי, הם פשוט בורחים כי היה להם רע • איך משנים את המצב וכיצד ניתן למנוע את הבעיה מראש?

אני נפגש הרבה אם נוער נושר. קשה לי לכתוב את צמד המילים האלו 'נוער נושר', כי בעיניי הם בכלל לא נושרים, הם פשוט נערים קדושים. אחרי שיחה אחת או שתיים איתם אתה

מבין כמה הם קדושים וטהורים. לפני כשנה, לפני תקופת החגים, הגיע אלי בחור שהמפגש שלי איתו גרם לי להוריד דמעות רבות. הוא היה בחור ישיבה מן השורה, לא מתמיד ולא גאון, פשוט בחור רגיל שלמד בישיבה רגילה אך לא הסתדר בה ועבר מספר גלגולים במספר ישיבות, עד שהגיע ללמוד בישיבה לנוער מתמודד בירושלים.

כך הוא סיפר לי: "זהו, החלטתי לעזוב גם את הישיבה הזו ולצאת לעבוד, לעזוב את הכל, קשה לי ללמוד בישיבה". הסיפור שלו היה ארוך וכואב. "אני זוכר שכשהייתי ילד אבי היה כועס ולוחץ עלי ללא הפוגה שאני אתפלל ואלמד ומה יצא ממך אם לא תלמד, ובשביל מה הגעת לעולם הזה אם לא ללמוד ולהתפלל ולעבוד את השם. וככל שפחות הייתי שומע בקולו של אבי כך הגערות והצעקות הלכו והתחזקו. בנוגע לתפילות וללימודים הייתי איך שהוא יכול לספוג את זה, אך שבתות וחגים הפכו אצלי לסיוט של ממש, אני ואחי היינו צריכים לשבת ליד השולחן כל זמן הסעודה, לשיר את כל השירים ולשבת בדממה דקה ולשמוע את אבי מדבר דברי תורה שלקחו כמעט חצי שעה.

"בערב חג הפסח היינו רועדים מחמת החמץ שלא נכניס לחדרים, אם היינו חס וחלילה מכניסים היינו שומעים קול זעקה 'זה דאורייתא, זה אסור אפילו במשהו', ובפסח עצמו היו לו את הכללים הנוקשים שלו, כך בכל ליבי כשהייתי ילד הייתי ממש מבקש מאלוקים שיעשה נס והשבת או החג יסתיימו כבר.

"הגעתי לגיל בר מצווה, זמן הישיבה, ואז הגיע אבי והחליט שאני צריך ללמוד בישיבה הכי חזקה, שם אולי יתפסו אותי ויחנכו אותי כראוי. 'אולי כך יצא ממך בן אדם', הוא אמר לי. אם בבית היו חוקים נוקשים וקשים, בישיבה הקטנה שלי היה משגיח שעלה על אבי בלחץ ובצעקות. כל הישיבה היו בחורים חזקים שישבו ולמדו ואני בתוך ליבי אט אט ממש פיתחתי חוסר אהבה ללמוד ולהתפלל והכל שמרתי בליבי. לא הייתה לי ברירה והמשכתי ללמוד בישיבה ממש כמו מי שכפאו שד.

"כך היה עד זמן קיץ בשיעור ב', אז הרגשתי שאני עומד להתפוצץ, לא יכולתי להמשיך יותר ללמוד, לא רציתי, הייתי מוכן לספוג את כל הצעקות מאבי ולהגיד לו שאני לא מוכן

להמשיך ללמוד בישיבה, אך הרגשתי שאני חייב להגיד אבא אני לא מסוגל יותר ללמוד בישיבה.

"אני לא יכול לתאר מה הלך באותו זמן כשסיפרתי לו את זה. שוב אותן מנטרות חזרו, אבל הפעם בעוצמה שלא חוויתי אף פעם ובתוספת מנטרות חדשות, עם מי תתחתן? מי תיקח אותך בכלל? יהיה לי התקף לב בגללך, אתה עובר על איסור דאורייתא של כיבוד אב ואם, אין לך מחילה לעולמים. נפשי גופי רוחי ונשמתו בכו באותו זמן, אמרתי 'אבא אני לא יכול יותר', אך ליבו של אבי נאטם. אם אתה עוזב את הישיבה תדע לך שאתה פוגע בי, באמא ובאחים ובאחיות שלך, כך אמר ויצא מהחדר בטריקת דלת.

"בכוחות לא לי המשכתי ללמוד את זמן קיץ בישיבה, כאשר הגיע בין הזמנים החלטתי פשוט לא להגיד מילה לאבי ועזבתי את הישיבה. נשארתי בבית כל זמן אלול ובזמן חורף הלכתי ללמוד בישיבה בירושלים לבחורים מתמודדים, שם באמת החיים שלי החלו להשתנות, המשגיח היה יותר מבין, שומע ומכיל. האווירה הייתה יותר נחמדה והיה פחות לחץ לימודי, התחלתי פשוט לחיות, אך בליבי ונשמתו הרגשתי שמה שהיה קרה להם, אפילו את המעט שלמדו בישיבה לא הייתי מסוגל ללמוד ולא להתפלל, הרגשתי כמו מחיצה ביני ובין כל הדברים האלה. אך בליבי הרגשתי שאני פשוט לא אוהב את החגים והשבתות. למרות שחלק מהחגים היינו נפגשים בישיבה מדי פעם, זהו, אני רוצה לעזוב את הכל פשוט אין לי כוחות יותר".

הוא ישב מולי ודמעות גדולות זלגו מעיניו, "תאמין לי מרדכי, אני כל כך רוצה להתפלל, ללמוד, כל רוצה להרגיש את החגים והשבתות, כל כך רוצה להרגיש שהשם אוהב אותי ואכפת לו ממני".

בכיתי איתו יחד, הוא ממש נשמה קדושה, למרות מה שעבר נשמתו רוצה וכוספת. אהיה כנה, התהליך אתו לקח זמן, אבל השבוע נפגשנו והוא אומר לי את המשפט המדהים הבא 'איך אפשר בלי החגים? איזה כיף, איך יהודי יכול בלי פסח חנוכה פורים סוכות? זה כיף, כל כך טהור וכל כך קדוש'.

לקח זמן לשנות את ההתניה שהייתה לו מההורים ומהמשגיחים, שתפילה, לימוד תורה, חגים שבתות וכל מה שקשור לדת זה איום ונורא, מפחיד מאיים ומלחיץ.

אנשים שואלים למה יש נוער נושר, למה זה מגיע ואיך זה קורה? יש לכך מספר סיבות, אבל אחת הסיבות המרכזיות היא שאותם נערים חוו בצורה שלילית את הדת, הם חוו זאת מהוריהם ומהישיבה שלהם, יש להם התניה קשה מכל מה

שקשור לדת, והם הגיעו למצב שהם לא אוהבים את התורה, הם לא מתחברים.

תמיד אני אומר לאותם נערים, תאמינו לי השם הוא טוב, הוא מתוק, התורה שלו המצוות שלו הכל נפלא, רק פשוט בואו תלמדו את זה מחדש. שיקרו לכם שהתורה היא מפחידה, זה ממש הפוך, שמירת התורה והמצוות וקשר לאלוקים זה הדבר הכי כיף שיש. נפש האדם מחפשת עונג ואם היא לא מסופקת בדברים רוחניים היא מחפשת לדאבון לב בדברים אחרים.

הסוד לשמור את הנוער הוא ליצור להם כמה שיותר אהבה שמחה והתניות חיוביות לדברים רוחניים, כמה השם הוא טוב והוא אוהב אותנו, וכמה החגים ושבתות הם דבר נפלא. לא להגיד כל הזמן תתפלל תלמד תעשה ותעשה. רק לדאוג כל הזמן שאת החוויות הרוחניות שיש בבית הם יזכרו לטובה כאור ושמח וכיף, כל השאר יבוא ממילא.

אני רואה את זה שוב ושוב 99 אחוזים מהנוער הנושר, הוא לא נושר בגלל שיש לו אידיאולוגיה שהוא הגיע למסקנות נגד התורה, ממש לא, הם נושרים בגלל סיבה אחת - כי לא טוב להם, אם היה להם טוב הם לא היו עוזבים לאף מקום. הם פשוט בורחים למקום אחר בתקווה ששם יהיה להם יותר טוב.

קחו דוגמה מפסח בליל הסדר, אתה יכול להפוך את ליל הסדר כך שהילד יקבל התניה לא טובה או שהפוך, הוא יזכור תמיד כמה פסח וליל הסדר זה דבר חיובי והוא כל כך יצפה לחג הזה. אתה יכול לשבת בליל הסדר ולהיות בלחץ, להלחץ את הילדים שישבו כל הסדר ויקשיבו כל הזמן ולא יזוזו מהמקום, או שהפוך לחייך לילדים, להביא להם מתנות, להתייחס אליהם.

זכור לי במיוחד שנער אחד אחרי סעודת שבת אצלי אמר לי חצי בעצב חצי במבוכה - לא ידעתי שכך יכולה להיראות סעודת שבת.

נסו בכל סעודת שבת לתת לכל ילד מספר דקות בהן הוא יספר על עצמו לפני כולם איך עבר עליו השבוע, וכל ילד אומר דברים טובים על כל אחד מהאחים שלו. אתם יודעים כמה אור והתניה חיובית זה שם בליבו של ילד? הוא יזכור תמיד בליבו ששבת זה אור, שחנוכה זה אור, שפסח זה אור, שסוכות זה אור ובעיקר שמצוות השם הן אור.

שנוכה תמיד להאיר לעצמינו ולסובכים אותנו אהבת השם. לתגובות: machon.rot@gmail.com

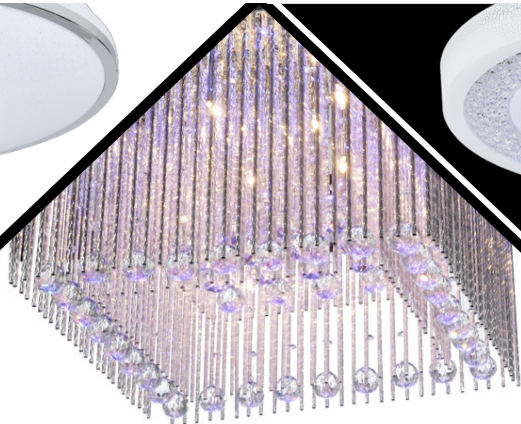
Ruchami

NEW

₪499.90
999.90

NEW

הפסח הזה כולו אורות!

₪299.90
399.90

*המלאי מוגבל

מחירים מיוחדים!

NEW

₪499.90
599.90

₪180
250

₪79.90
200

ניתן להשיג
שוברי מתנה

אורות

חזון איש 49 פינת נחמיה בני ברק
פתוח בין השעות 9:00-21:00 טל: 03-6198922

פלאטיני לארץ

כעבור שנתיים מהסתלקותו של נצר שושלת בריסק, הגאון רבי מאיר סולוביצ'יק, זצ"ל בן זקוניו של מרן הרב מבריסק זי"ע, יצא יוסי גיטלר וליקט פנינים מאוצרותיו, סיפורים על גדלותו ומעלתו העצומה ● תיאור חי של השתלשלות הבריחה מאדמת אירופה בשנות המלחמה הארוכה כפי שסיפר ● תיעוד נדיר של ההכנות לפסח תחת מוראות המלחמה עם כל הקפידות הבריסקאיות ● תלמידים, מקורבים ונאמנים מספרים על שנים של קרבת אלוקים בצל ענק הרוח ● ראיתי את רבי מאיר מאחוריו

|| יוסי גיטלר ||

שנתיים מלאו מאותו מוצאי שבת מר ונמחר בו התבשרנו יחד עם כל בית ישראל על פטירתו של הנצר לשושלת בריסק המפוארת, ראש ישיבת בריסק בירושלים הגאון רבי מאיר סולובייצ'יק זצ"ל שעלה ונתעלה לשמי מעל כשהוא בן 83 שנה, מותר אחריו דור מיותם שאיבד את אחד מהיהלומים הבולטים בכותרו. ההמונים שליווהו למחרת ביום ראשון למנוחת עולמים בהר המנוחות, ידעו כי עדים הם לחתימת תקופה, לסיומו של אחד המופתים שזכה עם ישראל בדור האחרון.

עריסתו של רבי מאיר זצ"ל עמדה בבריסק דליטא ביום י"ט טבת תרפ"ט, כבן זקונים של אביו מרן הגאון רבי יצחק זאב הלוי סולובייצ'יק גאב"ד בריסק, נכדו של מרן הגאון חיים הלוי מברייסק, שהיה בנו של מרן בעל 'בית הלוי', וחתנו של מרן הגאון רבי רפאל שפירא, שהיה חתנו של מרן הנצי"ב, ולמעלה בקודש דור שביעי לאבי הישיבות מרן הגאון רבי חיים מוואלוז'ין, תלמידו של הגר"א מוילנא זכרונם לברכה. בבית גדול זה זרח אור המאיר, כאשר רוחם של זקניו הגדולים חופפת על הבית הגדול, 'בית' שהיה ל'בית-מדרש', שם לימדו והחזירו בלשד עצמותיהם מהו רצון הבורא בכל צעד ושעל בחייו של איש ישראל, וכיצד מביטים על העולם הזה, וכך גדל עלה ונתעלה.

משנות ילדותו ניכרו על הנער כישרונותיו הכבירים, שהיו מלווים בתכונותיו המיוחדות, יחד עם פקחות ותבונה ויראת שמים בוערת, כאשר ראו בו את תמצית תקוותיו וחינוכו של אביו הגדול זי"ע. את חינוכו באותן שנים קיבל בבית אביו, תחת עינו הפקוחה, ויחד עם אחיו הגאונים זצ"ל ויבדלחט"א הגאון הנודע רבי משולם דוד שליט"א, ינק גם מתורתם, חכמתם ודמות דיוקנם של גדולי וחכמי בריסק, בהם הגאון רבי משה רוזנשטיין זצ"ל בעל 'האמרי משה', והפוסק הנודע רבי שמחה זליג ריגר זצ"ל, אשר גר בשכנות אליהם ואהבו וחיבבו, כשהוא מרבה להשתעשע עם הילד הפלאי. מילדותו נתקיימו בו דברי חז"ל 'תורה מחזרת על אכסניה שלה', ומשחר טל נעוריו ניכר בהתמדתו הגדולה, לצד הכישרון הנדיר והתפיסה המהירה והחדה בה ניחן.

אודות הכרותו של רבי מאיר מילדותו עם הדיין דבריסק הגאון רבי שמחה זעליג ריגר, סיפר שבבית אביו בבריסק, הוקצה אחד מהחדרים ל'בית דין שטיבל' – 'חדר בית הדין', שם נערכו דיני תורה בין איש לרעהו, לפעמים היו צריכים לסדר שם גיטין. ורבי מאיר כבר כילד צעיר התעניין לראות מקרוב ולעקוב אחר הדברים. וסיפר את שזכר מימי חלדו, שאביו הגאון מבריסק ישב במרכז השולחן, לצדו ישב הדיין רבי שמחה זעליג והדיין השני, וכשהיו עושים פסק זמן באמצע הדיונים היה רבי שמחה זעליג בוחן את הנער רבי מאיר בינתיים.

לימים העיד רבי מאיר זצ"ל, כי הידיעה על הימצאותו של אביו מרן הגרי"ז ביער ולימודם המשותף, פשטה את אט, וגדולי תורה רבים מתושבי העיר החלו להגיע בשעת לימודם כדי לשוחח עם הבריסקער-רב, גאונים כמו הגאון בעל ה'מרחשת' ועוד, כשהנער רבי מאיר קולט אל קרבו את כל צוף וזיו נועם תורתם.

גולה אחר גולה

מדורי גיהנום רבים עברו בני משפחת סולובייצ'יק בשנות הזעם ימי מלחמת העולם השנייה, בסיומה התבשרו על עקידתם של אם המשפחה וחמשיה מילדיה על מזבח קידוש השם בידיהם המגואלות של המרצחים הנאציים. מי שניצל והיה לפליטה לכלל ישראל היה אב המשפחה מרן הרב מברייסק זי"ע, יחד עם שני בניו הגאונים רבי מאיר זצ"ל ויבדלחט"א רבי משולם דוד שליט"א.

לידי 'כל ישראל' הגיע תיעוד נדיר של שיחות נדירות ומרתקות בהם סיפר רבי מאיר בעצמו, בתיאור מדויק לפרטיו ודקדוקיו כולל שמות כל המעורבים כפי שתקראו להלן, אודות התלאה אשר מצאתם וכל מה שעבר עליהם במהלך מסע הבריחה הנועז וגלגולי הדרך שהיו מנת חלקו בצוותא עם אביו הגדול מרן הבריסקער-רב זי"ע, ואחיו הגדול שיבלחט"א הגאון הגדול ראש ישיבת בריסק רבי משולם דוד סולובייצ'יק בעת שנמלטו מאדמת אירופה הדוויה בשנות הזעם. עיבדנו מעט את הדברים והם מופיעים פה על פי מה שדיבר בקדשו.

וכך סיפר רבי מאיר ברגעי רצון בהזדמנויות שונות: עם פרוץ מלחמת העולם השנייה בשלהי קיץ ת"ש, שהה אבי הבריסקער-רב בלוויית האח הגדול הגאון רבי יוסף דוב הלוי זצוק"ל בעיירת הנופש 'קרניצא', כהרגלו מדי קיץ זאת עקב קשיי הנשימה מהם סבל.

כאשר הגיעו הידיעות המחרידות על התקדמות הגרמנים ימ"ש ועל מסע ההרג הנורא המשתולל בחוצות, מיהר האב הרב מברייסק לצאת מעיירת קרניצא ולהגיע לבני משפחתו שבבריסק, אך בהגיעו לורשא בירת פולין, גילה כי הדרך לבריסק חסומה, משכך שהה בכל חגי תשרי בעיר ורשא.

בתחילת החורף של שנת תש"א הצליח בניסי ניסים לברוח מורשא ברגע האחרון טרם שהצוררים ימ"ש שלחו להורג את יהודי העיר. בדרכו עבר ברכבת מביאליסטוק לכיוון וילנא שהייתה תחת שלטון ליטאי עצמאי בתקופת הסכם ריבנטרופ-מולוטוב. באותה עת שהה הנער העלם הצעיר רבי מאיר – שעוד טרם מלאו לו י"ג שנים - יחד עם אמו ובני משפחתו בבריסק, שם סבלו מנחת זרועם של הצוררים ימ"ש שרדפו את היהודים עד חורמה. רק לאחר תקופה חלה רגיעה כאשר נחתם ההסכם המשייך את בריסק-דליטא לרוסיה. בימים אלו החלה לשרור תקופת צנע בבריסק ותורות ארוכים השתרכו לפני חנויות המזון. גם ארבעת המינים לחג הסוכות לא היה בהישג ידם של בני משפחת הרב מברייסק אשר לא ידעו את גורלו של אביהם הבריסקער-רב.

בעש"ק 'לך לך' ת"ש, הגיע מכתב לבית משפחת הרב בבריסק, המכתב נשלח על ידי אבא מרן הגרי"ז, במכתבו גולל את קורותיו מאז שברח מקרניצא ועד ששמע את ההודעה על סיפוחה של וילנא לליטא, את המכתב סיים בבקשה מילדיו הבוגרים להצטרף אליו לוינא, כאשר ילדיו הצעירים יותר יוותרו בבריסק... בני המשפחה התרגשו עד עמקי נשמתם מאות החיים שנשמע מאביהם לאחר מספר חודשים שלא ידעו מה עלה בגורלו.

באותו מוצאי שבת יצאו כבר בניו הגדולים של הרב מברייסק, רבי חיים ויבלחט"א הגאון רבי משולם דוד ברכבת לוינא, לאחר זמן ביקשה הרבנית ע"ה מרב העיירה 'יאשון' כי יצורף אליו לנסיעה לוינא גם את הגאון רבי רפאל. במכתב נוסף ששלח הגרי"ז לרבנית ביקש לשלוח לוינא את הילדים שהגיעו לגיל חינוך, וביניהם את רבי מאיר. מאחר שמעברי הגבול בין רוסיה לליטא נסגרו בראשית חודש כסלו ת"ש היו צריכים להבריא את הגבול. מי שנרתם ופעל שיוכלו להבריא את הגבול, היה מרן הגאון רבי חיים עוזר גרודז'ינסקי זצוק"ל, ששלח מוילנא שליחים לעזרתם.

שלג מעל לכתפיים

במהלך חודש כסלו ת"ש אירע ניסיון הבריחה הראשון, כשביקשה הרבנית ע"ה מיהודי קשיש בשם ר' אליקים יוק"ה, אשר התעתד להבריח את הגבול לוינא, שיואיל ליטול את בנה רבי מאיר עמו. ואכן רבי מאיר התלווה אל אותו יהודי לעבר העיר לידא והצטרפו למבריח גבולות נכרי שהסיע אותם עד מבואות ראדין הסמוכה לאייששוק, שם צעדו בלילה אפל בינות ליערות בקור חודר עצמות. אך בהיותם צעדים ספורים מנקודת הגבול הפתיעה אותם אלומת אור חזקה של שוטרי הגבול הרוסיים שעלו על עקבותיהם ופקדו עליהם להתלוות עמם לתחנת המשטרה, שם שהו כל הלילה ולמחרת היום הורחקו מרחק רב בליווי שוטרים.

בדרכם חזרה לעיר לידא, סופות שלגים ורוחות חזקות חדרו לעצמותיהם, לימים העיד רבי מאיר, שלעתים הם בוססו בשלג כבד שגובהו הגיע מעל לכתפיו. כאשר הגיעו ללידא מצאו מקום מחסה לצד המוני פליטים נוספים בבית הכנסת העירוני, כאשר מי שהצליח לתת תנומה לגופו הדואב והכואב היה מאושר. מלווהו של רבי מאיר, ר' אליקים יוק"ה, מצא לעצמו מקום לינה בין ארון הקודש לעמוד הש"ץ, ואילו רבי מאיר מצא לעצמו מקום מנוחה על מדרגה אחת בגרם המדרגות שלפני

הסרת משקפיים בלייזר התאמה מלאה לציבור החרדי

מחיר קבוצתי!

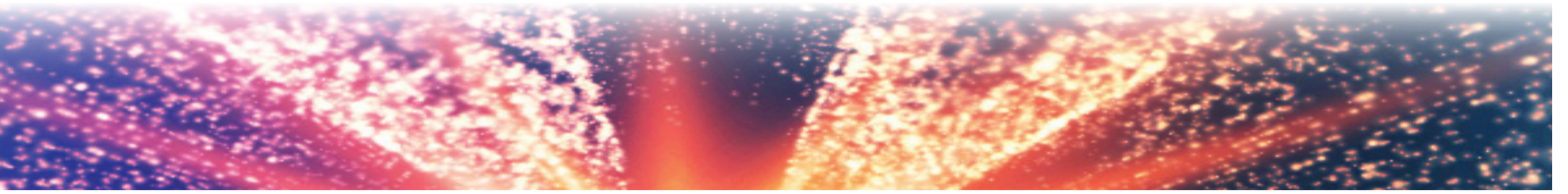
- ימי בדיקות נפרדים לנשים ולגברים
- בדיקות לנשים ע"י נשים בלבד
- בדיקות לגברים ע"י גברים בלבד

לבדיקת התאמה חינם:

03-7922031

אסותא
הסרת משקפיים בלייזר
אופטיק

הסרת משקפיים עושים בבי"ח

לאפות מצות יד, אלא שחושש מפגיעה בכבודו, ומשום כך הקדים לומר לו שיכול הוא לאפות במקום פלוני, כדי שתנוח דעתו עליו ולא יראה בכך שום נדנוד של פגיעה ח"ו.

קנאת סופרים

צעדו זה של רבי חיים עוזר היה למורת רוחם של מספר רבנים מורי-צדק של העיר, שהשמועה על כך שרבי חיים עוזר הציע לרב מבריסק לאפות מצות בעצמו הגיעה לאוזניהם, ופנו אליו בתרעומת גלויה בטענה כי העובדה שניתנה בידו של הרב מבריסק הרשות לאפות בעיר מצות כמנהגו, עלולה להתפרש

מכונה, הרי שהוא הקפיד ביותר על אכילת מצות של יד, והסתפק אם יצליח למצוא מאפיית מצות מהודרת שתענה על דרישותיו ודקדוקיו שבעליה יסכימו להסדרי הכשרות וההידורים הרבים. כאשר גם אם ימצא מאפיה כזו, הוא חשש מאד כי בחרגו ממנהגי המקום, יהיה בכך משום פגיעה בכבודו של המרא דאתרא הגאון רבי חיים עוזר זצ"ל שנתן את כשרותו על מצות המכונה. גם חשש זה של אבא בא על פתרונו, באחד מביקוריו אצל מרן הגר"ע זצ"ל, פנה אליו רבי חיים עוזר ואמר לרבינו: "הנה ימי הפסח קרבים ובאים, לבטח ירצה מר לאפות מצות יד כדרכו וכאוות נפשו. אם כן, ידע נא שברחוב פלוני ישנה מאפיה מהודרת בה יוכל לאפות מצות יד כמנהגו מקדמא דנא ובתכלית ההידור".

אבן כבדה נגולה מעל ליבו של אבא, הוא היה אחוז התפעלות מכך שרבי חיים עוזר ירד לסוף דעתו והבין מעצמו שחפץ הוא

ארון הקודש. למחרת היום המשיכו לגרודנא בניסיון נוסף להבריא את הגבול, ומשם חזרו במפח נפש ברכבת לבריסק, כשאמו הרבנית ע"ה מצווה עליו להיות בבית ולא לצאת לבית הכנסת מחשש שדבר היעדרותו יעלה סימני שאלה רבים ויצור חשש אצל השלטונות כי הוא ניסה לברוח.

השוטר והשופט

בר"ח שבט ת"ש, כחודשיים לאחר ניסיון הבריחה הראשון, שלחה הרבנית ע"ה את בנה רבי מאיר, יחד עם בנותיה הרבנית פיינשטיין ע"ה והרבנית שיף שתבלחט"א, יחד עם תכריך חידושי תורה של האבא. בהיותו בתחנת הרכבת נעמד הנער רבי מאיר כשספר תהילים בידו והחל מתפלל מתוכו בדבקות, לפתע ניגש אליו אחד החיילים בניסיון לברר איזה ספר מחזיק בידו, רבי מאיר חמק, ולפלא שהחייל לא המשיך לתחקרו אלא המשיך בדרכו.

כאשר הגיעו ללידא יצאו עם מורה דרך נכרי לעבר הגבול, שם נתפסו שוב בידי חיילים רוסים אשר לקחו אותם אל בית באחד מן הכפרים באזור ששימש כמחסן תבן ובחצרו היה דיר כבשים שהדיף ריחות רעים. למחרת נלקח רבי מאיר יחד עם חברי הקבוצה למשפט בעיירה 'קז'מירובו', היה זה בעצם יום השבת קודש, שם עמדה אחותו הרבנית פיינשטיין על המשמר שלא לחתום על הטפסים ביום השבת קודש, עם כל אכזריותו של השופט, היה זה ממש תעצומות נפש של ילדה צעירה יחד עם אחיה הצעיר שקדושת השבת הייתה חדורה בעצמותיהם.

בתוך הדיבורים על חתימת המסמכים, שם לפתע השופט לב לרגליו הכחולות וקפואות מקור של הילד הצעיר רבי מאיר, ומסיבה שמעל לדרך הטבע, הורה לחמם את ברכיו הכחולות והקפואות של הנער. לאחר מכן נשלחו לבית כלא שהיה אולם גדול מלא בעצירים נוספים, לאחר כמה ימים שיחררו אותם, כשהם מוזהרים כי אם ייתפסו שוב אחת דינם להיגלות לסיביר הקפואה.

משם חזרו הילדים ל"בית הלוי" לעיר לידא, שם שהו במשך מספר שבועות כשהם מתרוצצים ממקום למקום. מדי סעודת שבת היו מתאספים המוני פליטים לסעוד יחד, והילד הצעיר רבי מאיר שהיה ספוג תורה ויראה מקדושת השבת כובד לומר דברי תורה ולזמר בקולו הערב את ניגוני השבת קודש.

לאחר מספר שבועות המשיכו במסע הנודדים לעבר העיירה 'פוסטוב', ומשם המשיכו לעיירה 'האדיטשוק', שם הגיע לאוני הגרי"ז הלוי הידיעה כי ילדיו שוהים בעיירה והוא שלח להם מברק כי עליהם להמשיך לעיירה 'אושמינא', שם עליהם להמתין לשעת הכושר להברחת הגבול.

פסח בדרך רחוקה

בהגיעם ל'אושמינא' הכירו בני משפחת הרב מבריסק את העסקן ר' מאיר וסילסקי, מראשי פעולות ההצלה, שריכז תחתיו המוני פליטים. בהגיע אצלו ילדי הרב מבריסק אירח אותם על שולחנו והסדיר להם חדר באכסניא. אף את חג הפסח חגו רבי מאיר ואחיותיו במקום, כשהמארח טורח למענם ומסדיר להם מצות ויין בהידור כדת.

ואם כבר בערבי פסחים עומדים אנו, הכנסנו עוד מתיאוריו וסיפוריו של רבי מאיר בהזדמנות אחרת, אז גולל את משנת הפסח של אביו מרן הרב מבריסק בימי הגלות והאימה, כשלא זע ולא נע מילימטר מכל הנהוג בבית בריסק על כל חומרותיהם. וכה סיפר "עם התקרב חג הפסח של שנת ת"ש, החלה להטריד את מנוחתו של אבא מרן זצ"ל הדאגה מנין ישיג חיטים שמורה מעת קצירתן, כפי שנהג מידי שנה בשנה.

לאבא היה קרוב משפחה שהתגורר בליטא שהיה סוחר חיטים, אבא הריץ אליו מכתב, בו שטח את דאגתו וביקש את עזרתו. במענה לפנייתו השיב לו הקרוב, כי ברשותו כמות הגונה של חיטים שמורות כהלכתן, והוא ישלח לו מהן כדי צרכו לויילנא. כעת באים בעיית החיטים אל פתרונו, אך התעוררה שאלת אפיית המצות בהידור, הוא לא ידע היכן ומתי יאפה את מצותיו, בעוד שתושבי וילנא לא נהגו באכילת מצה של יד והשתמשו במצות

**בעת הילוכו של הבריסקער-רב
ברחובה של עיר בעת הטיול
היומי לצורך בריאותו, הופיע
מולו אדם אחד ואמר לו, כי
מקנא הוא בכך שכל ילדיו הולכים
בדרך התורה, בעוד שבאותה
התקופה לאחר השואה ולאחר
הקמת המדינה הציונית, בהרבה
משפחות היו בנים שיצאו
לתרבות רעה רח"ל. הבריסקער-
רב לא השיב לו, ולאחר מכן
התבטא לבנו הגאון רבי רפאל
זצ"ל: 'היודעים הם בכלל כמה
תפילות ונהרי דמעוות שפכתי
בעת נענועי את עריסותיהם של
ילדי בקטנותם'!?**

כחודשיים בעיצומו של חודש אייר, קיבלו רבי מאיר ואחיותיו הוראה לפתע לארוז את מיטלטליהם להגיע אל בית מסוים. כאשר הגיעו למקום פגשו ביהודים נוספים הנתונים במתח ובחרדה גדולה, ביניהם הגאון רבי חיים וואלקין זצ"ל ראש ישיבה בוואלוז'ין שהמתין במקום יחד עם בני משפחתו. בעל העגלה שהכריח אותם היה יהודי בשם ר' הירש'ל משניפישוק, תושב וילנא שהעביר המונים את הגבול ותור ארוך של המוני יהודים השתרך לפניו כדי שיעזור להם להכריח את הגבול, ובשרשרת הברחה מתוכננת ומחושבת היטב ובחסדי שמים מוחשיים הצליחו רבי מאיר ואחיותיו להכריח את הגבול, לאחר צעידה של שעות רבות בחשכת הליל ובליווי רשת שלמה של אמצעי הברחה.

היה זה פרשת כהר. למחרת היום זכו רבי מאיר, אחותו הרבנית פיינשטיין ולהבלחט"א אחותו הרבנית שיף תחי' להיפגש עם אביהם מרן הגרי"ז בהתרגשות אדירה, כשאביהם קורא עליהם את הפסוק מפרשת השבוע "ואיש אל משפחתו תשובו". לאחר זמן התברר כי זו הייתה ההברחה האחרונה שארגן ר' הירש'ל.

האב ובנו ביער

לאחר זמן נטל מרן הגרי"ז את בנו מחמדו רבי מאיר ולקחו למעונו של מרן רבי חיים עוזר גרודז'ינסקי שבוילנא, כשהוא מספר לו כי זהו בנו הנער שניצל. הגר"ע תפס את רבי מאיר בשני ידיו ושאלו בחביבות: 'היכן יותר טוב להיות, בבריסק או בוילנא?'

במשך תקופת המלחמה, בעת שהותם בוילנא, קבע הבריסקער-רב סדר לימוד בחברותא עם בנו חביבו הגאון רבי מאיר, מדי יום היו צועדים בצוותא ליער הסמוך בוילנא ושם היו מתיישבים בצל אחד העצים ושוקעים בלימוד התורה במסכת בבא קמא, באותם ימים קנה מאביו קנייני נצח, ומקניינים אלו העניק נכסי צאן ברזל לתלמידיו הרבים לאחר שנים רבות, באותה תקופה סוערת ורוויית תהייה השקיע כל יום זמן רב ביחידות עבור בן זקונו מחמד ליבו, כאשר הוא צופה לו עתיד מזהיר בכרם בית ישראל.

לימים העיד רבי מאיר זצ"ל, כי הידיעה על הימצאותו של אביו מרן הגרי"ז ביער ולימודם המשותף, פשטה אט אט, וגדולי תורה רבים מתושבי העיר החלו להגיע בשעת לימודם כדי לשוחח עם הבריסקער-רב, גאונים כמו הגאון בעל ה'מרחשת' ועוד, כשהנער רבי מאיר קולט אל קרבו את כל צוף וזיו נועם תורתם. הרב מבריסק היה שרוי אז במתח רב מהמצב הנורא כשאף אחד לא ידע מה יולד יום, אך בנו רבי מאיר סיפר, כי דווקא אז בימי לחץ אלו, חידש את השיעורים 'על הדף', אותם היה מוסר מדי יום בפני בחירי לומדי הישיבות והרבנים שבאו לביתו לשמוע את שיעורו.

כקריאת תגר על אופן אפיית מצות המכונה הנהוגה בוילנא זה עידן ועידינים, ויש בכך משום הוצאת לעז על המצות הנאפות בעיר כאילו אינן על טהרת הכשרות וההידורים.

בשמוע הגאון רבי חיים עוזר את טענתם הגיב לעומתם: אדרבה, לא זו בלבד שאין זה גורע מהידור כלל המצות, אלא שדווקא הרשות הנתונה לרב מבריסק תגרום לכך שאף שאר המצות שבעיר תעשינה בתכלית הכשרות ועל הצד היותר טוב. שכן מתוך שיתבוננו בהליכותיו של ה'בריסקער רב', עד כמה הוא מהדר ומדקדק בעסק אפיית המצות, תתעורר קנאת סופרים, והכל יעשו אף הם ככל יכולתם על מנת שכשרות המצות תהיה בתכלית ההידור.

בהגיע רבינו למאפייה המהודרת עליה הצביע הגר"ח עוזר זצ"ל החל במלאכת ארגון סדר אפיית המצות, חתנו הגאון רבי מיכל פיינשטיין זצ"ל שנרתם לצורך כך גייס את בני הישיבה במיר שיתעסקו במלאכה, ולבקשתו מסר רבינו בידו הוראות מדויקות על אלו דברים יש להקפיד ולשים דגש בעת לישת הבצק ואפיית המצות, כמות המים והקמח שבכל עיסה, וכיצא באלו זהירות ודקדוקים שונים שבהם היה מורגל ומקובל מאבותיו הגדולים לבית לוי.

באותו חג הפסח בוילנא הבחינו בני ביתו של אבא זצ"ל שהסוכר הנפוץ לשימוש שונה בהרכבו מן הסוכר הגולמי אליו היו רגילים בבריסק, ועלה החשש שמא משווקי הסוכר בוילנא עירבוהו בשמן קטניות. בהוראתו של רבינו בישלו את הסוכר טרם החג בתערובת מים, בכמות כזו שיהיה ודאי פי שישים מכמות השמן, כך שאף אם עורב שמן קטניות לתוך הסוכר הרי שיהא בטל במיעוטו קודם הפסח והוכשר לאכילה.

ביום טוב של פסח, הגיע רבינו לביקור חג אצל הגאון רבי חיים עוזר, וכיבדו אותו בכוס תה, כשרבי חיים עוזר הגיש לרבינו צלוחית שבה הונחו קוביות סוכר, נטל מהן אבא, עירבן בכוס התה שהיה מונח לפניו ולגם ממנו מפני כבודו.

מיד בצאתו מהבית בסיומו של הביקור, ניגש לקרן זוית והתאמץ בכל כחו לפלוט מפיו את שאריות הסוכר. לתמיחה מלוויו הסביר: כי "המנהג שלא לאכול קטניות הוא חומרא מדרבנן, ואילו לאכול ממה שרבי חיים עוזר מגיש זהו כבוד התורה, שחיובו מדאורייתא!"

בסיום הדברים הפטיר רבי מאיר: "אבא שכל חייו מסר את נפשו על דקדוקי והידורי הלכה, וכל חשש ונדנוד קל של חטא החריד אותו עד עמקי נפשו ונשמחו, ואף על פי כן היה לו ברור כי כבוד התורה הוא מדאורייתא, וכשגדול הדור נותן ומגיש אין מפקפקים, נוטלים ואוכלים!"

הבריחה האחרונה

שוב לתיאור מסע הבריחה מפיו של רבי מאיר: לאחר

ארי עלה מבבל

לאחר קרוב לשנה התבטל ההסכם שנחתם בין רוסיה לליטא והעיר וילנא חזרה לשליטה רוסית. בעקבות כך החלו פעולות לצאת מאירופה המדוממת לעבר ארץ הקודש וארה"ב. מתוקף היותו 'רב עיר' קיבל הרב מבריסק אישורים מיוחדים לעלייה עם בני משפחתו מתחת לגיל שמונה עשרה לארץ הקודש. בנו הגדול רבי יוסף דוב השתמש באשרת יציאה ליפן כנתיב בריחה דרך טורקיה. בנו רבי חיים נרשם כתלמיד מן המניין ב'ישוב החדש' בארץ וכך קיבל אישור. ואילו הרבנית פיינשטיין שאף היא הייתה מעל גיל י"ח שנים נרשמה כתאומה של אחיה יבלחט"א רבי משולם דוד.

בהגיעם לתחנת הרכבת בדרום למוסקבה, המתינו להם קהל גדול של חשובי הקהל דוילנא ועוד, כדי להיפרד מהרב מבריסק. יחד עמם ברכבת נסע אף ראש ישיבת מיר מרן הגאון רבי אליעזר יהודה פינקל זצ"ל. לאחר עיכובים ממושכים ונדודים רבים, הגיעו לאודסה, משם הפליגו באנייה לאיסטנבול בירת טורקיה, משם המשיכו בהפלגה לנמל ביירות הסמוך לארץ הקודש.

בבוקרו של יום שישי י"ז שבט תש"א, עש"ק פרשת יתרו, עלו מרן הגרי"ז יחד עם רבי מאיר, אחיו ואחיותיו על אדמת ארץ הקודש במעבר הגבול בראש הנקרה. לאחר מכן הגיעו לחיפה, שם ערכו להם קבלת פנים נרגשת בראשות המגיד הירושלמי הגה"צ רבי בן ציון ידלר זצ"ל.

לדאבונו כל לב, הרבנית מבריסק מחברתו הטהורה של הבריסקער-רב לא הספיקה לצאת ונעקדה עקיה"ש יחד עם חמישה מילדיה הי"ד.

אבי יתומים

לאחר מספר ימים, ביום שלישי כ"א שבט עלו מרן הגרי"ז ובני המשפחה לירושלים, כשמודעות ענק מקדמות בברכה את הארי שעלה מבבל. מיני אז לא זזה ידו של רבי מאיר מיד אביו הגדול, במשך קרוב לעשרים שנה עד יום הסתלקותו. מפיתו, אכל, מקנקנו שתי ובחדרו יישן. לפניו למד ושימש ימים ויללות. אביו הגאון פתח בפניו את כל אוצרות תורתו ורוחו הגדולה,

פעמים רבות במהלך השיעור, היה מעורר מרן ראש הישיבה זצ"ל על כל הפרצות החמורות שחדרו למחננו ועל הנושאים הטעונים חיזוק ברוחניות, כשהוא שב ומדגיש בכל פעם על חובתנו ללכת בדרכם של רבותינו מנהיגי הדורות, מבלי לשנות מהמסורה לנו מאומה.

אותה היה מוסר בפניהם דבר יום ביומו.

תל שכל פיות פונים אליו

לתל תלפיות עבור רבים היה ביתו של רבינו ברחוב חזונוביץ בירושלים, שם קבע משכנו אחרי נישואיו עם הרבנית הצדקנית אלישבע שתבלחט"א, בתו של הרה"ג רבי יחיאל בנדיקט זצ"ל, תלמיד חכם מופלג, ירא אלוקים בר אוריין, ממניחי היסוד של היהדות החרדית בבני ברק. מקורביהם של מרן אדמו"ר מהר"א מבעלזא זי"ע, מרן אדמו"ר רבי יואל טייטלבוים מסאטמאר זי"ע, מרן בעל ה'חזון איש' זי"ע וגדולי האדמו"רים והרבנים. חמיו של הגאון רבי מאיר, רבי יחיאל זצ"ל, היה חתנו של הרבני הנכבד רבי ישראל פולק זצ"ל ראש הקהל של עירת 'זענטא' שבהונגריה, היה ראש וראשון לכל דבר שבקדושה ונטל חלק בבניית מרבית מוסדות החינוך בעיר בני ברק. ואף היה שליחו של ה'חזון איש' לפתוח את תלמוד תורה תשב"ר על טהרת הקודש.

בשמחת החתונה שנערכה ביום י"ז אדר א' תשי"ט באולמי 'גיל' בתל אביב, השתתפו כל גאוני וצדיקי הדור, אשר הגיעו

אותו לימד ובו השריש את כל מקנת בית אבותיו למעלה בקודש, בכל חלקי התורה, בהלכה ובהנהגה ובהשקפה, עד כי גבהה והתרוממה קומתו למאוד.

מכיוון שהיה רבי מאיר יתום מאם קודם נישואיו, ראה אביו כחובה לדאוג ליתומים וקירבו באופן מיוחד, כשהוא לומד עמו ומנחה אותו באופן נדיר בתוספת קרבה על כל צעד. באותה תקופה אף סיפר לו מעשים נדירים ביותר אותם לא סיפר לאיש. לימים שימשו מעשים אלו את רבי מאיר להחדיר בתלמידיו אהבת תורה אמיתית ויראת שמים טהורה.

במסגרת פיקוחו ההדוק אחר ארחות חייהם של בניו היה עוקב מרן הגרי"ז אחרי ילדיו, שמר עליהם מכל משמר וידע בכל רגע מה עושים, ואת מצבם ברוחניות וגשמיות. הוא לא עזבם לרגע. דבר זה נמשך כל ימי חייו. במיוחד שמרם והזהירם מחברים רעים, לבל יתחברו עמהם, והוא עצמו אישר עבורם את החברים עם מי להתחבר ועם מי לא.

רבי מאיר כשאר אחיו היה מעדכן את אביו על חבריו, ואחד מהם היה הגאון רבי משה סלאנט זצ"ל, לאחר שדיווח לאביו עליו הזמינו לעמוד להתייצב בפני אביו הגאון מבריסק, שבחן אותו, ולאחר מכן אמר לו, שראוי ונכון להתחבר עמו, כי ירא שמים ומתמיד הוא. וכך ישב רבי מאיר נתחבר עם חבר זה שנים רבות בקשר של תורה וליבן עמו סוגיות ערוכות וארוכות במכמני תורה.

אודות דאגתו של הבריסקער-רב לענייני חינוך של בניו, סיפר פעם רבי מאיר, כי פעם בעת הילוכו של הבריסקער-רב ברחובה של עיר בעת הטיוח היומי לצורך בריאותו, הופיע מולו אדם אחד ואמר לו, כי מקנא הוא בכך ילדיו הולכים בדרך התורה, בעוד שבאותה התקופה לאחר השואה ולאחר הקמת המדינה הציונית, בהרבה משפחות היו בנים שיצאו לתרבות רעה רח"ל. הבריסקער-רב לא השיב לו, ולאחר מכן התבטא לבנו הגאון רבי רפאל זצ"ל: 'היודעים הם בכלל כמה תפילות ונהרי דמעות שפכת בעת נעונו את עריסותיהם של ילדיי בקטנותם' ?

על אותה תקופה – ימי הבחירות של רבי מאיר - מספר לנו הסופר התורני רבי טוביה פריינד כי פגש בבית האבלים אחרי פטירתו של רבי מאיר בידו נעוריו, הגאון החסיד רבי ראובן ברים, ראש ישיבת ברוהוש, שסיפר לו כי זוכר את רבי מאיר זצ"ל באותה תקופה בישיבת 'עץ חיים', שהתרכזו סביבו אריות תורה ויראה, שדבקו בנער הצעיר, כמו הגאון רבי חיים אהרן טורצ'ין ועוד גאוני עולם, שינקו ממנו פלאות מתורת ודרכי אביו הגדול,

בס"ד

קרקעות "רחובות 2" החדשה

*הקרקע אינה זמינה לבנייה מיידית

✓ אמינות
✓ מקצועיות
✓ מובילות

הזדמנות אחרונה להשקעה בטוחה
בעיר הנדל"ן המובילה

לאור הביקוש איתרנו עבורכם
יחידות קרקע נוספות:

רק 99,000 ₪

*2943

המרכז הארצי
לקרקעות
השקעה בקרקע בטוחה

משך יובל שנים, ניצב ראש
הישיבה הגר"מ זצ"ל כמלאך
הניצב על ראש דרך, ומסר את
כל חלבו ודמו ואת כל שעור
קומתו הענקית, להעמיד
ולגדל תלמידים כבנים. לגיונות
של תלמידים כבנים, העמיד
במשך קרוב לשישים שנה,
באהבה ובחמלה ובנועם אין קץ.
ממרומי גדלותו הענקית, היה
מתעניין בכל לב בכל פרט ופרט
מהמתחולל בנפשו של כל תלמיד
ותלמיד.

יתירה גילה להם פנים בתורה והשריש בלבם את אהבת התורה וקנייניה.

תלמידים ומקורבים מספרים על דמותו הגדולה שהקינה עליהם. תלמידו הרה"ג ר' משה לוינברג, שהגיע במיוחד מארה"ב לנחם בימי השבעה, סיפר בבית האבלים על הקשר המיוחד של התלמידים מארצות הגולה שהגיעו במיוחד לשהות בבית האבל ובישיבתו של מורם ורבים, הוא ציין, כי כולנו מרגישים כי ביישיבתו של רבי מאיר נשתייר המושג של 'רב ותלמיד' מדורות קדומים, שהאצילו על תלמידיהם בכל השלמות של תורה ויראה, הלכה ומוסר, הנהגה והשקפה. וכל זה קנינו ורכשנו בלימודינו אצל ראש הישיבה זצ"ל.

תלמידי ישיבתו ציינו את שיחותיו המלהיבות לתורה ויראת שמים של ראש הישיבה שהקנו להמוני התלמידים יסודות לחיים וחכמת חיים. רגשות הקודש שהיו יוצאים מליבו הטהור, נכנסו כחץ בליבות השומעים, לאחר ששמעו את אחד מגדולי אדירי התורה שבדורנו מעוררם בדברי כיבושין לתקן מעשיהם.

ברחבי העולם היהודי נודעו לשם דבר השיעורים שנמסרו מידי 'סעודה שלישית'. רבים השתתפו במשך עשרות שנים במשאות הנודעים שזעזעו את לב השומעים. שעה ארוכה קודם השיעור, נראו המונים כשהם צועדים לעבר מעונו שברחוב חזנוביץ והצטופפו בבית ומחוצה לו. מפליא היה לראות צורבים צעירים, לצד יהודים מבוגרים עטורי שיבה, שעלו את הקומות הגבוהות כדי לשמוע את המשא שהיה נאמר בעוז ובגבורה.

כל אדם שנקלע למעונו ולשיעוריו ראה בכירור כיצד אין תנועה שיוצאת ללא מחשבה. בכל אורחותיו היה מחושב ומדוד בצורה נדירה הלקוחה מדורות קדומים, כפי שניק בבית אביו. המוני תלמידיו עקבו אחר כל תנועה ומילה היוצאת מפיו, כשהם לומדים מכל תנועה שלו תורה ותילי תילים של הלכות, בתורה בעומק הסוגיות, בדקדוק הלכה וביראת שמים. ואף בשיעורים היו הגדרותיו בעומק הסוגיות מדורות ושקולות, ומכל מילה היה ניתן ללמוד מהלך שלם ועמוק בסוגיות ובתורת אביו וסבו מרנא הגר"ח.

תקופה קצרה לאחר הסתלקותו של אביו גאון ישראל מרן הגרי"ז הלוי מבריסק זי"ע, התבקש בנו הגאון רבי מאיר זצ"ל מחבורת תלמידים מבקשים להנחילם תורה על פי משנתו של אביו בדרכה של בריסק. כאשר התפרסמה הידיעה על פתיחת ישיבת בריסק, החלו המוני בני ישיבות להתדפק על דלתותיה, כשבחורים רבים מתקבצים מהישיבות המובחרות בארץ ובחו"ל לזכות לקבל תורה ודרכי הנהגה מהעילוי הגדול והשקדן המופלא מבית הלוי.

את שיעוריו היומיים מסר בביתו, שהיה בבחינת 'אוהל מועד' לכל מבקש השם. בהתאם למסורה בידו, לא העריך את הכמות אלא רק את האיכות, והיה מוסר מה ששמע מאביו זצ"ל, שתפקיד ומטרת הישיבות הקדושות הוא רק להעמיד את השמן זית זך, וכי טוב הוא מעט הזך מריבוי שיש בו סיגים.

משך כיובל שנים זכה ראש הישיבה הגאון רבי מאיר להעמיד דורות של תלמידים ותלמידי תלמידים לעדרים, אשר היו קשורים אליו בעבודות אהבה עד לאין שיעור. לימדם דרכי עיון בתורה בצורה מופלאה ונדירה, והעמיק עד אין חקר בתורת אמת כפי שקיבל מאביו ורבו המובהק. את דרך הלימוד המשיך לדרכו של הסבא הגדול מרן רבינו חיים הלוי זי"ע.

תלמידיו שהתקבצו סביבו מהארץ ומחו"ל, דבקו בו בצורה נדירה ומופלאה בכל ליבם ונפשם, ודבר זה היה לפלא ולמושג חדש בדוגמא של רב ותלמיד. הם דבקו בו לכל חייהם עד זקנה ושיבה בכל נושא ועניין. תלמידיו שראו בו דמות של מורה דרך ומנהיג מהדור הישן הרגישו מקושרים אליו בעבודות של אהבה, וכמים הפנים לפנים הראה אף הוא להם אותות של אהבה, ומתוך חיבה

לשמוח בשמחת גאון ישראל הבריסקער-רב. במהלך כל החתונה הייתה ניכרת התרגשות ושמחה גדולה על פניו ההדורות והמאירות של הרב, אשר הביע את שמחתו מבנו שכבר אז יצא שמו כגאון בתורה וביראה. 'מסדר הקידושין' היה האב, הרב מבריסק עצמו.

ישיבה על קברו

בכל דרכיך דעהו

תלמידיו ומעריציו היו יושבים בסמוך לשולחנו שעות על גבי

במשך תקופת המלחמה,
בעת שהותם בוילנא, קבע
הבריסקער-רב סדר לימוד
בחברותא עם בנו חביבו הגאון
רבי מאיר, מדי יום היו צועדים
בצוותא ליער הסמוך בוילנא ושם
היו מתיישבים בצל אחד העצים
ושוקעים בלימוד התורה במסכת
בבא קמא, באותם ימים קנה
מאביו קנייני נצח, ומקניינים אלו
העניק נכסי צאן ברזל לתלמידיו
הרבים לאחר שנים רבות, באותה
תקופה סוערת ורוויית תהייה
השקיע כל יום זמן רב ביחידות
עבור בן זקונו מחמד ליבו, כאשר
הוא צופה לו עתיד מזהיר בכרם
בית ישראל.

בית אצלו, עשרים שנה לא זזה ידי מתחת ידו כל הזמן, וכעת
יצאו שני הכרכים על חייו העריכה שלהם היא כמין יומן מסודר
לתהלוכות השנה מה פעל צדיק".

מהמסורה לנו מאומה.
על אף עדינות נפשו האצילית, כאשר הוא ראה בפרצה
מסוימת או בהתקררות שהשתרשה בנושאים שונים בקרב
יראי ד', היה מזדעק גיבור כארי למחות על הפרצה ולבקש
בתחנונים מיראי ד' שיתרחקו כמטחוי קשת מהמכשולים
החמורים. בניגוד לטבעו פעל ועשה בכל כוחו, לגדור גדר
ולשמור משמרת, ולהגביה את החומה בין ציבור היראים. הוא
נשא דרשות חוצבות להבות אש, וכך השפיע רבות במערכות
היהדות הנאמנה.

ונר אלוקים טרם יכבה

בשבת קודש פרשת זכור תשע"ב אושפז רבי מאיר בבית
החולים "שערי צדק", הידיעה על אשפוזו פשטה במוצאי
שבת בכל ריכוזי היהדות החרדית בארץ ובעולם. תפילות זעקה
ותחינות נערכו בבית מדרשות ובהיכלי תורה לרפואתו השלימה.
במשך כל השבועיים מאז נפל למשכב ועד שהשיב נשמתו
הטהורה ליוצרה, היו נתונים המוני בית ישראל בחרדה גדולה
שיחוס הקב"ה ויותר לפליטה שריד לדור דעה, אשר כל עם
ישראל נהנה מאורו הגדול קרוב לתשעה עשורים. אולם במוצאי
שבת שתי שבתות לאחר מכן נדם ליבו הטהור של עמוד התורה
והעבודה, לדאבון לב כל
ישראל הנוצרים את זכרו
ומורשתו שהותיר לדור
אחרון.

הותיר אחריו את בניו
ממשיכי דרכו הרב הגאון
רבי יצחק זאב ממלא
מקומו בראשות הישיבה,
הרב הגאון רבי חיים והרב
הגאון רבי יחיאל.
הרב שמעון יוסף מלר
כותב הביוגרפיה הנודע
לשושלת בריסק, שהוציא
בימים אלו סדרה בת שני
כרכים לתולדותיו ופועלו
של הגאון רבי מאיר זצ"ל
אליו היה קרוב ונחשב
מנאמניו הקרובים, מספר
בשיחה ל"כל ישראל" על
הדרך בא התקרב לרבי
מאיר זצ"ל "למדתי אצל
ר' דוד משם הכרתי את
רבי מאיר, זכיתי והייתי בן

שעות ועוקבים בדריכות אחר הנהגותיו ודבריו, כשהם מציינים
כי מדבריו והנהגתו ניתן ללמוד שולחן ערוך שלם מכל תנועה
שלו. בשיעורים היה ניתן לחוש את הרגשת המתיקות באהבתה
של יגיעת התורה לעומקה, תוך חתירה בלתי פוסקת אל האמת
לאמתה.

בנו הגאון רבי יחיאל, תיאר והפליא את יגיעתו העצומה של
אביו בתורה הק' עד קצה האחרון ועד כלות הכוחות שלא ניתן
כלל לתאר ולשער למי שלא ראה זאת בעצמו היאך התייגע
במסירות גוף ונפש, ולאחר שכבר יגע ועמל וקיים את יגיעת
התורה כפשוטו, החל שוב להתייגע מחדש עם כל העבודה
וההתלהבות כאילו ולמד את ענין זה בפעם הראשונה בחייו,
ולאחר יגיעה כזאת אין זה פלא שהיה כמעין המתגבר, בכל
הבהירות והבקיאות. וכל זה שינן לתלמידיו הרבים וכך לימדם
תורה.

משך יובל שנים, ניצב ראש הישיבה הגר"מ זצ"ל כמלאך
הניצב על ראש דרך, ומסר את כל חלבו ודמו ואת כל שעור
קומתו הענקית, להעמיד ולגדל תלמידים כבנים. לגיונות של
תלמידים כבנים, העמיד במשך קרוב לשישים שנה, באהבה
ובחמלה ובנועם אין קץ. ממרומי גדלותו הענקית, היה מתעניין
בכל לב בכל פרט ופרט מהמתחולל בנפשו של כל תלמיד
ותלמיד.

פעמים רבות במהלך השיעור, היה מעורר מרן ראש הישיבה
זצ"ל על כל הפרצות החמורות שחדרו למחננו ועל הנושאים
הטעונים חיזוק ברוחניות, כשהוא שב ומדגיש בכל פעם על
חובתנו ללכת בדרכם של רבותינו מנהיגי הדורות, מבלי לשנות

כל דכפיו

יו תי ויכול

פרויקט מיוחד לקראת החג: חלוקת ה'קמחא דפסחא' בחצרות האדמו"רים - מהחסידויות הגדולות, כמו גור, ויד'ניץ, בעלזא וצאנז ועד פרמישלאן ● מדוע מאות מתושבי בני ברק לא יקבלו השנה קמחא דפסחא? ● היכן תקבלו עופות ומצות ואיפה תסתפקו בירקות? ● וגם: החלוקה הגדולה בעולם ברחובות ירושלים, ההנחות של 'ועד הישיבות' ומנהגי החברא קדישא

||יעוקי קצבורג ||

ה

רמ"א בסימן הראשון של הלכות פסח בשולחן ערוך מביא את המנהג לערוך מגבית לצורך קניית חיטים לעניים להכנת מצות לקראת פסח, מגבית שכל בני העיר צריכים להשתתף בה. יש הרואים מקור למגבית זו כבר בתלמוד הירושלמי.

קמחא דפסחא בתרגום מארמית משמעותו קמח להכנת מצות, והוא נקרא גם בשם "מצות חיטין", לאורך השנים היה זה שמה של מגבית צדקה מיוחדת הנהוגה לקראת חג הפסח, במסגרתה אוספים המציבור כסף או מזון כדי לחלק לעניים מצרכים לפסח.

חג הפסח כידוע גורר עלויות גבוהות ברכישת מצרכי מזון כשרים לחג. מחירי המוצרים עולים דרמטית, המוצר הבסיסי ביותר הוא המצות שמחירן כמעט לא נתפס, מלבדן כמעט כל מוצר שעליו התווית "כשר לפסח" מחירו עולה אוטומטית ובמיוחד מוצרים כמו שמן ועוגיות מיוחדות לחג, במקביל למחירים הגבוהים הביקוש למוצרים כמו ביצים, ירקות ופירות עולה, וגם משפחות שאינן מוגדרות עניות במהלך השנה זקוקות לסיוע. בעבר, על פי רוב, הייתה המגבית נעשית באופן קהילתי ומקומי, באופן דומה למגביות צדקה אחרות, אך בשנים האחרונות ישנם ארגונים שמחלקים לכולם ללא השתייכות לחסידויות או קהילות.

התרומות למגבית קמחא דפסחא מתקבלות מיחידים, חברות או גופים ציבוריים שונים, כדוגמת מועצות דתיות, ואף מחברה קדישא במקומות שונים. במקומות שונים ארגון הקמחא דפסחא נעשה על ידי המועצה הדתית, בעוד במקומות אחרים מעבירה המועצה תקציב לעמותות המחלקות קמחא דפסחא. כידוע מדינת ישראל משתתפת במימון קמחא דפסחא

באמצעות תקציבים ייעודיים לקמחא דפסחא בתקציב המועצות הדתיות, ובאמצעות תמיכה הניתנת לעמותות על ידי משרד הרווחה וקרן העזרונות, בכפוף לקריטריונים שונים, בשנה שעברה נחשף לראשונה ביקור עיתונות כי הממשלה מקצצת בתקציב סלי הקמחא דפסחא לארגוני החסד והעמותות, מעקב קו עיתונות הביא לביטול חלקי של הקיצוץ ולמאבק של חברי הנוסח משה גפני, אורי מקלב וישראל אייכלר נגד הקיצוץ.

החלוקה לנוזקים מתבצעת בדרכים שונות לפי הארגון המפעיל את החלוקה: העברת כספים ישירות לנוזקים, חלוקת סלי מזון, חלוקת תלושי קנייה, סבסוד מוצרי מזון ולעתים במימון סדורי פסח ציבוריים הפתוחים למעוניינים ללא עלות. בחלק מהמקרים ישנה השתתפות של המקבלים בעלות סל המזון המתקבל כסיוע, ובחלק מהמקרים הסיוע ניתן ללא כל עלות. בשנים האחרונות יזמו הארגונים כרטיס מגנטי מיוחד אותו מכבדים ברשתות השיווק המחולק באופן דיסקרטי לנוזקים. אך נדמה כי משיקולי גיוס כספים מעדיפים הארגונים לערוך את חלוקת הירקות והביצים בפומבי באופן שמעט מבייש את הנוזקים.

מנהל עמותת מוכרת מסביר ליקו עיתונות: "נכון שצורת החלוקה גורמת לביזיון עבור הנוזקים, אך המצב הוא שהקושי לגייס כסף הוא עצום, ואת המוצרים כמו ביצים וירקות אנחנו מקבלים בזול או לפעמים בחינם. אם נחלק כסף נחלק באופן יחסי אולי רבע מהכמות שאנו מחלקים במוצרי מזון. אנחנו מודעים לביזיון ועושים הכל כדי שלא יצלמו את הציבור שלוקח, אבל יש לי מה לומר לציבור: נכון שבמשך ימי השנה בושה לקחת, אך בערב פסח כולם לוקחים מקמחא דפסחא, גם משפחות מבוססות יחסית, ואין כאן בושה".

הארגון הלוגיסטי של סלי המזון נעשה על פי רוב בהתנדבות, על ידי קבוצות מתנדבים שונות. בארגון הקמחא דפסחא של מוסדות "מגדל אור" של הגרי"ד גרוסמן מגיעים מידי שנה מאות מתנדבים לארוז את החבילות ואף לאסוף מוצרים ברשתות השיווק, לצד פוליטיקאים ובכירי המדינה שבאים להשתתף במצווה, בין היתר הגיעו בשנים עברו, יו"ר הכנסת יולי אדלשטיין ונשיא המדינה רובי ריבלין. ראש הממשלה היה צפוי להגיע בשנה שעברה אך ביטל ברגע האחרון את הגעתו ויתכן בהחלט שנתניהו יעשה זאת השנה.

קיצוץ בבני ברק

כמעט כל משפחה מרובת ילדים בריכוזים החרדים ובעיקר בעיר בני ברק, מקבלת מידי שנה בערב חג הפסח סל מוצרים בקרטונים ממוספרים ללא סימן זיהוי, מדובר על חלוקה של קופת העיר בני ברק, בשיתוף רשת אושר עד, אלא של'קו עיתונות' נודע כי השנה הוחלט על קיצוץ דרמטי בתקציב ומאות משפחות שקיבלו אשתקד לא יקבלו בשנה זו - אם לא יהיה שינוי של הרגע האחרון, וזאת בעקבות החלטת אחד הנגידים הגדולים שלא להעביר את תרומתו למטרה זו השנה.

"רבים מתושבי בני ברק ובריכוזים חרדים נוספים סומכים על הארגונים הללו שמגיעים באופן קבוע בערב חג הפסח, מדובר על ארגונים שמגיעים עד פתח הבית עם משאית מיוחדת ופועלים בדומה לחלוקת משלוחים מרשתות השיווק. בארגונים יש מוצרים כמו חומרי ניקוי, ממתקים, שמן, יין, חד פעמי, בהכשרים מהודרים בלבד וכשרים לפסח. השנה החלוקה יורדת בחצי בגלל אילוצים כלכליים, וחשוב שהציבור יידע על כך", אומר לנו עסקן בני ברק.

לדבריו, החלוקה הזו הביאה לכך שאין בבני ברק חלוקות אחרות כי גם הארגונים שמכו על זה, ויותר מכך גם חלוקות משרד הרווחה כמו הבטחת תזונה באמצעות כרטיסים מגנטיים לא מחולקת בבני ברק בגלל שגם משרדי הממשלה סומכים בעצם על חלוקה זו. מישוה יצטרך לדאוג לאותן משפחות".

בהיכלי התורה

חלוקת ה'קמחא דפסחא' הגדולה בישראל ואולי

בעולם היא ללא ספק בירושלים, בחלוקה שמתפרסת על פני רחובות שלמים באמצעות כרטיסים מיוחדים, מדובר בארגון 'עונג שבת ויום טוב' בראשות רבי אפרים שטרן. כמויות אסטרונומיות של מצרכי מזון מחולקים לכ-12,000 משפחות בישראל, מכל החוגים והעדות, בעשרים ושתיים ערים ברחבי הארץ, כאשר החלוקה המרכזית תתקיים ברח' שמואל הנביא בירושלים, שני מוקדי חלוקה בבני ברק, ומוקד חלוקה גדול ברח' ר' יהודה הנשיא בבית שמש.

"כל מקרה יחיד שכזה לא ללמד על עצמו יצא אלא ללמד על הכלל כולו יצא, חכפילו סיפור של משפחה אחת שנגע לכס בלב בעשרת אלפי המשפחות שנהנו מהחלוקה, ותגיעו למספרים הגבוהים שמדברים בעד עצמם" אומר ליקו עיתונות' אחד ממנהלי החלוקה, ר' פסח דייטש, ומוסיף: "המוטו של הארגון: לחלק את המוצרים העיקריים והיקרים לחג ולא מוצרי ניקיון זולים".

מפעל "עונג שבת ויו"ט" נוסד לפני 38 שנים ע"י איש החסד הרב אפרים שטרן מירושלים, ומשנה לשנה הוא שובר שיאים בחלוקות החגים. מאות אלפי טונות של מוצרי מזון עיקריים ויקרים הובאו למקום וחולקו בהרחבה לפי גודל המשפחות, מעל 52 טונות של בשר בקר משובח ומהודר בכשרותו, 38 טון מצות עבודת יד, למעלה משני מיליון ביצים, מעל מאה אלף בקבוקי מיץ ענבים, כמעט 750 טונות של מגוון פירות וירקות והכל מסוג א' א', היקף החלוקה מגיעה לשווי ערך של יותר משלושה מיליון דולרים. כל אלו יחולקו לרבות משפחות שקיבלו את רוב צרכיהן בהרחבה ובעין יפה, על החלוקה האדירה יפקח צוות של 350 סדרנים שיעבדו מבוקר ועד ליל כדי שכולם יצאו שמחים ומרוצים לחג הפסח. מלבד החלוקה הזאת לחג הפסח, מתקיימת בכל שבוע לקראת שבת חלוקה למאות משפחות נצרכות עד לבית, וכן לפני חג הסוכות נערכת חלוקה נרחבת של מוצרי יסוד - בשר, דגים ויין.

מי שידמין לו לעבור ברח' שמואל הנביא על יד מוקד החלוקה הגדולה, יתפעל למראה עיניו מהארגון הקפדני והמדוקדק, כאשר כל פרט ופרט מחושב עד מאוד, ומאמצים גדולים מושקעים להקל על המקבלים שלא יצטרכו לחכות בתור, ושיוכלו להיכנס מיד ולקבל את כל המצרכים המיועדים להם.

במעמד החלוקה עצמה יתקיים כמדי שנה בשנה מעמד תפלה מרומם בו השתתפו גדולי צדיקי ירושלים, אדמו"רים ורבנים בראשות גאב"ד העדה החרדית הגרי"ט וייס, אשר ירבו רחמים ויעתירו עבור תומכי ונדיבי מפעל עונג שבת ויו"ט, אשר בעזרתם יצא כל הפרויקט לפועל.

מלכי רבנן - ה'חלוקה' המסורתית של ועד הישיבות: כמסורת בת שנים, וכחלק בלתי נפרד ממפעליו ופעולותיו של 'ועד הישיבות בא"י', הדואג ופועל לרווחתם של עמלי התורה בא"י ומשפחותיהם, מקיים אגף הרווחה שעל ידו לקראת חג הפסח חלוקה של תלושי 'מלכי רבנן' המעניקים סבסוד ניכר על מוצרי הלבשה - בהיקף שאין לו אח ורע, כאשר כל תלמיד ישיבה או אברך כולל זכאי באמצעות הצגת התלוש המחולק בימים אלו בהיכלי התורה - הישיבות והכוללים, לסבסוד מיוחד במספר רשתות הלבשה מובילות:

'קרל חליפות' - בני ברק, ובירושלים תתקיים מכירה מיוחדת לבני הישיבות והאברכים בימים א' - ב' ניסן ועד יום ה' ו' ניסן - ברחוב יעקב מאיר 10 משעות הבוקר ועד שעות הערב רצוף. הלבשה חסידית - רשת 'ברודווי' עם הנחה חסרת תקדים. רשת

פסח בצורה מסובסדת ובפריסה חודשית לארבעה חודשים, את כל המצרכים לחג, בשר, סוכר, מיץ ענבים, כלים חד פעמיים ושאר מצרכים. בנוסף, הם מעניקים למשפחות שוברים להנחה בין 50 ל-25 אחוז הנחה ברשתות ביגוד שונות וכן 50 אחוז לקניית נעליים. שווי ההטבות נע בין 600 ל-1,000 שקלים.

במרכז חסידי ויז'ניץ מעניקים קמחא דפסחא דרך כמה ארגונים, כשמפעל "חיים בחדש" מחלק למשפחות החסידים בכל רחבי הארץ סל ענק של מוצרי מזון, ירקות, בשר, יינות בשווי של 700 שקלים. בנוסף, מעניק ארגון "קרן נצחית" לתומכי המוסדות שוברים לקניית ביגוד והנעלה במחירים זולים במיוחד כששווי ההנחות מסתכם במאות שקלים. השנה אפיית המצות של החסידות לא התקיימה במאפייה בבני ברק אלא בירושלים כדי להוריד עלויות, האדמו"ר עצמו אופה אצל מקורבו רבי אריה קורניצר בבני ברק.

בחסידות נדבורנה מחולק הקמחא דפסחא דרך כמה ארגונים של החסידות, ארגון מס"ל מרכז סיוע לזולת שעל-ידי הרב אפרים פרנקל, מחלק למאות משפחות סלים של מוצרי מזון, פירות וירקות בשווי 500 שקלים. מדובר בסל שמגיע לריכוזי החסידות, בבני ברק, ירושלים, ביתר, אלעד, קרית גת ואשדוד. מחלק ארגון "עזר נישואין" שעל-ידי הרה"צ רבי שמואל רוזנבוים, תלושי הנחות ושוברים לקניית ברשתות הגדולות בשווי מאות שקלים.

ארגון קמחא דפסחא נוסף המנוהל ע"י הרה"צ רבי אהרון דוד רוזנבוים ובית האדמו"ר, מחלק מיץ ענבים ובשר לחג. ארגון

מי שיזדמן לו לעבור ברח' שמואל הנביא על יד מוקד החלוקה הגדולה, יתפעל למראה עיניו מהארגון הקפדני והמדוקדק, כאשר כל פרט ופרט מחושב עד מאוד, ומאמצים גדולים מושקעים להקל על המקבלים שלא יצטרכו לחכות בתור, ושיוכלו להיכנס מיד ולקבל את כל המצרכים המיועדים להם.

לקראת החג. **בחסידות בעלזא** מחלקים סל ששווי כ-2000 שקלים. המכיל עופות ויין, ביצים, פירות וירקות ועוד לכשת אלפים משפחות. בראש מערך הקמחא דפסחא של החסידות עומד הרה"ח ר' אליעזר וינד, בשליחות מרן האדמו"ר מבעלזא, והעסקן ואיש החסד המפורסם הרב אלימלך פירר, יו"ר ארגון "עזרא למרפא".

בראש הצוות הלוגיסטי עומד העסקן הרה"ח אהרן צבי בריסק ואתו צוות עובדים אברכים חשובים, העמלים וטורחים רבות באריזת המשלוחים ודאגתם שהמשלוחים יגיעו לכל אחד ואחד לביתו בדרך כבוד, כאשר בחלק מהערים מחולקים המשלוחים לכל אחד ואחד בבית.

בחסידות ויז'ניץ מחלקים מידי שנה מזה למעלה מעשרים שנה אלפי סלי מזון הכוללים בשר, יין, ירקות ופירות ומוצרי חד פעמי לאלפי משפחות החסידות וזאת בשווי של כאלף ש"ח ויותר. בנוסף, מקבלים מאות האברכים מלגה מיוחדת לחג בשווי מאות שקלים.

החלוקה מתבצעת ע"י בית האדמו"ר מויז'ניץ, כאשר מי שעומד בראש החלוקה הינו המשב"ק הרה"ח הרשל כץ שמגייס הון עתק על מנת לממן את מפעל הקמחא דפסחא ודואג בעצמו לשינוע של כל המוצרים לרחבי הארץ, בכל עיר או יישוב בו יש ריכוז של חסידי ויז'ניץ. מאלעד ועד עפולה דרך קרית גת.

מיום מיוחד שהופעל לראשונה באלעד בשנה שעברה, מבית יו"ר סיעת אגודת ישראל חיים מאיר כץ, למען כלל הקהילות, הינו הפעלת מטבח "כל דכפין" של בית האדמו"ר מויז'ניץ ע"י הרב כץ, למען כלל בני הקהילות החסידיות בעיר. לצורך כך, נרתם צוות מתנדבי מטבח החסד של "עזר לשמחות" של החסידות ובשיתוף נציגי כל הקהילות, חולקו מדי יום במשך ימי ערב חג הפסח אלפי מנות חמות וארוזות שהוכנו ברמה גבוהה ואסתטית. כמו כן נערכה פעילות מיוחדת לרתימת חברות גדולות בתחום המזון, לסיוע ותורמת מוצרים בסיטונאות, לצד התגייסות נדיבי עם, לטובת מימון הפרויקט.

בחסידות צאנז בכל אחד מריכוזי החסידות ברחבי הארץ מחלקים המוסדות המקומיים את ה"קמחא דפסחא", וכך יכול בעצם להיווצר שינוי בין סל המזון אותו מקבלת משפחה מנתניה, למשפחה בבני ברק, או בירושלים וערי הפריפריה אלעד, חיפה, טבריה ביתר ואשדוד.

בנוסף אברכי הכוללים בצאנז מקבלים מענק מיוחד של מאות שקלים לכבוד החג. בנוסף, מעבירים מביתו של האדמו"ר מצאנז מלגה נוספת מיוחדת עבור משפחות ברוכות ילדים. שווי ההטבות הכולל נע בין 600 ל-1,200 שקלים למשפחה.

בחסידות בויאן, בנו מאפיית מצות מיוחדת בשנה שעברה בביתר, כאשר כלל החסידים קונים מהמאפייה הזו את המצות עבורת יד, בסכסוד של חמישים אחוז, על ידי הנגיד יעקב ויינרב. גם בבויאן בית האדמו"ר מחלק מאות שקלים לכל משפחה בתלושים, יחד עם 50 שקלים עבור כל ילד, כך שמשפחה עם שישה ילדים מקבלת 600 שקלים. משפחה שמתארחים אצלה ילדים נשואים, תקבל 100 שקלים. ארגון "עזרו" של החסידות, שעושה במשך כל השנה מכירות מוזלות, מוכר לפני

'כובעי פוקס' - בני ברק, ירושלים, מודיעין עילית ובית שמש, סבסוד מיוחד וחסר תקדים כשכובע מונדיאל למחזיקי התלושי יימכר ב-400 ש"ח בלבד והנחות משמעותיות ב'נעלי גיל'.

הסבסוד הינו על הסחורה החדשה שהגיעה לחג לרשתות ההלבשה באספקה מוקדמת ומכובד כבר בימים אלו! זאת על מנת שיינתן השירות הראוי קודם ללחץ של ערב החג. התלושים מחולקים לתלמידים והאברכים כאמור בימים אלו בהיכלות התורה על ידי הנהלות/נציגי הישיבות והכוללים שעמדו בתיאום עם אגף רווחה של 'ועד הישיבות'.

מועד הישיבות נמסר לנו, כי מומלץ להזדרז ולהקדים את הלחץ של ימי ערב החג, תוך שהם מציינים כי השנה, תינתן במספר רשתות הנחה נוספת בתאריכים מוקדמים - עד לתחילת ימי חודש ניסן בלבד, כפי הפרטים המופיעים על גבי התלושים. **בכולל וישיבת פוניבז'** מעניקים לאברכים מלגה מיוחדת לחג בנוסף למלגה הקבועה, כשבנוסף מתקיימת חלוקה מסובסדת של מוצרי מזון לקראת החג בשווי מאות שקלים.

בחסידויות

חסידות גור מתגלה במלוא עוצמתה הסוציאלית בנושא חלוקת קמחא דפסחא. מתברר כי בחסידות נערכים ליוזמה כבר בט"ו בשבט, ולדברי עסקנים הסכום הכולל של העלויות השונות מגיע למיליוני דולרים. בחסידות מעניקים סל מזון בסיסי לקראת החג לכל משפחה ומשפחה העורכת את החג בבית, ובנוסף מענק כספי גדול ויוצא דופן למשפחות, כשבחסידות מחולק הכסף לפי דרגות זכאות כשהמפתח הקובע הינו מספר האורחים שיתארחו ויסעדו לבילי הסדר לצד שולחנו של ראש המשפחה, ולא רק מספר הנפשות. שיטת החלוקה נועדה למנוע מצב שמשפחות המתארחות בחג יקבלו את מוצרי החג, בעוד המארחים לא יקבלו דבר. בחסידות מציינים כי משפחה בה שוהים כל הילדים הנשואים, תקבל מענק של כ-8000 שקלים

גוש דן, שיש להן שישה ילדים לא נשואים או יותר, שאין בבעלותן רכב ושהכנסתן החודשית אינה עולה על 1,500 שקלים לכל בן משפחה; אברכים, הנדרשים לעמוד באותם תנאים למעט מספר ילדים נמוך יותר - החל מחמישה; ואברכים המתגוררים או לומדים בתל אביב, שקיבלו תמיכות ללא קשר למצבם הכלכלי והמשפחתי בתנאי שהתחייבו בכתב ללמוד משניות לעילוי נשמותיהם של המתים.

כך שפריקט קמחא דפסחא הוא מהגדולים והמשמעותיים ביותר. בשנה שעברה תמכו בכ-20,000 משפחות מכל רחבי הארץ. תקציב הפרויקט עמד על כ-11,000,000 שקל כאשר רוב התקציב (כ-9,500,000 שקל) מגיע מתורמים.

"בימים אלו, של ערב חג הפסח, אין מנוס מהגדלת ההוצאות לצורך החג ולכן חשיבות התמיכה הכלכלית במשפחות היא מכרעת! עבור רבים, מדובר בנטל בלתי אפשרי. גם מצרכי החג הבסיסיים ביותר: מצות, יין ובשר לארוחות חג משפחתיות, אינם ברי השגה, וטרם הועלה נושא ההצטיידות לקראת ברא הקיץ והאביב, ביגוד והנעלה לכל המשפחה, מוצרי תחזוקה בסיסית לבית ועוד - צרכים שעלולים להישאר בגדר חלום. משפחות המתקשות לשאת בעול בהוצאות השוטפות במשך השנה כולה, עומדות בפני קריסה כלכלית, במיוחד בתקופה זו של השנה. מחובתנו לסייע להן, הפעם, במתן קמחא דפסחא", אומרים בהנהלת יד אליעזר.

"במקביל לתמיכה ולסיוע בקמחא דפסחא אנו פועלים לסבסד ולהוזיל מצרכי יסוד רבים: פירות וירקות, בשר ועופות, ביצים ויין, שמן ומצות, מוצרי ניקיון ועוד. גם לחיילים בודדים אנו מעניקים אלפי תווי מזון. דווקא בימים אלה של חג האמונה והגאולה, החירות והיציאה מעבדות, אסור לנו לתת להם ליפול. כמו לנו, גם להם מגיע לשבת עם כל המשפחה, סביב שולחן חגיגי ומלא מטעמים".

מנהג קדוש

בחברה קדישא תל אביב-יפו מחלקת באופן מסורתי תמיכות כספיות לקראת פסח לנזקקים, בהיקף של כ-2.8 מיליון ש"ח, כאשר מרבית המימון לתמיכה זו (כ-75%) הוא מהתקציב השוטף של החברה קדישא, המתקבל מהביטוח הלאומי עבור דמי קבורה לנפטרים, ומכספים המשולמים על ידי רוכשי חלקות קבורה.

התמיכות מיועדות עבור תושבי יישובים שונים באזור המרכז, כאשר הקריטריון העיקרי הוא מספר הילדים והכנסה של פחות מ-1,500 ש"ח ברוטו לנפש, או אברכים שמקום מגוריהם או לימודם נמצא בתל אביב. הסבר החברה קדישא לחלוקה זו הוא כי סיוע לנזקקים נכלל במטרות הארגון, וכי סיוע הניתן בעבור תפילות ולימוד תורה לעילוי נשמות נפטרים הוא חלק מהפעילות השוטפת של החברה קדישא.

הקמחא דפסחא שחילקה החברה קדישא תל אביב בשנה שעברה הם תלושי קנייה ששווים החל מ-650 שקל. משפחות שמספר ילדיהן עולה על דרישת הסף קיבלו עוד 70 שקלים בעבור כל ילד נוסף.

המודעות לקבלת התמיכות פורסמו בעיתונים חרדיים. הזכאים לקבלת תמיכות מהחברה קדישא תל אביב מתחלקים לשלוש קבוצות: משפחות ברוכות ילדים המתגוררות באזור

בימים אלו, של ערב חג הפסח, אין מנוס מהגדלת ההוצאות לצורך החג ולכן חשיבות התמיכה הכלכלית במשפחות היא מכרעת! עבור רבים, מדובר בנטל בלתי אפשרי. גם מצרכי החג הבסיסיים ביותר: מצות, יין ובשר לארוחות חג משפחתיות, אינם ברי השגה, וטרם הועלה נושא ההצטיידות לקראת ברא הקיץ והאביב, ביגוד והנעלה לכל המשפחה, מוצרי תחזוקה בסיסית לבית ועוד - צרכים שעלולים להישאר בגדר חלום.

מפעל הלבשה מעניק ביגוד והלבשה לחג. בחסידות מציינים כי סל ההטבות לפסח עשוי להגיע אף ללמעלה מ-1500 שקלים. **בחסידות פרמישלאן** שמרכזה בשכונת קרית הרצוג בבני ברק מחלקים למאות משפחות תלושים להנחות בחנויות ביגוד, הלבשה וכובעים, וכן מארגנים חלוקת מוצרי מזון בסיסיים. בנוסף מעניק בית האדמו"ר סכום כסף נכבד בשווי 600 שקלים למשפחות ברוכות ילדים המתגוררות בקריה.

בארגוני החסד

ישנם ארגוני חסד שמחלקים מוצרי מזון כל השנה, כמו ארגון **יד אליעזר** שמחלק מזון למשפחות כל השנה ומפעיל מתנדבים שאוספים מוצרים מבתי תושבי השכונות החרדיות,

ועד היישובות בארץ ישראל

שוברי פסח תשע"ח

<h4 style="text-align: center;">קלא</h4> <p>מניית תמיכת תמיכה</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <th>מחיר</th> <th>מחיר</th> <th>מחיר</th> </tr> <tr> <td>470</td> <td>500</td> <td>550</td> </tr> </table>	מחיר	מחיר	מחיר	470	500	550	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="text-align: center;">27%</td> <td style="text-align: center;">32%</td> </tr> </table>	27%	32%		
מחיר	מחיר	מחיר									
470	500	550									
27%	32%										
<h4 style="text-align: center;">גיל</h4> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="text-align: center;">21%</td> <td style="text-align: center;">14%</td> </tr> </table>	21%	14%	<h4 style="text-align: center;">כובעי פוקס</h4> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td>400</td> <td>680</td> </tr> <tr> <td>340</td> <td>600</td> </tr> <tr> <td>280</td> <td>520</td> </tr> <tr> <td>150</td> <td>380</td> </tr> </table>	400	680	340	600	280	520	150	380
21%	14%										
400	680										
340	600										
280	520										
150	380										

ככל הזמן

חדשות הציבור החרדי מסביב לשעון

מקצועי ✓

חדשני ✓

מעודכן ✓

מרתק ✓

מגוון ✓

מעניין ✓

www.kolhazman.co.il

ודגלו

עליו

'שטח מוניציפאלי' יצא מדי שבוע לסקירת עומק בכל אחת מהסיעות החרדיות ● והשבוע: כמה ראשי ערים תצליח 'דגל' להעמיד, מי מנסה לדחוף את נאמניו לתפקידי מפתח, איך נראים יחסי הכוחות הפנימיים וכמה סיכויים יש לנדידת קולות?

|| ישראל פריי ||

לא נעדרת מהשיח. במידה והתנאים יבשילו למועמד חרדי, צפוי יצחק פינדרוס להתחרות על התפקיד מול יוסי דייטש האגודאי. לזכותו של פינדרוס עומדים ניסיונו המוניציפאלי והניהולי המוכח, חזות לא מאיימת ובעיקר חיבור לקהלים נוספים מעבר לבסיס החרדי.

בהתקרב העת, יישלפו הסכמים קדומים ויימנו חשבונות פוליטיים החל מהתמודדות מאיר פרוש דרך ההימור הכושל על ליאון ועד השאלה: 'של מי התור?' אבל עד אז, נדמה שהשדרה הרוחנית של 'דגל' מעדיפה כלל לראות מועמד לא חרדי בתפקיד, כזה שיהיה לויאלי למגזר.

בית שמש - העיר בה נורתה יריית הפתיחה למערכת המוניציפאלית, הפכה מפורטנציאל משוכח, לכאב ראש לא קטן לקברניטי המפלגה. סיעת 'חן' – דגל התורה, מחזיקה בשלושה נציגים, לעומת שני נציגים לכל סיעה חרדית אחרת. בשנים האחרונות נהרו לעיר אלפי משפחות ליטאיות, מה שאמור להעניק ל'דגל' את הבכורה החרדית וממילא את ראשות העיר, אלא שבדרך – הכל הסתבך.

שני חברי המועצה משה מונטג ושמואל גרינברג, לוטשים עיניים לתפקיד הבכיר. קמפיין מוקדם שפתח גרינברג, הוביל את מונטג לסדרת מהלכים שמשמעותם ברית עם אבוטבול, מהלכים שעולים יפה לאבוטבול אך הפכו את מונטג לפחות ולוונטי כמועמד בזכות עצמו. גרינברג שימש בעבר כעוזרו של גפני ונחשב לאיש אמונו, מונטג נחשב בעבר כבא בית הגר'ח, אך כיום נחשב לנציג עצמאי, שלא לומר 'בולדווין'. בסופו של דבר, תיאלץ המפלגה להכריע האם ללכת עם גרינברג עד הסוף בדרך לראשות או שמא לוותר מראש, כאשר כאן תגיע השאלה: מה בתמורה? לצורך כך הבה נכניס עיר נוספת למשוואה.

אלעד - קודם לבחירות הדרמטיות האחרונות, בהם הביס ישראל פרוש את סיעת ש"ס ונציגה צוריאלי קריספל, נכרת הסכם ברור, לפיו בבחירות הבאות, תתמוך 'שלומי אמונים' בנציג 'דגל התורה' לראשות. תיאורית, על 'דגל'

חצייתה את סף 200,000 תושבים. נכון להיום יש 3 סגנים בשכר; דודן מ"ש, רובינשטיין ושפירא מ'דגל'. סגן נוסף שלא בשכר הוא מנדל אייזנברג מאגודת ישראל. בקדנציה הבאה ובשל השינוי במשוואה, תדרוש 'דגל' את הסגנות הנוספת לעצמה, דרישה שכלל לא בטוח שתתקבל.

ירושלים - מצבה של הסיעה הליטאית בירושלים הוא מהקשים והמורכבים. במועצה הנוכחית, מחזיקה 'דגל' 3 נציגים בלבד לעומת 5 לאגודת ישראל. 'דגל' נחושה לדרוש שוויון של לפחות 50-50 והיא משרדת כי אם דרישתה לא תתקבל - לא תהסס להתמודד בנפרד מרעותה החסידיית. המורכבות הגדולה יותר היא בתוך הסיעה. שלשת חברי המועצה מטעמה, יצחק פינדרוס, אליעזר ראוכברגר וישראל קלרמן, פועלים בנפרד, כל אחד כאוטוריטה בפני עצמה. לכל אחד מהם יומרות ושאיפות ואף אחד מהם לא רואה את מקומו הטבעי במקום אחר, מלבד האיש הבכיר בסיעה. בפשרה מאולצת, חלקו פינדרוס וקלרמן בקדנציה האחרונה את סגנות ראש העיר ואילו ראוכברגר הסתפק בתפקיד יו"ר הסיעה, תואר בו הוא מקפיד להשתמש. ההכרעה בסופו של דבר תצטרך להיות בין פינדרוס לראוכברגר, מתוך הבנה כי תם הזמן בו השניים דרים יחדיו בכפיפה אחת. להשלמת התמונה נציין כי ראוכברגר, כתב 'תד', נחשב לאיש של גפני, ופינדרוס נהנה מתמיכה כוללת ורחבה יותר של מרבית הקודקודים ואנשי השטח. הפלונטר בין השניים מצריך חשיבה יצירתית וניסיונות למצוא תפקיד הולם למי שייאלץ לוותר על תפקידו. כך בין היתר עלה שמו של ראוכברגר כמועמד לראשות טלז סטון. בשל המורכבות הירושלמית, קמה הנהגה רוחנית מקומית בשם וועדת הרבנים של 'דגל התורה' בירושלים, שהדמויות הדומיננטיות בה הם הגר"ב סולובייצ'יק והגר"ד כהן. ההכרעות האמיתיות אמורות ליפול על פיהם ועתיד הרשימה ונציגיה תלוי, לפחות תיאורית, בהם. עד כה לא ברור לאן הרוח נושבת.

ראשות העיר, מבחינת 'דגל', היא עדיין חלום רחוק, אבל

אם השמיים לא יפלו, 'דגל התורה' תתעורר בבוקר כ"ב חשוון ליום בהיר וזורח במיוחד. ולא, היא אפילו לא צריכה להתאמץ במיוחד בכדי שזה יקרה. על פי מסורת ההסכמים והרוטציות, הפעם הם נמצאים על הגלגל והגיע התור שלהם לעלות לגדולה. אך למרות נקודת הפתיחה, לא תמצאו בסיעה הליטאית אפילו פעיל אחד שמשדר רוגע, שלווח או ביטחון.

ראשית, לבסיס: נכון להיום, מחזיקה 'דגל התורה' בשלושה ראשי מועצות; יעקב גוטמן - מודיעין עילית, איצ'ה רייך - רכסים, אברהם רוזנטל - טלז סטון. בבחירות הבאות, אמורה 'דגל' להיפרד מרכסים לטובת מועמד ש"ס, לעומת הצטיידות ביעדים חדשים, בראשותם עיר התורה והחסידות בני ברק. גם ראשות הערים אלעד ובית שמש נמצאת על השולחן.

ה'נייעס' והפיקנטריה שמורים לראשיות, אבל הסיפור האמיתי של 'דגל' נמצא בכלל בפריפריה. למעשה, 'דגל' היא המפלגה החרדית הכמעט יחידה שעושה חריש עמוק בשטח לא רק בעתות בחירות. הפעילות מתרכזת בעיקר במוסדות חינוך וזרועות הקירוב, ולא רק. המחלקה המוניציפאלית שלה נותנת מענה לצרכים, מחוברת לנציגים, מסיירת בערים ומעניקה גיבוי מלמעלה לכל צורך מתעורר.

ולמרות האידיליה, התזמון הפוליטי וההכנה המוקדמת, לא הכל ורוד בממלכת 'דגל התורה'. הבחירות הקרובות הם המבחן הראשון של המפלגה בעידן החדש שלאחר לכת מרן ראש הישיבה הגראי"ל שטיינמן זצ"ל. בשונה מהעבר, בקדירה החדשה בוחשים ידיים רבות וההכרעות יפלו במשותף, דבר שמטבע הדברים הפוך למורכב בהרבה.

אלמנט נוסף שמשפיע, גם כן בנסיבות פחות משמחות, הוא לכתו של מרן הגר"ש אורבך זצ"ל, מורה דרכם של 'בני תורה', התנועה שהפכה לסדין אדום של ההנהגה הליטאית המרכזית. מבחינה פוליטית, שאלת כוחם וגודלם של 'הפלג הירושלמי' הגיעה לכלל הכרעה בשלושה ערים; ב"ב, מודיעין עילית וירושלים, בה רצה התנועה בנפקד בבחירות המקומיות 2008, וקיבלה בסך הכל כ-15,000 קולות.

האופטימיים מביין ה'דגלאיים' סוברים כי בעקבות הסתלקות הגר"ש ואי גיבוש הנהגה רוחנית החדשה, צפויים לחזור לחיקה לא מעט מבין אלה שנדרו ממנה. "מעבר לגרעין קשה של 'שהידים', יש לא מעט אנשים שהזדהו עם 'הפלג' בגלל היכרות אישית או הערכה לדמותו הגדולה של ר' שמואל, וכעת יכולים לחזור הביתה", דברי "סביבת" חבר בכיר בתנועה. לעומת זאת, רבים סבורים כי לא באמת צפויה תנועת קולות בין המחנות.

וכעת, הגיע הזמן לחכך ידיים בביצה המקומית ולברוק את מצב 'דגל התורה' בכל עיר מפתח:

בני ברק - על פי מסורת הריצ'רץ', לאחר כהונת נציג 'אגודת ישראל' חנוך זייברט בראשות העיר, מגיעה תורה של 'דגל'. הטוענים לכתר הם מ"מ ראש העיר הרב אברהם רובינשטיין, וסגן ראש העיר ומנהל המחלקה המוניציפאלית, מנחם שפירא. ההתמודדות בין שני האישים היא תמצית סוגיית הפוליטיקה וההיררכיה החדשים, כאשר רובינשטיין נמנה על באי בית שר התורה, ושפירא על נאמני ראש הישיבה, בנוסף לתמיכת צעירי התנועה, אנשי השטח והח"כ גפני.

עד כה טרם נרשמה הכרעה בקרב, ומי שמחפש את ותמורת עשן, ייאלץ לנדוד למחוזות אחרים, יען הדברים, בסופו של דבר, ייסגרו בתוך הבתים פנימה.

בנוסף לראשות העיר, תדרוש 'דגל התורה' את סגנות ראש העיר הרביעית בשכר, זו שתקבל העיר לראשונה בשל

מהרו לחווית טיפוס בלתי נשכחת!

מנהל יסיבה? מארגן קאלמפ?
מנהלת סמינר? מרכזת קייטנות

קירות טיפוס
למתחילים ומתקדמים

מדריכים וציוד אבטחה במקום

◀ מתאים מגיל 5 ומעלה
◀ אין צורך בידע מוקדם

אפשרות לטיפוס לילה
בתאום מראש

לקבוצות תינתן הנחה מיוחדת!

מהרו להרשם - מספר המקומות מוגבל!!

קיר iclimb ירושלים | אצטדיון טדי 02-6482264
להזמנות: נדב - 050-6907276

אנשיו של זאבי מגשימים עם דמויות רבות בניסיון לגייסם להתמודדות על הראשות, כאשר בין הרשימה הארוכה ניתן למנות את השר יובל שטייניץ, ויובל רבין, בנו של ראש הממשלה המנוח יצחק רבין. בינתיים הדברים לא הבשילו לכלל מהלך דרמטי.

כך או אחרת, נקודת הפתיחה של 'דגל התורה' בבחירות הקרובות היא מהגרועות, מאחר ולהביס ראש עיר מכהן - בטח ראש עיר כיונה ירב - זו אחת המשימות היותר קשות להשגה.

מלבד זאת, 'דגל' טרם מצליחה לסחוף עמה את אגודת ישראל ושר"ס למאבק ביהב, וייתכן כי על רקע זה, הסיעות החרדיות, שרצו בבחירות האחרונות במפלגה מאוחדת, עלולות להיפרד לריצה בשני ראשים.

עת ה'דילים'

מעבר לחישובים מקומיים, הבחירות הבאות יהיו גם רגע האמת של קדקודי המפלגה, שינסו להכניס כמה שיותר מאנשי אמונם לתפקידי מפתח.

אחרי עשרות שנות עשייה ציבורית והיותו האיש החזק במפלגה, יעמוד חבר הכנסת משה גפני גם הוא למבחן והשאלה הגדולה היא האם יצליח להכניס את נאמניו לתפקידים בולטים או שמא הכוחות הצעירים יצליחו להעפיל על שלטונו.

ברקע יעמדו יחסים רגישים עם עמיתו לתנועה, חבר הכנסת יעקב אשר, שאמנם מכיר בכיורו של גפני, אבל מחזיק בגדוד של עוזרים, נאמנים ופעילים, המצפים לתגמול על עבודתם ונאמנותם, ומה לכס יותר מבחירות מקומיות, על מנת לפרוע שטרות חוב נושנים.

בין רשימת האנשים של גפני ניתן למנות את סגן ראש עיריית בית שמש שמוליק גרינברג, חבר מועצת עיריית ירושלים אליעזר ראוברגר ומנהל המחלקה המוניציפאלית מנחם שפירא.

בזירת ה'דילים', כמקובל במחוזותינו ועל פי ניסיון העבר, הסיעות החרדיות נוטות ללכת על ציר משותף בין מפלגות, ציר שמשמך את כל המערכת הארצית, לאורכה ולרוחבה.

'דגל התורה' יכולה לבחור בין שותפות עם רעותה הספרדית תנועת ש"ס לבין שותפות עם אחותה החסידית 'שלומי אמונים'. עם ש"ס יכול להיות חיבור מצויץ ל'דגל' בפריפריה, מלבד הערים המרכזיות בית שמש ואלעד. בנוסף, ל'דגל' ולש"ס מתחרים פנימיים - הפלג הירושלמי ו'יחד' - ובשילוב ידיים, יכולות התנועות להתמודד טוב יותר עם האיום מבית.

למנות את אלפר לתפקיד סגן ראש העיר, אותו אמור היה לקבל בהתאם להסכם רוטציה פנימי עם עמיתו מאגודת ישראל אריה בליטנטל. ירב הכריז כי הוא שומר את התפקיד לכל מי שהסיעה תבקש, מלבד אלפר, הלוחם נגדו בעוז. בסיעה גייסו את מיטב המוחות והקמפיינים לטובת המאבק ביהב, במטרה להפוך אותו ללא לגיטימי. במקביל, חבר הכנסת ויו"ר ועדת הכספים מפעיל את כוחו הרב, ונלחם ביהב דרך טיפול בסוגיות הרוח גורל כמו הזיהום מהנמל, ועוד.

מנגד, ירב טוען לרדיפה אישית ולהתנכלות מכוונת של אנשי 'דגל התורה'. הוא מרבה להתהדר בשיתופי הפעולה

אחרי עשרות שנות עשייה ציבורית והיותו האיש החזק במפלגה, יעמוד חבר הכנסת משה גפני גם הוא למבחן והשאלה הגדולה היא האם יצליח להכניס את נאמניו לתפקידים בולטים או שמא הכוחות הצעירים יצליחו להעפיל על שלטונו.

שלו עם החסידים ואנשי ש"ס, משתדל להיראות במחיצת רבנים, ובעזרת אנשי יח"צ משופשפים, מנסה להפריד ולמשול בקולות המגזר החרדי.

האתגר האמיתי של 'דגל' הוא להפוך את מאבקה ביהב למאבק של היהדות החרדית כולה דבר שעד כה - למרות כל מאמציה - היא אינה מצליחה ליצור.

לקראת הבחירות, נמנו וגמרו בסיעה הליטאית לעשות הכל על מנת להדיח את ירב והם תרים אחר מועמד חזק שעשוי להביס את ירב בקלפי.

נכון לכעת, המתמודדים החזקים מול ירב הם עו"ד דוד עציוני ועינת רותם קאליש. אף אחד מהם עדיין לא מסוגל להביס את ירב בקלפי ובשל כל 'דגל' לא ממהרת להביע תמיכה באי מי מהם.

ל'דגל' יש הצטלבות אינטרסים עם איש העסקים החיפאי גד זאבי, שבשל יריבות אישית נושנה עם ירב, פועל להחליפו באמצעות עמותה מקומית אותה הקים ואשר למענה גייס את שירותי האסטרטג אייל ארד.

רק לבחור את זהות נציגה, ולצעוד איתו כל הדרך לקלפי וללשכת ראש העיר.

אלא שגם כאן, העניינים מורכבים בהרבה. 'דגל' לא הצליחה להעמיד נציג שייחשב אלטרנטיבה רצינית לראשות, שהרי באלעד, אולי בניגוד לערים חרדיות אחרות, גם לציבור התושבים יש אמירה מסוימת. יו"ר הסיעה באלעד, אבי שטרן, נכנס לראשונה לחיים הציבוריים ולא הפך לאושיה. גם הוא עצמו לא שש לתפקיד. בנוסף, מתמודדת 'דגל' עם יחסים פנימיים לא הרמוניים מצד הנציג הבכיר הנוסף שמואל גרוסברד, מצד רב העיר ומצד קהלים נוספים.

אליבא ד'דגל', המילה האחרונה בעיר תהיה שלהם, ויתרה מזאת, לדבריהם, בתמורה לתמיכתם בבחירות שעברו, התחייבה משפחת פרוש לתמוך בנציג 'דגל' גם באלעד וגם בבית שמש, כך שהם מסירים את האופציה ל'דיל' בית שמש-אלעד, ולדידם - הכל שלהם.

על פי כל הערכות, באלעד 'דגל' לא תתמודד לראשות, ותצטרך רק לבחור בין ברית עם ש"ס לבין ברית עם 'שלומי אמונים', כאשר למרות הכל, המחיר ייגבה בעיר בית שמש.

וכסיום - על פי הסכם מסורתי, לאחר קדנציה של איצ'ה רייך, נציג 'דגל התורה', מגיעה ראשות העיר לנציג ש"ס. לאור הצלחתו של רייך בתפקיד, משתעשעים במפלגה באפשרות שש"ס תאפשר להם להשאיר אותו בראשות, תמורת שתי קדנציות רצופות בעתיד לנציגם. מהלך כזה בדיוק ניסתה להוביל ש"ס קדם הבחירות האחרונות אך נבלמה על ידי גפני.

טלזסטון - ראש המועצה הוותיק ונציג הסיעה, אברהם רוזנטל, צפוי לסיים את דרכו המקומית ובתנועה מחפשים לו מחליף ראוי. היישוב הפסטורלי שבפרוודור ירושלים מתמודד עם מאבקים פנימיים בתוך הקהילה הליטאית ועם סיעת אופוזיציה חזקה של דב בקשט ובבחירת מועמד חדש נלקחים בחשבון יכולותיו להתקבל על כולם.

מודיעין עילית - אם חיפשתם 'פיל לבן' אמיתי בסיעה הליטאית, צאו לקריית ספר ומצאו אותו בכל פינת רחוב. גוטטרמן, האיש שכמעט כל צמרת הסיעה הייתה רוצה לראות אותו מחוץ לתמונה, צפוי להישאר בתפקידו למרות הכל, בעיקר בזכות קשר אמיץ עם בית מרן שר התורה. הכישלון הגדול במקרה הזה שייך לבכיר התנועה ח"כ משה גפני שחרף כל ניסיונותיו, מצליח גוטטרמן להוביל בגאון את עיר האברכים. סדק בחומה הליטאית הבצורה נגד גוטטרמן - או שמא השלמה עם כוחו ומקומו - ניתן היה למצוא השבוע על גבי הביטאון המפלגתי 'יתד', שם, פורסמה מודעת ברכה מאת קובי רוזנשטיין - חבר המועצה האזורית מטה בנימין, המחזיק ברשת מוסדות מפוארת בעיר, ומי שמזוהה עם הנהגת התנועה - המהלל ומשבחת את "הרב יעקב גוטטרמן".

חיפה - הסיטואציה אליה נקלעה 'דגל התורה' בחיפה, היא מהקשות והסבוכות בזירה המקומית, ובכלל. חבר המועצה מיכי אלפר, נחשב בתחילת דרכו לאחד הכוכבים העולים במפלגה ונראה היה כי דרכו להצלחה סלולה. אלא שאז, החלו חריקות ביחסים בין אלפר לבין ראש העיר יונה ירב, שהסלימו ויצאו משליטה.

קולמוסים רבים התחברו בסוגיית ירב-דגל. לטענת אנשי 'דגל התורה', יונה ירב מתנכל לצרכי הציבור החרדי ומנסה להסיר מדרכו את נציגם, אשר לטעמם הוא היחיד העומד ללא חת ודורש את המגיע לציבור. גט הכריתות הסופי בין ירב ל'דגל' ניתן בסירובו של ירב

מחפשת עבודה?

הרווחת

כולו שלך!

לדעת שאת זוכה לעזור לאנשים תוך כדי העבודה

לעבוד במוקד מבוסס שקיים מעל 10 שנים!

להתחבר לצוות מפרגן ומנצח!

ליהנות מבונוסים משתלמים!

כשאת בוחרת במקום עבודה שמעניק לך הנאה מושלמת וביטחון כלכלי, את יודעת שזה המקסימום שאת יכולה לעשות עבור עצמך ועבור משפחתך

אצלנו גיוס תרומות הוא חוויה טכנולוגית והעצמה אישית - תהליך מדויק תוצאה חכמה

מחלקה חדשה נפתחת!

סניף בני ברק. בהנהלת המאמנת האישית רייזי 40 ₪ לשעה

SHINOVER GROUP
שינובר גרופ
תפעול ופיתוח חברות וארגונים.
תהליך מדויק, תוצאה חכמה.

**הביאו אתכם שמחת חיים
ובואו להרוויח יותר!**

לפרטים וכניסה לעבודה מוצלחת חייגי:
זמינות כעת (בשבילך) **077-230-9997**
המשרה בשעות הבוקר

גילי כהן

בתעמ"ק

בני ברק

כתב 'כל ישראל' ביקר במנהרות הרכבת הנחפרות מתחת בני ברק, ונפעם מההיקף והתוכניות לשינוע ההמונים ● מנכ"ל נת"ע, יהודה בר-און, חושף את לוח הזמנים המתוכנן, הקווים העיקריים והפתרונות למורכבות הישראלית ● מסע אל בטן האדמה

|| פישל רוזנפלד ||

צילומים: נחמן אלבר, נת"ע

ר

עש מכונת ה-TBM האימתנית הדהד בחלל האוויר, מסועי העפר והחמצן נעו בזה אחר זה ועשרות עובדים הופקדו להעביר את המכונה, על כל 900 הטון שהיא שוקלת לתחנת ז'בוטינסקי בן-גוריון. פריזמות הלייזר בצבצו מגגות בנייני המגורים בבני ברק ושידרו בלייב למערך הבקרה, ועוד קטע מנהרה מוכן היה ליציאת הקרקע והטמעת מערכות הרכבת. את מה שבדיוק אתמול נסענו ברכב ברבע שעה, תוכלו לנסוע מכאן בשנת 2021 בפחות משתי דקות. רק השלמנו עם המציאות החדשה וכבר קיבלנו משמעות חדשה לפתגם הידוע - "אור בקצה המנהרה".

היה זה ביום שלישי השבוע, רגע לפני סגירת המקומונים של 'קו עיתונות', נכנסנו לראשונה למנהרות הרכבת הקלה בבני ברק. טוב, לא ממש מנהרות, אלא מנהרה אחת - שכן הבאים אחריה טרם נחפרו. כאן במנהרה התת-קרקעית שמתחת לציר ז'בוטינסקי הסואן, ינועו מדי יום לא פחות מרבע מיליון (!) נוסעים. הרכבת הקלה של מטרופולין גוש-דן בדרך לעיר התורה והחסידות וכמובן שאין דומה שמיעה לראיה. לאחר שנתיים של דיווחים על הבשורה התחבורתית, ועם האצת קצב העבודות בתחנות ובמנהרות בני ברק, זה הזמן להיכנס למעמקי האדמה, לחוש את מכוונות הכרייה האימתניות ולפגוש את האנשים שמאחורי הפרויקט. כן, מדובר בפועלים סיניים. אך דווקא בגלל זה בטוחים במשרד התחבורה ובנת"ע שהכל יעבוד על פי הלו"ז המתוכנן ללא כל עיכובים. "אנחנו מנהלים את לוחות הזמנים שלנו באופן קפדני ובמבצעים הערכות מצב באופן יומיומי כדי לעמוד במועד הפעלת הקו - אוקטובר 2021", אומר ל'קו עיתונות' יהודה בר-און, מנכ"ל נת"ע. "יש לנו כשנה לתהליכי בדיקות והרצה טרם הפעלת הקו, לטובת הציבור. בפרויקט גדול יש כל הזמן בעיות גדולות ואתגרים גדולים ואנו מתמודדים איתם ופותרים אותם", הוסיף בר-און.

כבר בכניסה לאתר המרכזי של עבודות הרכבת הקלה, שם יהיה מרכז הקווים ומוקד תחילת וסיום מסלולי הקווים, ניתן לחוש שמשוה גדול בדרך. אתרי העבודה מחולקים לשתי חברות וצוותי עבודה שונים, שחוברות כל אחת מהן לחברה סינית המתמחה בחפירת מנהרות והקמת קווי רכבת קלה. בסמוך לאתרי העבודה הענקיים, מוצבת בגאווה קרון הדוגמית של הרכבת הקלה, אותה ראינו בחג הסוכות האחרון בשדרות רוטשילד בתל אביב והיא משכה אליה עשרות אלפי מבקרים. "לפני הזמנת צי קרונות הרכבת, ועל מנת לדעת מה נדרש להוסיף ולשפר, הבאנו לישראל את הקרון הזה", אומר עובד באתר העבודות של נת"ע ל'קו עיתונות'. כך למשל, בעוד הקרון אליו נכנסנו הוא באורך של כעשרים מטרים, גודלו של קרון ברכבת יהיה שלושים וחמישה מטרים וכל רכבת תכלול שתי קרונות, שהם ביחד שבעים מטרים. כאשר קיבולת הנוסעים של כל רכבת, שכאמור, תצא בכל שלוש וחצי דקות, היא חמש מאות נוסעים. "כאן למשל, יהיו ידיות", מפנה עובד בנת"ע את תשומת ליבנו לעבר הכיסאות. אמנם לא מדובר בנסיעות ארוכות טווח. שכן, מה שלוקח

לנו היום לנסוע ברכב שעה יארך ברכבת הקלה פחות מעשרים דקות, אך לא יכולנו שלא לשים לב לריפור הכיסאות הלא מאוד נוח. עם זאת, נוכחנו לגלות כי מדובר בדוגמא בלבד וכי הקרונות של הרכבת בפועל יאובזרו במעטה נוח בהרבה - נרגענו. אגב, למקרה שתהיתם, מיכל הדלק היה ריק... על אף שהקרונות שאנחנו שוהים בו ניצב לו על אם הדרך, משל היה זה מוצג מוזיאוני, הכניסה עליו מתבצעת דווקא דרך רמפה קטנה שמתיישרת ונצמדת לקרקעית הקרון. "כך בדיוק זה יראה בתחנות הרכבת" מפתיעים אותנו בנת"ע. מתברר, שגם לקושי (המוזערי יחסית) שיש היום כשאתם עולים לרכבת יש פתרון. מכירים את זה שכשאתם 'נסחבים' מהרציף לרכבת עם עגלת הילדים עליכם 'להקפיץ' אותה לקרון? אז ברכבת הקלה זה כבר לא יקרה לכם... למעשה, תהיה זו נסיעה נוחה יותר אפילו מהאוטובוס.

דלתות רציפי תחנות הרכבת הקלה יהיו מזכוכית ויאובזרו בחיישנים אלקטרוניים מיוחדים. ברגע שהרכבת תעצור בתחנה יזהו החיישנים המתקדמת את הרכבת ויפתחו את הדלת באופן אוטומטי, כאשר מהעבר השני של הדלת, גם דלתות הרכבת ייפתחו באופן אוטומטי. החידוש הגדול טמון, כפי שניחשתם כמובן, במעבר. מתברר, שבנת"ע הבינו זה מכבר את המורכבות שבעליית לרכבת מספר רב של נוסעים לרכבת בו זמנית, בפרט כשמדובר במשפחות ברוכות ילדים או בקשישים ונכים ופיתחו את העבודות בצורה שהרכבת תיכנס כביכול אל תוך התחנה. "לא יהיה חלל ריק בין הרכבת לתחנה וזה יהיה בדיוק כמו עוד חדר ברציף", מסביר לנו גורם בנת"ע.

"הקו האדום, הירוק והסגול משרתים אזורים ביקוש שונים ומגוונים. הקו הסגול למשל, משרת את אזור הביקוש של בית החולים תל השומר ואוניברסיטת בר אילן. הקו הירוק לעומת זאת, ישרת מוקד ביקוש של אוניברסיטת תל אביב, ובסך הכל אנחנו במצב ששלושת הקווים - ירוק סגול ואדום - מהווים רשת להסעת המונים", אומר מנכ"ל נת"ע, יהודה בר-און ל'קו עיתונות', תוך שהוא מדגיש שלא מדובר ב'עוד' קו תחבורתי אלא ברשת של ממש.

כירושלמים, המשכנו לתהות לגבי ההבדל בין הרכבת הקלה הפועלת מזה מספר שנים בכירה לבין זו שמוקמת כעת במטרופולין גוש דן. "הרכבת הקלה בירושלים, מבחינה רכבתית, היא אותו דבר - שני קרונות עם קיבולת של 500 נוסעים בכל רכבת", מסביר לנו בר-און. "מה ששונה אצלנו בגוש דן היא העובדה שהחלק המרכזי של הקו, בתחומי הערים בני ברק, רמת גן ותל אביב, שמבחינה תחבורתית מדובר בחלק הכי סואן, צפוף ואינטנסיבי, התקבלה החלטה שבחלק הזה הרכבת תיסע בתת-הקרקע על מנת לא לייצר קונפליקטים עם תנועות אחרות, כדוגמת רכב פרטי, אופניים והולכי רגל וכך למנוע מגבלות בצמתים".

לדברי בר-און, "בעובדה הזאת אנו מצליחים להגיע לרמת שירות גבוהה במקטע התת-קרקעי שזה מתוך 24 קילומטר קו יש לנו 12 קילומטר בתת-הקרקע". בר-און מנמק את הקמת הרכבת התת-קרקעית בסיבה נוספת, והיא "רמת הביקושים לתחבורה ציבורית שהיא מאוד מאוד גבוהה וכתוצאה מכך שהרכבת תיסע במנהרה התדירות של הקו תהיה יותר גבוהה".

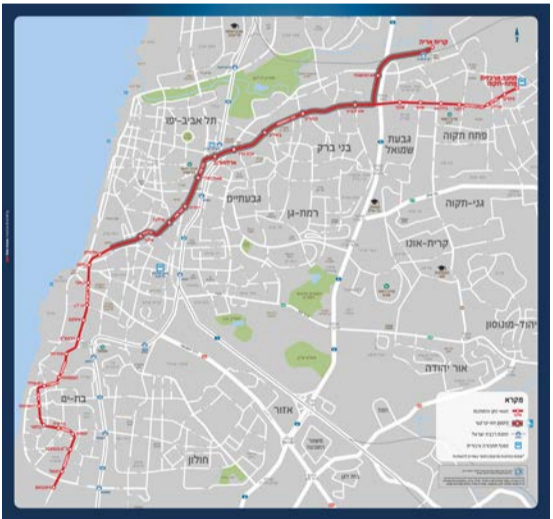
מטרו? גם בישראל

מאות שנים לאחר שבמדינות אירופה הפנימו שהפתרון התחבורתי היחיד לעומסי התחבורה הציבורית הוא רשת התחבורה הציבורית התת-קרקעית המכונה "מטרו", נראה כי גם בישראל הפנימו זאת וכך בכך עם העבודות לפיתוח והקמת הרכבת הקלה של מטרופולין גוש דן, פועלים בנת"ע באינטנסיביות על התכנון הראשוני של רשת קווי המטרו שייעדו לנסיעות ארוכות יותר מאשר הרכבת הקלה.

"מטרו, בשונה מרכבת קלה מיועדת לשרת מוקדי ביקוש ממרחקים יותר גדולים, ולכן מטרו כמו שלנו אמור לשרת את המעגל המטרופוליטני השני שזה כולל לדוגמא את רחובות, ראש העין, פתח תקווה, תל אביב, רמלה, כפר סבא ורעננה", מסביר לנו בר-און מה הביא לתכנון שלוש קווי המטרו העתידיים, שמסלולם יהיה באורך כולל של 120 קילומטרים. "אנחנו כרגע בתהליך היתכנות מתוך תחושה שבשנה הבאה אנחנו כבר נהיה לקראת תהליך תכנון סטטוטורי".

בר-און מוסיף ומסביר כי "תושב בני ברק המתגורר ברחוב ז'בוטינסקי/אהרונוביץ או ז'בוטינסקי/בן גוריון יהיה עדיף לו לקחת את הרכבת הקלה. לעומת זאת, אם הוא גר בלב בני ברק או שם יעמוד לו בעתיד תחנה לקו מטרו".

עם זאת, "החיסרון היחיד שיש לקווי המטרו, באופן יחסי, זה העובדה שהתחנות נמצאות בתת-הקרקע", אומר לנו בר-און. על אף שכמות הנוסעים של מטרו היא יותר גדולה, שכן המערכת כולה מתחת לקרקע, מה שמונע ממנה מגבלה של מספר קרונות, אתה מתמודדת הרכבת הקלה מעל לקרקע.

נזכרנו בדיווחים מתחילת השנה, לפיהם התבצעו עבודות הרכבת הקלה בעיצומו של היום הקדוש ביותר לעם היהודי - יום כיפור. "ביום כיפור לא עבד ולו פועל אחד", ממחר בר-און להשיב לנו. "אני לא שמעתי דיווחים כאלה ואם שמעת אז הם לא נכונים בעליל".

עם זאת, הודה בר-און כי בשבתות ובימי חג הם פועלים כבשגרה. טוב, לא ממש כבשגרה, אלא בכל הערים, למעט בני ברק. "אנחנו מכבדים את התושבים", אומר לנו בר-און. "אבל כפי שאתה רואה כאן במנהרה, מדובר בנושא מאוד רגיש מבחינה בטיחותית וכחלק מהאחריות שלנו לביטחון הציבור אנחנו פעילים 24/7", הוא אומר, לפני שהדגיש: "זה פיקוח נפש".

"בתוך התת-קרקעי, כמו בעוד מקומות אחרים, רב הנסתר על הנגלה ולכן אנחנו לא יכולים להיות במצב שבו מכונת TBM שהשארית טמונה בקרקע ללא תהליכי תחזוקה שוטפים", מוסיף בר-און. "מפאת הכבוד שאנחנו רוחשים לעיר בני ברק, אנחנו מקפידים לעשות אך ורק את הדברים ההכרחיים והנדרשים". בר-און מוסיף ומציין כי "כל העבודות האלו מתבצעות על ידי עובדים שאינם בני דת משה ואין כל הרגשה בשטח העיר בני ברק". עם זאת, הוא מאשר לנו ש"בערים אחרות, שאינם בני ברק, כן מתבצעות עבודות בשבת, גם על פי העקרונות שנעשים דברים הכרחיים ומורכבים שאנחנו מחויבים אליהם מתוקף המורכבות והייחודיות של העבודה הזאת".

אם לתהות, סביר להניח שגדולי התורה ורבני העיר לא ממש יסכימו עם טיעוני החברה, אך אם כבר בעניינים חרדים עסקינן, לא יוכלו שלא לשאול את בר-און האם קיבל פניות ובקשות מיוחדות מצד אנשי הציבור החרדיים וראש העיר בני ברק, חנוך זייברט, שמייצג את אחד מהזרמים המרכזיים של תושבי העיר והיהדות החרדית. "הדבר היחיד שזורים ברכבת זו הרכבת עצמה. זרמים אחרים סביב הרכבת לא מוכרים לנו ואנחנו לא עוסקים בהם. וודאי שלא תצפה ממני כמנכ"ל נת"ע להיכנס לזרמים השונים במגזר החרדי", הוא משיב.

בתת-הקרקע הבני ברקית

הזמן הולך וחולף לו ולרגע אנו נזכרים שלא לדיבורים באנו, אלא בשביל לבחון, לראות ולחוש מקרוב את העבודות המתבצעות מתחת לפני השטח. תוך שאנו מתקדמים לעבר קטע המנהרה המתחיל באזור קריית אריה, נע לעברנו רכב צר וארוך. תא הנהג כפול ונמצא גם מימין לרכב וגם משמאל, ללא 'צד אחורי' כלשהו, ועליו עמוסים בלוקים ענקיים ומעוגלים של בטון מזויין. "זה המנהרה", מצביע אחד העובדים לעבר אבני הענק. כשהכל מתוכנן מראש, גם קירות המנהרה מגיעות

הנדרשים בזמן שנדרש לטובת קידומו של הפרויקט. אחד היתרונות שאנחנו שמים לב אליהן כאן בשטח, היא העובדה שפקקים לא יהיו מנת חלקם של נוסעי הרכבת הקלה. שכן תוואי קווי הרכבת הקלה שונים לגמרי ולא ייווצרו נקודות 'פקק' שידרשו מ'קו' אחד להתמתן שקודמו יעבור, בדומה לרכבת הרגילה. יחד עם זאת, יהיו נקודות ממשק בין הקווים. כך למשל, בתחנת 'בית מעריב' בתל אביב תהיה קומה אחת לקו הירוק ובקומה שמתחתיה תחנה של הקו האדום. באשר למערך העבודות, מסביר לנו בר-און שזה "מתחלק לשתי קטגוריות מרכזיות, שכמובן מסתעפות לתתי קטגוריות. הראשונה היא עבודות ההנסה האזרחית (לדוגמא: עבודות המינור וחפירת התחנות). השנייה, זה מה שאנחנו מכנים מערכות רכבתיות (לדוגמא: מסילות, מערכות חשמל, איתות ותקשורת ועוד)".

בר-און מוסיף ומסביר כי "בתוואי הרכבת שעוברת מעל לקרקע ישנן תשתיות ומערכות תקשורת שהנחנו לאורך שנים רבות וכדי להניח מסילת רכבת אנחנו צריכים לפנות אותן תשתיות. אם זאת תחנה תת-קרקעית, אנחנו חופרים את התחנה, ואם זה הנחת מסילה אנחנו חופרים לעומק מאוד מאוד קטן, מייצרים את הבסיס ועליו אנחנו מניחים את המסילות".

חילולי שבת? "פיקוח נפש"

רגע לפני ש'קו' עיתונות' נכנס למנהרה שזה עתה נחפרה,

"אבל בסופו של דבר, גם הרכבת הקלה וגם המטרו, כאשר אנחנו מתכננים אותם אנחנו מתכננים אותם לפי רמת הביקוש לעשרות השנים הבאות. ולכן בחלק מהמקומות יש מטרו ובחלק מהמקומות יש רכבת קלה".

אך כידוע, חלומות לחדוד ומעשים לחדוד. על אף שבנת"ע סבורים שתוך ארבע שנים הם כבר יעברו את שלב התכנון והאישורים הראשוניים. מה שיאפשר להם לקבל את תקציב העתק להקמת המטרו, שיתפרס על פני מספר שנים והוא מוערך בלא פחות ממאה וחמישים מיליארד שקלים, נכון לעכשיו, רק הרכבת הקלה נמצאת בהקמה. "ברמה התקציבית אנחנו מתקצבים כרגע לשלושת קווי הרכבת הקלה - ירוק סגול ואדום. המטרו בשלב יחסית מאוד מאוד ראשוני וברגע שנתקדם בהליך התכנוני יותר למתן אישור סטטוטורי של ועדות התכנון אז הקווים האלו גם יתקצבו", אומר בר-און ל'קו' עיתונות. אגב, למקרה שתהיתם, רק להקים את מערך המטרו יארך לא פחות מעשור ואם להחשיב גם את תהליכי התכנון, קבלת האישורים הנדרשים, הוצאת המכרזים וקבלת התקציבים, נראה כי יש לכם לפחות חמש עשרה שנה עד אשר תוכלו לנסוע במטרופולין גוש דן עם קווי המטרו.

תהליך האישורים אינו מה בכך. שכן, לא מדובר ברשות מקומית אחת, אלא בשורה ארוכה של רשויות, כאשר עם כל אחת מהן צריכה החברה להתמודד בשלל בירוקרטיית. "יש פה בהחלט אתגר מאוד מאוד גדול על מנת לקבל את כל האישורים מכל הגורמים על מנת לבצע את הפרויקט" אומר לנו בר-און. "יחד עם זאת אני יכול לומר לך לאחר שלוש שנים של תהליך של אישורים ועבודות, שכל הגורמים מגויסים, מבינים את חשיבות הפרויקט ומבינים בצורך שהפרויקט הזה יושלם במועד. לכן כולם מגויסים לתת את כל האישורים

משקל לעמידה בלוח הזמנים ובתקציב שעליו מצביעה נת"ע, על נת"ע להציג בהקדם תכנית פעולה להקטנת הסיכונים שעליהם הצביעה חברת הבקרה באשר לעמידה בלוח הזמנים ובתקציב, מתוך הקפדה על איכות נאותה של הפרויקט. על משרדי התחבורה והאוצר לתת את דעתם לסיכונים האמורים, לעקוב אחר התקדמות הפרויקט ולפקח עליו.

בתגובה, נמסר מנת"ע כי "בארבע השנים האחרונות מאז כניסתה של ההנהלה הנוכחית של נת"ע עברה החברה שינוי ארגוני עמוק, שכלל את תיקון ליקויי העבר, תוך הפקת לקחים והסדרת נהלים לשיפור וייעול הפעילות. הישגי החברה בשנים אלה מדברים בעד עצמם: נכון להיום פרויקט הקו האדום מתבצע בהתאם ללוח הזמנים ובמשימות רבות אף מקדים אותו, מתוך מחויבות עמוקה של החברה להפעיל את הקו במועד ובמסגרת התקציב שנקבע.

בנושא המכרזים: נת"ע מנהלת מכרזים גדולים ומורכבים בעבודה יסודית של ועדת המכרזים בהתאם לחוק ובליווי יועצים מקצועיים. כמו בכל פעילויות החברה, גם בנושא המכרזים מתבצעת הפקת לקחים מתמדת לצורך שיפור וייעול התהליכים. התנהלות נת"ע בעניין מכרזי הקרונות נבחנה לעומק על ידי בית המשפט המחוזי ובית המשפט העליון. בשתי הערכאות קבעו השופטים שוועדת המכרזים פעלה באופן ראוי ומקצועי.

בנושא לוחות הזמנים: נת"ע מנהלת את פרויקט הקו האדום מתוך מחויבות עמוקה להפעיל את הקו באוקטובר 2021 כמובטח ובמסגרת התקציב שנקבע. לוחות הזמנים מנוהלים בקפדנות ברמה חודשית, שבועית ויומית, במקביל לניהול הסיכונים. כל זאת בסיוע משרד התחבורה ובכפוף לוועדת ההיגוי העליונה. מטבע הדברים בפרויקט מורכב מסוג זה עולים אתגרים רבים שהחברה מתמודדת איתם, ותכניות העבודה מתעדכנות בהתאם על מנת להבטיח עמידה בזמנים. נכון להיום כריית המנהרות מקדימה את לוחות הזמנים, ותכניות העבודה לוקחות בחשבון את כלל המשימות הדרושות לשם סיום הפרויקט בזמן. נת"ע מודעת היטב לסיכונים הכרוכים בפרויקט ופועלת כל העת לצמצם אותם.

המנהרה. אגב, גם כעת, פועלים בשטח עוד שבע מכונות כאלו מסביב לשעון.

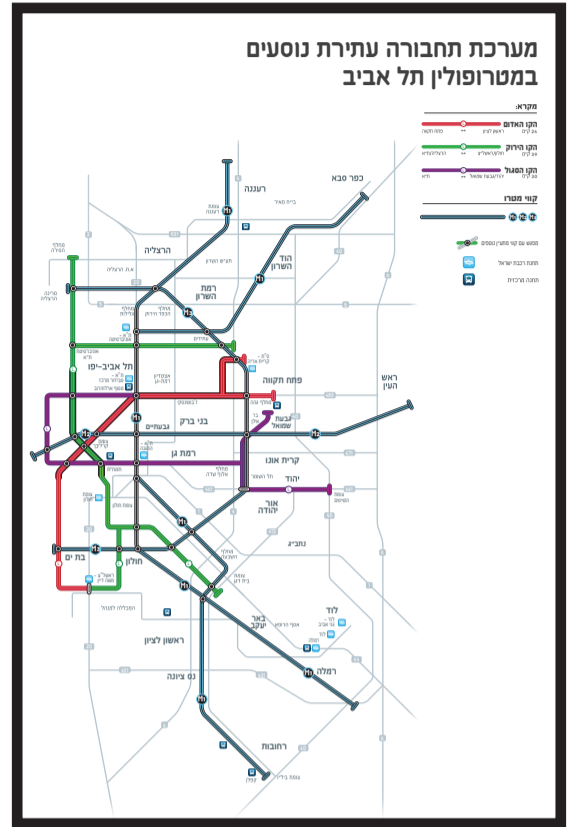
על הקירות מרצדים להם מין שבבים שחורים עם קרנות לייזר. מאוחר יותר נגלה שהם מכונים "פריזמות" ואלפים כאלו מותקנים בכל שטחי העבודות ובבניינים סמוכים. כמו למשל על גגות הבניינים ברחוב ז'בוטינסקי. קרנות הלייזר האלו משרדים ללוח בקרה מיוחד את האיתות ובמקרה של רעש אדמה חס ושלום, גם מזערי ביותר, קרן הלייזר זו ומקומו ומתריע לכל הרשויות והמהנדסים שיוקפצו למקום. אגב, חלק מהמורכבות שבפרויקט הוא הצורך ביציאות חירום תת-קרקעית במקרה של רעש אדמה - בכדי לאפשר לנוסעים להינצל רגע לפני שייקברו באדמה.

משחלפנו על פני קטע המנהרה אוכזנו לגלות שמכונת ה-TBM נמצאת בתהליך מעבר לנקודת החפירה הבאה ולא ממש יתאפשר לנו לראות את החפירה מבעד לעיניים. נכנסנו בפתח תקווה ויצאנו בבני ברק. אך כעת, לקראת חפירות תחת בן גוריון, על עשרים הפועלים הצנומים (יחסית למכונה) להעביר את המכונה לתחנה הבאה. לצורך כך, מופקדים כל צוותי העבודה להנחת מסילות מיוחדות, עליהן ינוע לאחר מספר ימים המכונה - שתידחף בעוצמת ענק על ידי מדחף אוויר שדומה יותר לדירת שלושה חדרים מלאה בכוח אווירי דחוס ומאיים. משל היה זה הוריקן סוער שהזיז את המכונה להמשך הדרך.

למראה הפועלים שהחלו כבר במנוחת הצהריים, לצד ארוחה שאם לנחש, ככל הנראה היא לא כשרה, הבנו שהגיע הזמן לחזור על עקבותינו ולשוב לעבודה. אך רגע לפני, הקשנו בפני בר-און, מנכ"ל החברה המבצעת, נת"ע, מה אומד מאחורי סלוגן הפרויקט "קשה עכשיו - הקלה אחר כך", והוא השיב בסיפוק: "אנחנו עומדים להפעיל את הקו האדום באוקטובר 2021 למניינם. ההקלה והבטחה שאנחנו נביא זה שיתאפשר לכל תושבי גוש דן לנסוע בכלי תחבורה ציבורית מודרני, מתקדם ומהיר ברמת שירות מאוד מאוד גבוהה."

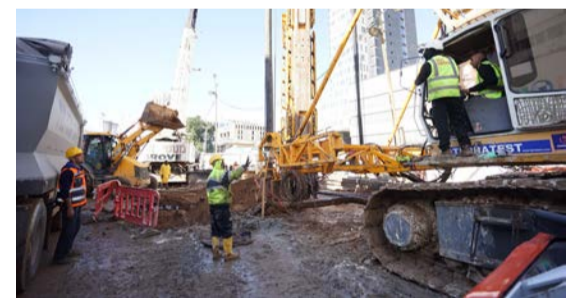
מבקר המדינה: "חשש שלא יעמדו בל"ז"

עם כתיבת השורות, שעות הצהריים של יום רביעי, פרסם מבקר המדינה יוסף שפירא את דו"ח המבקר לשנת 2017 ובו הוא מאמץ את מסקנותיה של חברת אגיס, הממונה מטעם משרדי הממשלה לפקח על ביצוע פרויקט הרכבת הקלה בגוש דן ולפיה "המליצה לחברת הבקרה לנציגי המדינה לאמץ את לוח הזמנים רק לאחר ביצוע שינוי ותיקונים על בסיס הערותיו. בסיכום הדו"ח ציינה חברת הבקרה כי לוח הזמנים המעודכן אינו מושלם, וכי יש לתקן את כל הליקויים בו באופן שכל הצדדים בפרויקט - נציגי המדינה והקבלנים - ויוכלו לאשר אותו כבסיס הרשמי להמשך מחויבותם". עוד ציין המבקר, כי "מאחר שעדיין נותרו סיכונים כבדי

מוכנות מבעוד מאוד וכל מה שנדרש הוא למקם אותם בחלל שנפתח ממכונת ה-TBM. אמנם לא כמו לגו, אלא בשיטות הנדסיות מורכבות לא מעט. אך עדיין, לא ממש ציפינו ליצוק בטון מלמעלה ולצפות שיהפוך לאבן בעודו לא נוזל למטה... הסיבה לכך שישנו תא נהג משני צדדי הרכב נעוצה בכך שכאן, כמו ברכבת, אין שני מסלולים או אפשרות להסתובב עם הרכב ואם נדרש הרכב לשוב על עקבותיו ולהביא סחורה נוספת על הנהג לעבור לתא שבצדו שהשני של הרכב - בדיוק כמו בקרונות הרכבת.

המנהרה אמנם מוארת ומצוידת בכל שבב שנדרש לצורכי העבודה ובטיחות העובדים, אך אט אט קשה היה שלא לחוש את אור היום ששט אט התרחק מאחורנו, בעודנו עוברים בקטע המנהרה בן השבע מאות מטרים, באמצעות פיגומים שהוצמדו לקיר המנהרה. בעברה השני של המנהרה, מחובר לגג מסוע הענק ששואב את כל החול ששאב מכונת ה-TBM מחפירת המנהרה הבאה, המסוע הזה ייקח את העפר עד לנקודת האיסוף מעל לפני הקרקע, שם באים ויוצאים משאיות חול מסביב לשעון. לצד המסוע ישנו מעין מסוע נוסף, סוג של ניילון אוורירי צהוב. "זה מה שמביא חמצן לפועלים שנמצאים במכונה", מצביע על זה עובד באתר. מתברר, שלא רק בחלל נדרשים בני אדם לחמצן מבחוץ. עשרים פועלי מכונת הענק נמצאים למעשה מתחת לאדמה, ללא כל קשר או גישה לחלל החיצון - עד אשר יסיימו את החפירה לצד השני של קטע

ממש יכיים לגדול!

קו מחשבה

לניהול סטודיו והפקה דרוש/ה מעצב/ת ארט דירקטור/ית

- < התפקיד דורש גיבוש קונספט, עיצוב קריאייטיבי וניהול צוות
- < ניסיון בניהול סטודיו - חובה
- < ניסיון בניהול סטודיו במשרדי פרסום - יתרון משמעותי
- < ניסיון של 3 שנים כמעצב/ת בכיר/ה
- < ניסיון בעיצוב דיגיטל - יתרון משמעותי
- < יכולת ניהול צוות והכרה עם עולם הדפוס
- < יחסי אנוש מצויינים - חובה

קו"ח ותיק עבודות למייל:
elimelech@kav-itonut.co.il

דרוש/ה מנהל/ת תיקי לקוחות לעבודה מול לקוחות אסטרטגיים

- העבודה כוללת:**
- < ניהול מו"מ מול לקוחות עסקיים
  - < מכירת שטחי פרסום וכלי מדיה
  - < ניהול לקוחות קיימים והגדלת תיקי לקוחות
  - < ניהול קשר שוטף מול לקוחות, תחזוקה ושימור
- דרישות:**
- < ניסיון במכירות - חובה
  - < יכולת ניהול משא ומתן
  - < ניסיון בניהול תיקי לקוחות - חובה
  - < יחסי אנוש מצויינים - חובה
  - < ייצוגיות

קו"ח למייל: elimelech@kav-itonut.co.il

דרושים/ות אנשי מכירות

- < ניסיון במכירות חובה!
- < יכולת עמידה ביעדים
- < תנאים טובים למתאימים
- < סביבת עבודה תומכת

קו"ח לפקס: 03-5796645
למייל: elimelech@kav-itonut.co.il

דרושים/ות סוכני מכירות טלפונים לעבודה בבני ברק

- < 30 ש"ח לשעה + בונוסים
  - < משרה חלקית (6 שעות)
  - < ניסיון במכירות / טלמרקטינג חובה
- קו"ח לפקס: 03-5796645 למייל: yair@kav-itonut.co.il

דרוש/ה אחראי גבייה

- < ידע בהנהלת חשבונות סוג 1 - חובה
- < ניסיון בגבייה ופיתרון בעיות מול לקוחות - חובה
- < ידע בחשבשבת - יתרון משמעותי
- < יחסי אנוש מעולים
- < אסרטיביות, סדר ואירגון

קו"ח לפקס: 03-5796645 למייל: elimelech@kav-itonut.co.il

דרוש/ה גרפיקאית

- < חרוצה/ה ובעל/ת מעוף
- < שליטה בתוכנות: InDesign, Illustrator, Photoshop
- < ניסיון של שנתיים לפחות
- < עבודה בשעות גמישות - חובה!
- < משרה מלאה

קו"ח ותיק עבודות למייל:
elimelech@kav-itonut.co.il

דרוש/ה מנהלת חשבונות

סוג 3

- < שנתיים ניסיון לפחות
- < שליטה בחשבשבת חלונות חובה
- < אחראית לקוחות, גביה
- < יכולת אירגונית, שירותיות ומקצועיות
- < שעות עבודה 9:00-17:00
- < העבודה בבני ברק

קו"ח למייל: sari@kav-itonut.co.il

אתר החדשות החרדי מבית "קו עיתונות"
www.kolhazman.co.il

מהדורת סוף השבוע של "קו עיתונות"

רשת השבועונים המקומית
המובילה והגדולה בציבור החרדי

< סביבת עבודה נוחה < תנאים מצויינים למתאימים

איכות חיים: זה אפשרי?

תזונה נכונה חיונית לשמירה על איכות החיים - על כן כולם מסכימים • התזונה מספקת לנו אנרגיה, רכיבים תזונתיים הנחוצים לשמירה על מערכת הגוף וכמובן ויטמינים ומינרלים • אולם - רובנו לא מבינים עד הסוף כיצד פירמידת המזון והמלצותיה משליכים על הבריאות

גם לפי המלצות מחלקת התזונה באוניברסיטת הרווארד כדאי להימנע מויטמינים במינון גבוה – המכונים תכשירי מגה, כאשר היוצאים מן הכלל הם ויטמין D וסידן. לדבריהם, המינונים של הויטמינים והמינרלים בתכשירי מולטי-ויטמין מספקים כדי להשלים חסרים ולהשיג את היתרונות הבריאותיים. רותי קולס, רוקחת בחברת פרמשלום יבואנית פרמאטון, מוסיפה: "יש לקחת בחשבון כי הויטמינים והמינרלים פועלים במשולב ברוב מערכות הגוף, ולכן העמסה של ויטמין ספציפי עלולה לחפות על מחסורים בויטמינים אחרים. גם נטילה עודפת של ויטמינים מסיסי שומן כגון ויטמין A, או ויטמין E, ומינרלים כגון אבץ, נחשבת מסוכנת ויכולה להתבטא ברעילות. הדעה הרווחת היא שמולטי-ויטמין עם ערכים בקצובה היומית המומלצת בטוח לשימוש ויעיל להשלמת מחסורים תזונתיים".

הצמודים להרגלים ומתקשים לגוון את הארוחות [תופעה המכונה תסמונת "התה והביסקוויט"].

תוספת מולטי-ויטמין
 אכילה נכונה אמורה לספק את כל צרכי הגוף, וביניהם כל הויטמינים והמינרלים. אך אם אתם לא מצליחים להגיע לשגרה של תזונה מגוונת ואיכותית יש לשקול תוספת של מולטי-ויטמין יומי. באתר מחלקת התזונה של אוניברסיטת הרווארד מצוין כי תכשירי המולטי-ויטמין משמש כסוג של פוליסת ביטוח, ומסייע להשלמת הפערים התזונתיים ולהשגת יתרונות בריאותיים נוספים. גם בארץ משרד הבריאות מנחה אוכלוסיות מסוימות בתוספת יומית קבועה של מולטי-ויטמין, למשל באוכלוסיה מבוגרת מגיל 70 ומעלה, במנותחים לאחר קיצור קיבה ועוד.

אין בוחרים תכשיר מולטי-ויטמין מתאים? לנטילה מושכלת של תוספי תזונה מומלץ לבדוק מי היצרן שעומד מאחורי המוצר. רוב היצרנים והיבואנים מחזיקים קו חינוך לשירות לקוחות, שם ניתן לקבל יעוץ ומידע נוסף. חשוב לשאול האם קיימים מחקרים קליניים שבוצעו בבני-אדם לגבי התכשיר הספציפי שאותו צורכים. האם היצרן פועל לפי סטנדרטים תרופתיים ומפוקח על ידי הרשויות. מומלץ לרכוש את הויטמינים בבתי-מרקחת וברשתות הפארם הנמצאים תחת פיקוח קבוע של משרד הבריאות, שם גם ניתן להתייעץ עם רוקח מוסמך. לא כדאי דווקא להתפתות להצעות הווללה או מבצעים, מותגים זולים או מותגים לא מוכרים, ובמיוחד כאשר תאריך התפוגה קרוב. כמובן שאין להשתמש בתכשיר שתוקפו פג.

חשוב לשים לב למינוני הרכיבים שיהיו סביב הקצובה היומית המומלצת, וזאת במיוחד באנשים מבוגרים שלא מומלץ להם ליטול ויטמינים ומינרלים בעודף. כדי להקל על נטילה יומית מומלץ להתרגל לשעה קבועה, רצוי בארוחת הבוקר. לאנשים עם קשיי בליעה עדיף להשתמש בצורת הגשה של כמות ג'ל כגון כמות פרמאטון. את הכמות חותכים ולוחצים את תכולתה המכילה תרופה של ויטמינים ומינרלים מומסים בתוך מעין "משחה" לתוך כפית עם ריבה או יוגורט. גם לאנשים עם נטייה לרגישות יתר במערכת העיכול עדיף להשתמש בצורת הגשה של כמות ג'ל על פני טבליה.

החוקרים שיערו כי יתכן ודווקא השילוב של הויטמינים והמינרלים במינון נמוך, המאפיין את תכשירי המולטי-ויטמין הוא הגורם הראשון בחשיבות לירידה במספר מקרי הסרטן. זאת בשונה ממחקרים קודמים שהדגישו שימוש בויטמין ספציפי, בדקו שימוש בויטמין או מינרל כמרכיב בודד במינון גבוה במיוחד, אבל לא הצליחו להוכיח ירידה במחלות כרוניות.

טיפ: אחסון התכשירים צריך להיות במקום חשוך. רצוי להימנע מחשיפה לקרני שמש ישירות. בקבוקים מזכוכית ענברית עדיפים משום שהם מונעים את חדירת קרני האור הפוגעות בתכולת הויטמינים. גם לחות גבוהה אינה מומלצת, ולכן לא מומלץ לשמור על הבקבוק בחדר האמבטיה.

אכילה בשעות קבועות, אכילה איטית, אכילה בישיבה ליד שולחן – כמה מאיתנו עומדים בהמלצות הללו? אורח החיים המודרני והעומס המאפיין את קצב החיים בארץ מקשה עלינו: כולנו ממהרים בבוקר, עסוקים בעבודה ובלימודים שעות ארוכות, ומתקשים להתארגן עם אוכל טרי ומזין מדי יום. הכנת אוכל מזין הופכת למשימה בפני עצמה: לקנות את המצרכים הטריים, ולהכין אותם לארוחה משמעותית להקדיש זמן יקר על חשבון הפנאי המועט שיש לנו.

תזונה וויטמינים
 אכילה מאוזנת ומגוונת אמורה להיות מספיקה כדי לקבל ממנה את הויטמינים והמינרלים הדרושים ולא להגיע למצבי חסר. הקצובה היומית המומלצת היא הערך המחושב שיש לצרוך מדי יום בתזונה - או בתוספים - על מנת שלא לפתח חסרים. חסרים בויטמינים מתבטאים במגוון רחב של תופעות, וכאשר מתפתחים חסרים משמעותיים הם יכולים לגרום למחלות מסכנות חיים ממש: לצערנו כולנו זוכרים את תינוקות רמדיה, שם המחסור החמור בויטמין B1 גרם למותם של חלק מהתינוקות והותיר אחרים עם נכות קשה. פרשה חמורה זו המחישה לבני דורנו מה המשמעות של מחסור חמור בויטמינים.

אז מה זה אומר? למשל ברזל. הקצובה היומית לנשים וגברים עד גיל 50 היא 8-18 מ"ג ליום, ומעל גיל 50 עומדת על 8 מ"ג ליום. סטייק בשר או הודו במשקל 200 גרם יכיל כ-7.5 מ"ג, כמחצית מהקצובה היומית המומלצת, אולם סטייק עוף [סוג הבשר הזול והנפוץ בארץ] יכיל רק כ-2 מ"ג, הרבה פחות. דוגמה נוספת: ויטמין B6 [פירידוקסין] שהקצובה היומית המומלצת שלו עומדת על 1.2-1.5 מ"ג ליום. אבוקדו שלם או תפוח אדמה מבושל בגודל בינוני יכולים לספק לנו כ-0.5 מ"ג עד 0.7 מ"ג של ויטמין B6 – רק כמחצית מהקצובה היומית המומלצת.

בנוסף לכמויות המזון - גיוון התזונה הוא חיוני: יש לאכול מגוון ירקות שונים, בשר ודגים, דגנים וקטניות. הגיוון התזונתי קשה יותר להשגה אצל אנשים הנמצאים במשטר דיאטה מסוים, למשל דיאטה דלת כולסטרול, דיאטה דלת קלוריות, או אצל אנשים מבוגרים

* איך אפשרי? ויטמינים ומינרלים?

 <p>מקסי הלט סופרים, מולטי ויטמין ומינרל בתוספת צמחי מרפא</p>	 <p>מדיבר - מולטי ויטמין, סוכריות ג'לי עם 8 ויטמינים ומינרלים חיוניים</p>
 <p>סופרהב - פריגנטלי, מולטי ויטמין לנשים הרות ומניקות</p>	 <p>אלטמן - מולטי ויטמינים ומינרלים בתוספת ג'נסנג ואנזים Q10</p>
 <p>פלוויש - דוביים, מולטי ויטמין לילדים, דובוני גיל</p>	 <p>פרמאטון - כמות ויטמינים ומינרלים בתוספת Q10</p>
 <p>סולגאר - מולטי ויטמין, מינרל עשיר בנוגדי חמצון</p>	 <p>אלטמן - מגה VIT מולטי ויטמינים ומינרלים מעל גיל 50 בתוספת Q10</p>
 <p>מולטי גרין של Nutri Care - מולטי ויטמין המשלב ויטמינים ומינרלים חיוניים, תמציות צמחים ירוקים ואנזימי עיכול</p>	 <p>מולטי גרין של Nutri Care - מולטי ויטמין המשלב ויטמינים ומינרלים חיוניים, תמציות צמחים ירוקים ואנזימי עיכול</p>
 <p>הדס - מולטי ויטמין ומינרל, מונשר בנוגדי חמצון</p>	 <p>SALUSE - מולטי ויטמין נוזלי, תערובת תמציות צמחים ורכיבי פירות בתוספת ויטמינים ומינרלים</p>
 <p>דרך חיים - מולטי ויטמין</p>	 <p>הדס - מולטי ויטמין בסוכריות ג'לי לילדים</p>

מה מיוחד בר"ח ניסן שחל בשבת?

קביעותו של ראש חודש ניסן בשבת ושלושת קריאות התורה שנקרא בשבת זו, מלמדות אותנו שיש לפעול בתוך השבע אך בדרך של גאולה, בדרך של נס, בכוח הבלי גבול, בכוח האלוקי

← כאשר הסתיימה ההרצאה שלי אי שם בעיירת ספר במקום הכי חשוך בארץ ניגשה אלי מישהי וסיפרה לי סיפור ששבר לי את הלב.

“כאשר דיברו שתיגעי אלינו ליישוב להתוועדות שאלה אחת מהנשים (שולה, שם ממש בדוי) ‘מה יהיה נושא השיחה שלה בהתוועדות?’ ענתה לה מי שענתה במילים ‘עידוד ילודה’ ושולה בתגובה אמרה: ‘נראה לי שאוותר’. במענה לדבריה אמרה אישה שלישית ‘נו, ברור, את לא רוצה שיעודדו אותך ללדת’.

“שולה הזאת היא אימא לילדה בגיל מצוות והיא נמצאת כבר תקופה ארוכה בטיפולי פוריות בעקבות מה שנקרא ‘עקרות משנית’. היא עברה אינספור הפלות... ואת מבינה שאי אפשר בכלל להביא את הכאב שלה? אני בטוחה שכאשר היא הגיעה הביתה היא בוודאי בכתה שעה ארוכה.

בגלל שאת מדברת לנשים, הייתי רוצה לבקש ממך להעלות את המודעות לרגישות הנדרשת בנושא הזה, הרי אף אחת לא יודעת מה קורה אצל השנייה ואין מקום להערות על קצב הילודה...”

השנה חל ראש חודש ניסן בשבת ומוציאים בו שלושה ספרי תורה. באחד קוראים את פרשת השבוע – ויקרא.

בשני את קריאת ראש חודש ובשלישי את קריאת פרשת ‘החודש’ מארבע הפרשיות שקוראים מלפני ראש חודש אדר עד ראש חודש ניסן (שקלים, זכור, פרה והחודש).

הקביעות של השנה מיוחדת בכך שפרשת השבוע היא פרשת ויקרא שנאמרה למשה בראש חודש ניסן.

יוצא אפה ששלושת הקריאות של השבת שייכות לראש חודש: פרשת ויקרא נאמרה

למשה בר"ח ניסן; פרשת החודש מדברת על ראש חודש ניסן; והקריאה של ראש חודש שייכת כמובן גם היא לראש חודש.

‘החודש הזה לכם’. זו למעשה המצווה הראשונה שנצטוו בה ישראל.

יש משהו קצת מוזר בכך שקוראים אותה לקראת חודש ניסן שהוא חודש ניסי, במיוחד השנה כאשר בקביעות הזו נקראת הפרשה בראש חודש עצמו ולא לפניו. מדוע? משום שכל הקריאות של השבת הזו הן ‘טבעיות’, לפי הסדר הנכון כאשר מאידך, החודש הזה הוא חודש ניסי שכולו מעל הטבע.

האמת היא שבתוכן של שלושת הקריאות הללו, רמוזה הוראה עבורנו. עלינו לעבוד את ה' בתוך השבע אך בדרך ניסית. והנה ההסבר: פרשת החודש פותחת את השלב של הגאולה, מדרך של הנהגה רגילה לדרך של הנהגה ניסית כרמוז בשם הקרבן – פסח – שעניינו פסיחה ודילוג על הטבע. פרשת ראש חודש הנקראת בשבת מגלמת דבר והיפוכו. את הירח המתחדש (ראש חודש) ואת מהלך השמש הקבוע (שבת). ואילו הקריאה של פרשת השבוע, ויקרא, מביאה בכנפיה את הכוח האלוקי למזג את הטבע המוגבל באלוקות הבלתי מוגבלת.

ה' קורא למשה רבנו (ויקרא) ובכך נותן לו כוח להיכנס לאוהל מועד, המקום בו שורה השכינה ומתגלה בפועל הבלי גבול, אם בנס ‘מקום ארון אינו מן המידה’, אם בנו המערבי ואם בכל שאר הניסים הגלויים שהתקיימו יום ביומו בין כותלי המשכן וקלעי החצר.

הכותבת היא בעלת “הבחירה שלי” - אימון וייעוץ לנערות ונשים, מרצה, מנחה ושדרנית רדיו | <http://www.miri-mychoice.co.il>

שרי פרידברג

המקום הראשון בהייטק.

רוצה למצוא את עצמך בעוד שנה וחצי בתפקיד נחשק בהייטק?

הצטרף לפיתוחים - תוכנית יוקרתית לגברים חרדים מצטיינים שתוביל אותך לצמרת עולם ההייטק. התכנית כוללת הכשרה אינטנסיבית, מדויקת וחכמה והשמה במשרות נחשבות בהייטק.

התכנית במודל BootCamp המכשיר מפתחי תוכנה מצטיינים במסלול קצר וממוקד

הכשרה במשך שנה וחצי במימון מלא + מלגת קיום אין צורך בנסיון קודם

צוות מקצועי המורכב מאנשי ההייטק מהטובים בארץ

השמה מובטחת במשרות מובילות למסיימים בהצלחה

לפרטים והרשמה חייג עכשיו:
074-7607404
 Gius@pituchim.co.il
 התכנית מיועדת למי שקיבל היתר מרבתי

הצטרף להצלחה!

סיר חדש בלב

ערב פסח, אנחנו בשיא הניקיונות, אז נכון שאני לא יכולה להתלונן כבשנים עברו כי הבנות הגדולות והבנים המתבגרים מושיטים יד ועוזרים ואני בעיקר מעיפה פקודות לאוויר, טוב, נו, אל תזלזלו מדובר במשימה מתישה.

ואז הגענו לחלק שהכי מרים לי את הלב, הסירים, לבדוק אילו סירים חסרים, להיזכר במתכוני החג המרגשים. רק שכששלפתי את הסירים מהמחסן, הבת שלי פרצה בצחוק רם ומתגלגל: אמא את זוכרת? נו, בטח איך אפשר לשכוח?

שלפתי את סיר סולתם הענק ששוכן לו כבוד עם מתכונים מסבתא וגם סיפור סבתא שנחרת בספר דברי הימים של המשפחה ומעשה שהיה כך היה:

אצלינו בשכונה נוהגים לפנק יולדות, כל מי שיוולדת זוכה לארוחת צהריים במשך שבוע ימים, כל שכנה מבשלת לפי התורנות שלה, והנה הגיע התור שלי לבשל לשכנה יולדת, מדובר במשפחה ברוכת ילדים, וברוך השם גם לנו בבית יש סירים גדולים שמתאימים למשפחות עם ילדים בעלי תיאבון מוגבר.

לקחתי את הסיר הגדול הזה, והחלטתי להכין לילדות מרק עוף עסיסי, מלא בכל טוב, אז קניתי ירקות שורש, וגזרים גדולים, ובטטות, וערמות של עשבי תיבול, והכנסתי שני עופות שלמים, ובצלים ושום, וככה הסיר הגדול התמלא בעוד ועוד ירקות עסיסיים וכבר יכולתי להריח את ריח מרק העוף של פעם מתפשט ברחבי הבית והמטבח.

ולא טעייתי, בתוך שעה הריח היה נפלא, המרק החל לבעבע, הקניידלך כבר היו בקערה, ושלחתי את הבת שלי לקנות גם איטריות.

חלפו שעותיים, ריח המרק דירבן אותי להוסיף ריח של מרק כביסה, והמצעים התגלגלו להם בתוף והבית קיבל חג.

והנה, דפיקה בדלת. הפתעה ענקית. סבתא שלי שהגיע לביקור מאמריקה והתארחת אצל הדודים שלי שגרים קרוב אלינו, הפתיעה בדלת, איזה אושר, כי סבתא שלי מאמריקה היא סבתא מיוחדת, כזאת שיודעת להכין גפילטע פיש, ושאר מעדנים, סיפור חייה כולל שרידה במחנות, אמונה ענקית, ומשפחה לתפארת.

וואו, היה המשפט הראשון שיצא לה מהפה, ואני ידעתי שהיא מתכוונת למרק העוף שבסיר.

"כן, סבתא, התנדבתי להכין מרק לילדות", היא התיישבה הכנתי לה כוס קפה, ובצעתי עוגת גבינה.

"אוי הריח משגע, כזה ריח של מרק עוף עסיסי", היא המשיכה להתפייט.

"סבתא, אנחנו נאכל צלחת מרק לפני שנעביר לשכנה", התחייבתי לה חגיגית.

דיברנו וצחקנו, והיא התעניינה בשלום הנינים והנינות, כשמדי פעם היא שואפת אוויר, ואומרת, אוי הריח, כזה ריח של מרק עוף אני לא זוכרת.

ואז היא קמה לכיוון המטבח, והתקרבה לסיר הגדול, אוי, הריח, כל כך נפלא, מה שמת במרק?

ועוד לפני שהתחלתי למנות בפניה את רשימת המצרכים, היא הרימה את המכסה של הסיר,

ולנגד עינינו המשתאות: זוג נעלי הספורט של השוכב בן החמש מבעבעות בתוך המרק...

מרוב הלם, המשכתי לחזור אחרי דברי הסבתא שלי: אוי, איזה ריח, כזה ריח טרם הרחתי...

פרצנו בצחוק מטורף כל המשפחה, למותר לציין, שהמרק לפת, והזמנתי לשכנה פיצות שהזמנתי מהפיצריה,

וסיפור הנעליים הפך להגדה, אגדה...

אוכל # דברים טובים מהמטבח

הילה פלאח | hila@kav-itonut.co.il

1 חריימה טונה מעושנת

בפסח לא לכולם קל לאכול מצות בשל תחושת אי הנוחות במערכת העיכול העלולה להיגרם כתוצאה מאכילת מצות. חלקנו אימצנו פטנטים שונים לאכילתן כגון להרבות בשתייה או להרטיב אותן וכדומה. לפניכם מתכון אותו מציעה טונה סטארקיסט, אשר יכול לשמש כמנות פתיחה או כארוחה בפני עצמה.

מצרכים:

- 4 קופסאות פילה טונה מעושנת מסוננות (לשמור את השמן של הטונה בצד).
- 2 בצלים סגולים בינוניים קצוצים
- 10 שיני שום קלופות ופרוסות דק
- 1/2 קילו דלעת קלופה וחתוכה לקוביות
- 1 פלפל אדום מתוק פרוס דק
- 1 גזר פרוס דק
- 1 פלפל חריף ירוק קצוץ
- 1 צרור כוסברה (גבעול ועלים) קצוץ
- 6 עגבניות בשלות חתוכות לרבעים
- 2 כפות פפריקה מתוקה
- 1 כף כמון
- 2 כפיות סוכר
- כפית פלפל צ'ומה (לאוהבי החריף)
- מלח לפי הטעם
- 1 ליטר מים

אופן ההכנה:

1. מחממים היטב את השמן מקופסאות הטונה בסיר ומטגנים יחד בצל, שום, קוביות דלעת ופלפלים במשך 5 דקות.
2. מוסיפים את העגבניות, הכוסברה והתבלינים וממשיכים לטגן 5 דקות נוספות.
3. מוסיפים 1 ליטר מים ומביאים לרתיחה.
4. מנמיכים את הלהבה ומבשלים 20 דקות, עד שהדלעת מתרככת והטעמים מתמזגים, אין צורך להוסיף פלפל שחור היות והטונה מפולפלת.
5. בוצעים את פילה הטונה המעושנת ל-2 חתיכות מכל יחידה ומכניסים לרוטב.
6. מבשלים כ-5 דקות, על מנת שהטונה תספוג את הרוטב.
7. מפזרים כוסברה קצוצה טריה בהגשה ומגישים חם.

2

2 וורטיות ממולאות בקרם גבינת שמנת עם תותים

מתכון מותק ומפנק של המותג מאסטר שף, קל להכנה כמנה אחרונה. פחות מ-5 דקות ויש לכם קינוח מושלם, טעים ויפהפה.

חומרים (ל-6 מנות):

- 6 עלי טורטייה מקמח לבן מאסטר שף
- חמאה לטיגון

לקרם גבינה:

- 1 גביע גבינת גבינת שמנת
- 6 תותים קצוצים (לא חובה)
- 50 גרם אבקת סוכר
- קליפת לימון מגוררת
- 1 כפית תמצית וניל

להגשה:

- תותים פרוסים
- אבקת סוכר

אופן ההכנה:

1. מכינים קרם גבינה: מערבבים מסקרפונה עם תותים, אבקת סוכר, קליפת לימון ותמצית וניל.
2. מסדרים שישיית מכמות קרם הגבינה לרוחב כל עלה טורטייה ומגלגלים.
3. מחממים מחבת עם חמאה ומטגנים את הגלילות עד להזהבה.
4. מוציאים ומפזרים אבקת סוכר וגם פרוסות תותים לקישוט.

3 טריפונגי-סלט פטריות ואורז

מרכיבים לאורז:

- 1 ק"ג אורז מלא, רצוי עגול
- לימון אחד גרידה ומיץ
- 4 כפות שמן זית
- כפית מלח

הכנה:

משרים את האורז במים, במקרר, למשך 3 - 24 שעות ומסננים.

לתגובות: saratikshoret@gmail.com

על סבל וייסורים

כותב הרמב"ם בהלכות דעות, "הואיל והיות הגוף בריא ושלם מדרכי השם הוא, שהרי אי אפשר שיכין או ידע דבר מידיעת הבורא והוא חולה, לפיכך צריך להרחיק אדם עצמו מדברים המאבדין את הגוף ולהנהיג עצמו בדברים המבריין והמחלימים"

קו המחשבה שעומד גם ביסודה של תורת הרפוי של הרמב"ם, גדול הרופאים, שממשיכה עד ימינו ביישום שיטת הבריאות הטבעית, היא הרפואה המונעת.

כדי לשמור על הבריאות, הגוף זקוק למס' תנאים יסודיים: אויר צח, מים, מזון, טמפרטורה נוחה, פעילות גופנית, שינה, נפש רגועה ותנאים סביבתיים.

רפואה מונעת אמיתית, שמה את הדגש על בריאות כמצב טבעי וראוי של הגוף ואילו המחלה היא מצב לא טבעי שנגרם מסיבות שונות הקשורות בקשר מובהק של סיבה ותוצאה.

כמה שזה נשמע מוזר, אבל דווקא הממסד הרפואי הקונבנציונאלי כמעט לא עוסק בנושא של שמירה בריאות תקינה.

לא מלמדים בבתי ספר לרפואה על בריאות ויש התייחסות מעטה בלבד ליסודותיה: תזונה נכונה, שינה וכו'.

הרופאים המומחים מתמחים בריפוי מחלות בתרופות וניתוחים, אבל הם לא מתיימרים להדריך אנשים בריאים לשמירה על בריאות מיטבית לאורך שנים טובות.

ה"טיפול" הרפואי המקובל לא מחזיר את החולה למצב הבריאות התקין, אלא מנציח את המחלה שהופכת לכרונית ומתמשכת, כך שמרבית החולים כיום משועבדים לתרופות שלהם בנסיון לשמור על איזון ביוכימי.

אין התייחסות לגורמי המחלות והחולים לא משנים את אורח חייהם ואת תזונתם ולכן אין סיכוי שהם באמת יבראו ממחלתם ויחזרו להיות בריאים ושמחים ללא תרופות.

כלומר אין התייחסות לסיבת המחלה שהיא "עבירה" על אחת או יותר מהתנאים היסודיים הטבעיים כפי שקבע הבורא, לשמירה על בריאות תקינה, שהביאה בסופו של דבר, למצב החולי הנוכחי.

לפני שאנו מציעים המלצות לטיפול בחוליים שונים, צריך לברר קודם כל, שאלה יסודית ומרכזית: האם הסבל והייסורים שבעולם הם מקריים? מה מטרתם?

מאז בריאת העולם, יש סדר ביקום, לא תוהו ובוהו, הכל מסודר ומדויק. כן, זה כולל גם את הסבל והייסורים, שבאים לתקן משהו.

מצב הסבל, הוא מצב לא נוח לאדם והוא ישאף שלא להשאיר במצב הזה. צריך לדעת שסבל וייסורים ממחלות, הם תוצאה של הפרת התנאים היסודיים לבריאות, ומטרת הייסורים היא תיקון!

לא עסקינן כאן בתיקונים רוחניים, אלא בתיקון הדרוש לגוף הגשמי שלנו, לחזור לאורח חיים בריא. הייסורים אם כן, הנם חסד, טובה גדולה מאת ה'. הם מצילים ממוות.

אמר רבי עקיבא, לעולם ירגיל אדם עצמו לומר "כל מאן דעביד רחמנא- לטב עביד", כל מה שעושה הבורא הכל לטובה, אמרה מוכרת וידועה, אך בדרך כלל נשארת במישור האמוני, כך עשה ה' ובוראי יש כאן כוונה לטובה שאיננו רואים אותה כעת.

ננסה להבין את הפנימיות של הרעיון, ולהוריד את הדברים מרמת האמונה העל שכלית לרמת השכל האנושי שנוכל לתפוס בשכלנו כיצד באמת, גם בסבל וייסורים טמונה טובה גדולה.

אין "מקרה" בטבע, יש "רק-מהשם", לכל תוצאה יש סיבה שקדמה לה.

המחלה היא תגובה טובה, לפעולה לא טובה, היא לא מקרית. בלשון תורת הבריאות הטבעית: מחלה היא תגובה נכונה לגירוי לא נכון!

המחלה, שבשינוי אותיות, הנה "החלמה", מגיעה כדי ללמד את האדם שיעור. שיעור שלמד אותו שיש לשמור על התנאים היסודיים לבריאות: תזונה טבעית, שינה מספקת, אויר צח, אור שמש ופעילות גופנית ולקחת אחריות על החיים שלנו.

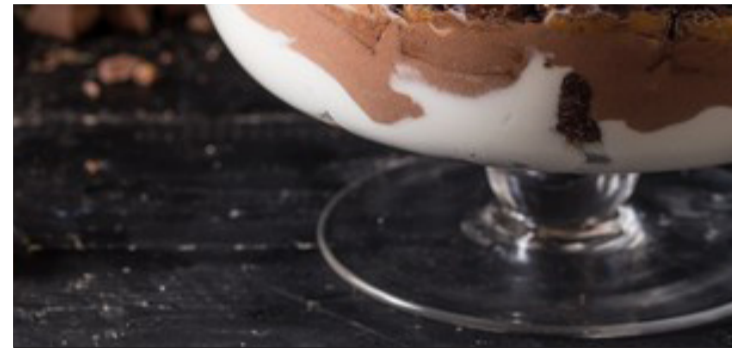
אדם מחוייב לבחור בטוב מתוקף הצינוי "ובחרת בחיים" ולדעת שכל שיטה שמתעלמת מהסיבות, או שלא יודעת למצוא את הסיבות ומנסה לרפא את הסימפטומים בלבד, היא שיטה מזיקה!

הטוב הטמון בייסורים אם כן, הנו להביא אותנו למצב בו אנו לא יכולים להמשיך כרגיל, ומחייב אותנו לעשות שינוי באורח החיים שלנו, לחזור לעקרונות הטבעיים והנכונים לנו, על מנת להגיע לריפוי מהמחלה, ובהמשך לשמירה על עקרונות אלו כרפואה מונעת, להמשך חיים בריאים ושמחים.

3

4

מניחים את האורז בסיר עם מים לכיסוי ועוד 2 סנטימטר, על אש גבוהה בשלב הראשון, מערבבים, מנמיכים את האש ומכסים. בערך 1/2 שעה בישול. משאירים מכוסה עוד רבע שעה. מוסיפים מלח, גרידת לימון ושמן זית ומיץ מהלימון, מסונן. מערבבים במזלג וכבר אפשר לאכול אורז טעים.

לפטירות לשתי מנות:

סלסלה פטריות שמפיניון
סלסלה פטריות פורטבלו
מעט פטריות 'אנוקי'
1/2 כוס פטרוזילה קצוצה
6 כפות עלי כוסברה קצוצים
7 עגבניות שרי חצויות
1/2 כפית מלח גס
2 כפיות שמן זית
מיץ מ-1/2 לימון

אופן ההכנה:

1. את הפטריות הקטנות, האנוקי חותכים מעל השורש כדי שיהיה גבעול ארוך. את שאר הפטריות פורסים.
  2. בווק יבש וחם מקפיצים את הפטריות עם מעט מלח.
  3. מסירים מהאש ומוסיפים מיד כפית עלי פטרוזילה ומעט שמן זית ואת מיץ הלימון.
  4. מוסיפים גם את חצאי עגבניות השרי ומקפיצים (ללא אש!).
  5. מאחדים ל-2 מנות: 2 קעריות אורז חמים, הפטריות המוקפצות בווק, 4 כפות עדשים שחורות מונבטות.
  6. מערבבים את שאר הכוסברה והפטרוזילה באורז החמים, מוסיפים מיץ לימון אם רוצים.
- מחלקים ל-2 צלחות הגשה ומחלקים מעל את תכולת הווק. בוזקים עדשים מונבטות ומגישים מייד. ב-אדיבות שף צחי בוקשטר, רשת Black

טרייפל מרס

4

אם גם אתם מכורים לשוקולדים אתם מוזמנים לנסות את המתכון הבא של מרס ישראל ולקבל מהאורחים הרבה מחמאות מתוקות

המצרכים (8 מנות):

לבראוני: 400 גר' שוקולד מריר
1 וחצי כוס שמן

6 ביצים

1 כוס סוכר חום
1 וחצי כוסות סוכר לבן
2 כפיות תמצית וניל
קורט מלח
2 כוסות + 8 כפות קמח

לקצפת:

4 חבילות שמנת מתוקה להקצפה,
4 כפות אבקת סוכר,
1 שקית אבקת פודינג בטעם שוקולד

להגשה:

סירופ שוקולד,
סירופ קרמל
15 יחידות MARS MINIS חתוכות גס (או תחליף שוקולד קרמל)

אופן ההכנה:

1. מכינים את הבראוני: מחממים תנור ל-180 מעלות.
2. מניחים את השוקולד והשמן בקערה וממיסים במיקרוגל.
3. מערבבים לתערובת אחידה.
3. מוסיפים את הביצים לתערובת השוקולד תוך כדי ערבוב מהיר, עד שהתערובת אחידה.
4. מוסיפים את 2 סוגי הסוכר, הוניל והמלח ומערבבים.
5. מוסיפים את הקמח ומערבבים רק עד שהתערובת אחידה.
6. מחלקים את התערובת לשתי תבניות בגודל 20X20 ס"מ ואופים את שתיהן כ-25 דקות, עד שקיסם שנעץ בעוגה יוצא יבש.
7. מצננים את העוגות לגמרי וחותכים לקוביות.
8. בקערת המיקסר, מקציפים 2 חבילות שמנת מתוקה ואבקת סוכר לקצפת יציבה. מעבירים לקערה אחרת.
9. בקערת המיקסר מקציפים 2 חבילות שמנת מתוקה עם אבקת פודינג שוקולד.
10. מרכיבים את הטרייפל: בכלי מיוחד לטרייפל או צנצנת גבוהה שמים קוביות בראוני, מעליה מזלפים חצי מכמות הקצפת לבנה, מעליה חצי מכמות קצפת השוקולד ומפזרים שברי MARS MINIS (או תחליף שוקולד קרמל).
11. חוזרים על כל השכבות פעם נוספת.
12. מזלפים סירופ שוקולד וסירופ קרמל מלמעלה, ומגישים.

אורן ברוך לביא, בוגר מכללת אלימה לרפואה משלימה ותלמידו של הרב יובל הכהן אשורב, מטפל בקליניקה של הרב באור הגנוז ובראש העין 052-3303102

קאקורו

מלאו בכל שורה או עמודה ספרות מ 1 עד 9, כך שיתקבל הסכום הרשום בראש העמודה או השורה. אין לרשום ספרה אחת פעמיים באותה שורה או עמודה.

	28	14	14	9				33	
27									
17							3		
				7					
2			17						
		15							
15				12					
			17						
24							6		
			16						

	23	20			27	12	16		
16					34				
				17					
17			29						
		15							
36							12		
		7			8				
				7					7
	11	10							
21							5		
6									

סודוקו

		8	6		4			
	5					6		
1	2		5	8				9
		9				8	7	
3	8					4	6	
6	7				2			
5			9	7		6	2	
		2				5		
			3	5	7			

		2		7				4
1	9		4	5		2		
		5		2		1	6	
	8					3		
		6				1		
		1					5	
6	4		3			9		
	1		5	4		7	2	
5			6			4		

			9			7	2	
	2		4					
1				5	4			
	5		6	2		8		
3		9	5	4	1		7	
	1		9	3		4		
		1	2					3
				9		1		
6	3			4				

6				4	8	9		2
8					1	4		
2					6			
1	7							
3	9	8		5		1	6	4
							7	9
			6					7
		2	9					1
9	3	1	2					8

סודוקו 16

4		13	7	1			5	9		10	
		6	5	2	4	7	8		14		11
1				15	10	6		11	8	5	3
5	11	3	15		9	12		10	14	13	16
13			15				3	12			
	12	11	4				15	9	10	7	
		10	16		3			13	11	7	15
	7	6		13	10		9	2		3	11
9	6			14		10	7	2	13		
1	2	13	7	12		15		11	5	4	16
			5	13		9	12	14			
4	8			16	1	3		7			13
7		5	2	8		3	4				15
			1	2	15	4				10	7
16	15				9		5	7	12	8	
6	10	9	3		14	5		11	1		12

9	4	16			7	10	1	11	12		14	8
		7	8		13	12	6		15	14		4
		8	14		4	5			7	2	11	9
		1	6	9		11	3	2	5		16	
			5	9			3	8	2		16	10
		3	7		14	1		13		6	9	12
	9		1		11	6	4	7		10		
8		10	12	3	13				4	9	16	7
6	16			2	5			14	7	8		15
5	15	4		7	10	1	13	11		6	9	14
		11	14				16		3		13	2
	1						10		13	15		6
		9		3		8		7	12	10	5	14
12		14	5			11			3			15
			15	4			16	14		13		
1				14	9				5			8

...עבודת יד עשו בקצת זמן

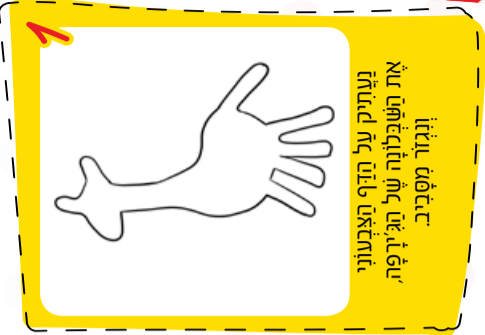

זוהי עבודת יד שונה ובעלת חשיבות רבה

זוהי עבודת יד שונה ובעלת חשיבות רבה

אזהרה
יש להיזהר בשימוש בכלי הקומפקטיות, במיוחד כאשר מדובר בילדים קטנים. יש להשתמש בכלי הקומפקטיות בצורה נכונה, על ידי בדיקת המצב לפני השימוש. יש להיזהר בשימוש בכלי הקומפקטיות, במיוחד כאשר מדובר בילדים קטנים.

בכדי להקל על העבודה, יש להשתמש בכלי הקומפקטיות בצורה נכונה, על ידי בדיקת המצב לפני השימוש.

הצבעת את היד בצבע צהוב.

הצבעת את הג'ירפה בצבע צהוב.

עבודת יד

עבודת יד עשו בקצת זמן

- מנסים
- ללמד
- לטפח את האהבה
- מנסים
- מנסים
- מנסים
- מנסים
- מנסים

עבודת יד עשו בקצת זמן

אזהרה

יש להיזהר בשימוש בכלי הקומפקטיות, במיוחד כאשר מדובר בילדים קטנים. יש להשתמש בכלי הקומפקטיות בצורה נכונה, על ידי בדיקת המצב לפני השימוש.

עבודת יד עשו בקצת זמן

יש להיזהר בשימוש בכלי הקומפקטיות, במיוחד כאשר מדובר בילדים קטנים. יש להשתמש בכלי הקומפקטיות בצורה נכונה, על ידי בדיקת המצב לפני השימוש.

פייק ניוז

בעקבות תוספת
6 לקשישים

קופיקס עם מוצר
חדש - דייסה

העדה"ח עתרו לבג"צ

בג"צ ל"העדה
החרדית": מוזמנים
לעתור לבד"צ

יריב לוין נדרש לחקירה
בתיקי נתניהו בחשד
לשיבוש הליכי חקירה:
הצליח לדחות את החקירה
הנאה ביומיים באמצעות
דלקת גרון

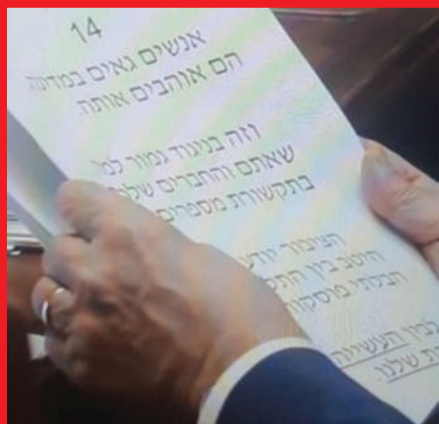
יוזמה: למפלגתה של לוי-
אבקסיס יצטרפו גם כץ-
פוזנסקי ושחם-שביט

המפלגה תיקרא "ישראל-
ביתנו-ועוד-שם-שבחרנו"

קים ג'ונג און לטראמפ:
"מתי שתרצה אני
מגיע על טיל"

הנאום המצולם של ביבי

לראשונה: נאום שלם של
נתניהו בלי המילה איראן

הבחירות שלא היו

ליצמן: "רכבת הבחירות לא יצאה
בסוף כי התנגדנו שתיסע בשבת"

< ביבי: "אם לנדבר הייתה מצביעה נגד
החלטת ממשלה, זה היה סופה"

< בעקבות בדיקת הצופרים, בכנסת
מבהירים: "זהו רק תרגיל, במקרה של
בחירות אמת תשמענה צפירות עולות
ויורדות מהאופוזיציה"

חדש
בכנסת:
גמ"ח
סולמות

"מחכה
לבחירות
אבל אני לא
אגרר"

"זו הייתה
אי הבנה. מקורבי
הרבי אמרו לי לעשות
פרסה, אני חשבתי
פארסה"

"בסקרים
ישראל ביתנו
נמחקת, אבל עם
אמונה הולכים עד
הסוף"

לו"ד של עמידה פוליטית נחרצת

יום ראשון:

ה'מועצת' וליצמן מבהירים: אם אין חוק גיוס מלא מלא
בשלוש קריאות הולכים לבחירות

יום שלישי:

- 9:00 רשת ב': החרדים מתחייבים לנתניהו - "לא נפרוש גם אם לא יועבר חוק הגיוס"
- 9:23 ערוץ 2: החרדים מבהירים "הדרישה היחידה היא לא להפיל את הממשלה"
- 10:00 נתניהו דורש לא לקדם יותר שום חוק דתי, החרדים מסכימים
- 12:00 החרדים מוותרים לגמרי על הדרישה לחוק גיוס
- 13:30 מסר חרדי לנתניהו "תוריד מהפרק את הבחירות, נסכים להכל"
- 18:00 המפלגות החרדיות: "קוראים לנתניהו לא לפטר שום שר שיצביע נגדנו"
- 19:00 הנציגות החרדית מסכימה שליברמן ינסח את חוק הגיוס
- 19:30 ליצמן מודד מדי ב'
- 20:00 נתניהו במליאה: "תודה לשותפים החרדים מבחירות..."

המשטרה מודיעה:
לאחר ההצלחה
במכירת הטבעת
של שולה זקן
נשקול למכור גם
את האזיקים שלה

בעקבות ההצלחה במכירת
הטבעת, ניר חפץ משיק:

לוק הכלכלים

לפרטים חייגו למעון רוה"מ

הפגנות הפלג

המשטרה בנשק
חדש לפיזור הפגנות:
צינתוקים

מפקד חרדי לפלוגה:
"עמוד דום זב!"

הספר החדש של אולמרט

אולמרט חושש:
"מקווה שנתניהו
לא יעתיק מהספר
פרקים נבחרים"

פינת הרכילות:

בחתונת הבת של
רבקה, דיברו על
החלטות הבן של שרה

היה
מדהים!

מרגישים
חג

פסח כשר, שמח ו...
אושר עד

רחוב הקישון 5, בני ברק